† Cu Dumnezeu înainte!

MIŞCAREA

P-198-163

Apare lunar
16 pagini – 50 lei

Publicaţie a Noii Generaţii
Editor: Mişcarea Pentru România

Anul II, Nr. 6 (11)
15 Iunie 1993

DIN SUMAR

De la "Pravda" la "22" pag. 7

M. Thatcher: "Maastricht: niciodată" pag. 4

Tot răul vine de la Eminescu - "critici" eminesciene - pag. 8

Aniversare: Nae Ionescu pag. 10

EMINESCIANISMUL... MARIAN MUNTEANU pag.9

„Nu e nevoie de Mişcarea Legionară – naţionalismul nu l-a inventat ea. Naţionalismul l-a formulat Eminescu; şi altă formulă decât Eminescu nu se poate".

Petre Ţuţea

„VINOVAŢI CĂ SUNTEM TINERI"

Dintre cei mulţi scăpaţi neîmpuşcaţi în decembrie 1989, mai apoi vânaţi, călcaţi în picioare de scutieri, mineri şi oameni de bine, iată că încă o dată, tot nouă ni se atribuie, cu o strâmbă şi deformată „judecată", tentaţia violenţei.

Aceeaşi acuză a justificat întemniţarea lui Marian Munteanu în 1990, după ce fusese zdrobit în bătaie de „gărzile civice" ale FSN-ului. Atunci, o dată cu anihilarea lui Marian Munteanu se încerca „lichidarea" unei întregi categorii sociale, tineretul, care pentru simplul motiv că demonstra împotriva unor structuri evident comuniste, devenise „duşman al poporului". Ca şi înainte, Puterea a marcat „duşmanul" cu eticheta de „legionar".

Faptul că noi, tinerii, nu ştiam mai nimic despre semnificaţia şi rostul utilizării acestei etichete nu însemna nimic. Ştiau Ei la cine trebuie să prindă. Căci electoratul, cel hotărâtor, aparţine generaţiei tributare „epocii de aur" cu reflexe îndelung formate. Înainte se ştia clar: cel care primea cu sau fără motiv eticheta de „legionar" trebuia izolat, aruncat dintre oameni.

În ce ne priveşte, era şi uşor să ni se acorde calificativul sus amintit. Tineri şi noi, dar mai ales anticomunişti („până la Dumnezeu" – zice un analist), cu deosebirea că atunci comuniştii soseau cu paraşuta sau cu tancul în România, pe când acum ei par a fi chiar părinţii noştri. Ori părinţii noştri nu pot fi agenţi ruşi. Ei sunt poate doar fricoşi sau stăpâniţi de ciuda că ceea ce dânşii nu au putut sau nu au vrut să facă, am făcut noi, biruindu-ne frica, ieşind în stradă, luând şi frica lor în contul nostru.

Cum şi de ce – îşi bat capul încă mulţi analişti, care mai de care mai dialectici. Noi, „misticii", ne rezumăm la credinţă. În Isus Christos, în Eminescu, în statura acestui neam, în tradiţiile româneşti şi în misterul mântuirii noastre. Mai credem în puterea noastră de a dura temelie lucrării pe care cei mai buni dintre noi, cei care s-au dus, au început-o. Spunea un poet „... Eminescu să ne judece". Cinste mai mare nici că ne-am putea dori.

Cât despre „judecata" trecătorilor guvernanţi care au cerut recent scoaterea noastră în afara legii, o întâmpinăm fără uimire, ca pe o banalitate chiar.

Mai deosebit este doar noul context, creat prin consensul ciudat dintre ziarele Preşedintelui şi ale Opoziţiei. Nici un ziar nu a publicat răspunsul Mişcării cu privire la Comunicatul FDSN ilustrat copios de presa românească!

Iar faptul că acuzaţiile neverosimile, avalanşa de cuvinte fără acoperire lansată împotriva noastră în ultimii doi ani de zile în presa de stânga, încep să-şi capete ecou – în presa, să-i zicem, independentă – poate să-şi găsească explicaţia în recentele veşti privind o alianţă a Opoziţiei cu FDSN-ul la guvernare.

Ce s-a publicat până acum la adresa noastră nu depăşeşte invectiva şi figurile retorice. Confruntarea inegală a „unei" prese cu noi nu s-a desfăşurat niciodată pe tărâmul ideilor, ci pe acela al aluziilor, practicându-se transferul de acuzaţii, cerându-se interdicţii care să ne scoată din viaţa politică, în baza unei presupuse vinovăţii, articulată printr-o sofistică ridicolă în fond, dar cu priză, prin repetiţie. Producţia acestui discurs, prin uniformitatea temei, deşi distribuit pe direcţii diferite, pare să fie controlată şi organizată dintr-un punct unic.

În aparenţă nu poate exista nimic în comun între parlamentarul PNŢCD Adrian Marino, fostul general de securitate Neagu Cosma, preşedintele PAC Nicolae Manolescu, Vadim Tudor şi Ion Iliescu. Şi cu siguranţă nici nu există vreo legătură între dânşii – alta decât părerea unanimă a acestora în ceea ce ne priveşte: „MPR este un partid extremist, legionar". Astfel am reuşit, abia apăruţi pe scena politică românească, să aducem la acelaşi numitor poziţii ireductibile.

Acum, probabil, Marian Munteanu şi-ar găsi loc la puşcărie cu unanimitate de voturi.

*

În august 1990, la câteva zile după eliberarea şefului nostru, un jurnalist scria: „«Vinovăţia» lui Marian Munteanu este aceea de a nu fi tolerat minciuna. Toţi cei ce au mers alături de el au fost descalificaţi, ostracizaţi, excomunicaţi". Iată că acum se încearcă desăvârşirea acestui proces.

Faptul că tinerii au fost primii care au cerut democraţie – plătind cu viaţa – faptul că tinerii doresc să-şi aleagă propriul drum, sub semnul lui Eminescu, a devenit vină de ispăşit.

Vom vedea însă cum ne va judeca Dumnezeu, căci Fărădelegea n-o poate aplica decât Nelegiuitul. ■

George RONCEA

Primim la redacţie

Stimaţi colegi de generaţie,

Am primit răspunsul la articolul şi scrisoarea pe care vi le-am trimis şi recunosc că m-a întărit. Aş avea multe de discutat, de împărtăşit şi bănuiesc că din aceste multe chestiuni mai toate au fost mărunţite şi analizate în Mişcare.

Principala problemă este bineînţeles locul nostru în societatea de-acum, raporturile noastre, ale tinerilor, cu acest mecanism, care funcţionează eficient pentru înăbuşirea manifestării noastre. Ştiu că aşa ceva s-a dezbătut pe larg în cadrul Mişcării, am oarece experienţă dintr-o scurtă activitate în Ligă (la Măgurele), deci implicit intuiesc stilul de lucru al celor de lângă Marian şi hotărâţi ca el. Nu am pretenţia unor idei noi şi nici în cazul articolului trimis „Mişcării" nu am bănuit vreo descoperire, pentru că ştiu bine că toate aceste probleme ne preocupă la fel pe toţi, le respirăm din jur cu toţii, numai că e bine să le formulăm şi să le împărtăşim. Acest mediu de dezbatere şi acţiune am înţeles că este M.P.R. şi bineînţeles că m-am gândit să activez, să încerc să mă înscriu în Mişcare.

Am citit modul de constituire al unui Grup al Mişcării şi eram decis să „mă mişc" şi să-i caut pe cei cu aceleaşi preocupări, numai că pe parcursul lecturii m-am surprins urmărind totul din poziţia celui ce conduce: eu m-am văzut organizând acest Grup, punându-l la punct şi evident, conducându-l. Or, această constatare m-a „dezumflat" şi m-a făcut să-mi potolesc avântul. Apărea chiar în acele instrucţiuni o referire la cei care vor să devină şefi, să se abţină pentru că – nu-i aşa? – pot să-şi realizeze visul foarte uşor în fel şi fel de partiduleţe.

Chiar asta am apreciat la Mişcare (şi a trebuit să mă lupt să conving şi pe alţii de acest atu), că are o structură ordonată şi bine structurată ierarhic.

Am considerat după 1989 că intrarea într-o organizaţie politică fiind neobligatorie şi voluntară, respectarea disciplinei interne este o opţiune care s-a făcut la înscriere şi nu mai poate fi rediscutată. De aceea, de exemplu, nu înţeleg votul diferit al membrilor unui partid serios din Parlament. Şi nu înţeleg disidenţa în cadrul unui partid şi dezertările de felul celor din Parlament (în care – culmea! – dezertorul poate rămâne liniştit pe un scaun deşi nu are legitimitate!).

Deci am apreciat că se poate intra în Mişcare strict cu condiţia de încadrare benevolă şi necomentată, ca într-un mecanism bine pus la punct, depăşind propriile ambiţii ce pot fi nefondate. Am apreciat asta pentru că am fost surprins să descopăr că, deşi am intenţii la fel cu cele pe care le întâlnesc în publicaţia „Mişcarea", şi sunt hotărît să fac ceva, o dorinţă de mărire zăcea şi în mine pe undeva.

M-am bucurat aşadar de vestea apropiatei apariţii a Mişcării în Târgovişte şi doresc să sprijin cum voi putea, acceptând (v-am spus de ce) structura organizaţiei şi considerând-o pragmatică.

Voi trece cred şi pe la sediul din Bucureşti pentru a afla mai multe.

În speranţa unor viitoare alte schimburi de idei şi nu numai atât,

Emil Coman, Târgovişte.

Stimată Redacţie,

Printr-un prieten mi-a parvenit revista „Mişcarea", numărul 4/ 1993, pe luna aprilie. Auzisem că este o revistă bună şi atât. Dar acum, după ce am citit acest număr mi-am dat seama că cei ce-mi spuneau asta nu aveau deplină dreptate. După părerea mea, prin stilul său tineresc, sincer şi deschis, simplu dar nu simplist, „Mişcarea" reprezintă exact ceea ce are nevoie tânăra generaţie.

Sunt ploieştean şi sunt student în Bucureşti (anul I la Teologie Ortodoxă şi anul IV la Maşini şi Utilaje pentru Construcţii). Sunt naţionalist (în sensul pur al cuvîntului), nu sunt antisemit (ar fi culmea, deoarece sunt creştin, iar Iisus Hristos, Domnul şi Mântuitorul a fost... evreu) şi sunt împotriva tuturor idioţilor care pun semnul „identic" între Naţionalism şi antisemitism. Dar în viziunea unor domni – nu neapărat evrei – dacă nu eşti internaţionalist (nu contează dacă de tip kominternist sau new-age-ist – ambele sunt la fel de periculoase!), dacă nu ai mentalitatea de „cetăţean mondial" şi dacă afirmi că eşti naţionalist, atunci eşti automat etichetat ca antisemit. Mă pasionează şi fenomenul New-Age şi sectele milenariste, pe care le studiez de trei ani (încă dinainte de a intra la Teologie) (...)

Consider că un preot, un doctor sau un militar nu trebuie să facă politică. Asta nu înseamnă că nu trebuie să aibă simpatie pentru diverse idei politice.

Cu altă ocazie, vom discuta mai mult, bineînţeles cu îngăduinţa dvs.

Chiar dacă am fost scurt, închei aici pentru că nu vreau să vă răpesc prea mult timp.

Cu profund respect,
Georgescu Bogdan Costin

MIŞCAREA ŞI EVENIMENTUL

Precum sepia ce împroaşcă cerneală încercând să se ascundă în involburarea astfel creată, F.D.S.N.-ul împroaşcă opinia publică românească cu fulminantul comunicat din 11.05.1993. Momentul este prielnic. Partide muribunde ori mediocri resentimentali găsesc aşteptat prilej de defulare şi se aşează entuziaşti în carul partidului de guvernământ.

„Evenimente, evenimente... Ale zilei, ale săptămânii, ale lunii... Care sunt cu adevărat importante, care au relevanţă, care semnifică mai mult decât propria lor caducitate?" Şi încă: „Evenimentul nu este niciodată *faptul brut, ştirea*, oricât de hiperdimensionate ar fi literele cu care ziarul omonim se înverşunează să impună asemenea ştiri, ci *raportul, relaţia dintre fapte, legătura dătătoare de sens*". (subl. în text)

Sunt cuvintele ce deschid editorialul revistei „22", dedicat MPR. Nu trec decât câteva zile de la declaraţiile belicoase ale mediocrului domn Gherman şi G.D.S.-ul îşi deleagă reprezentantul în corul – de-acum din ce în ce mai închegat şi organizat – comentatorilor fedesenisto-gedesişti ai tinerei formaţiuni politice. De data aceasta, dl. Andrei Cornea. Nici un câştig, corul rămâne în continuare netrebnic şi sună lamentabil, căci (şi) noul introdus falsează îngrozitor.

Partitura este cea cunoscută, arsenalul pus în joc limitat deci. Chiar dacă dl. Cornea, invocând şcoli înalte – G.D.S., nu! – încearcă să evolueze şi pe alte tonalităţi, efectul e acelaşi. Jalnic: lipsa de talent (falsul grosolan) nu poate fi înlocuită de mimica pretenţioasă arborată (discurs şi manieră intelectualiste). Dar dacă ai intrat în horă... trebuie să minţi cu neruşinare. Şi nu s-ar spune că dlui Cornea îi displace o asemena manieră de evoluţie.

Servind cu nonşalanţă încă de la primele rânduri minciuni cu priză la public – „Marian Munteanu şi adepţii săi din mişcare cântă entuziasmaţi «Sfântă tinereţe legionară»" (unde şi când, îl întrebăm pe dl. Cornea) – îşi plasează apoi atacul printr-o perfidă – specialitatea casei! – învăluire. Pe dl. Cornea îl interesează deci: „raportul, relaţia dintre fapte, legătura dătătoare de sens". Îl vom urma, cercetând tot astfel demersul d-sale.

„Tinerii în cauză sunt, fireşte, decepţionaţi, dezamăgiţi, descumpăniţi, debusolaţi". E vorba, sigur, de tinerii de la Mişcare. Decepţionaţi? Firesc. Dezamăgiţi? Cu siguranţă. Dar de ce „descumpăniţi" sau „debusolaţi" îl întrebăm pe dl. Cornea? „Tinerii în cauză" şi-au afirmat clar şi fără echivoc reperele fundamentale: ideea de Neam şi ideea creştină. În numele lor s-au manifestat şi au vorbit, pe ele şi le-au aşezat în fruntea oricărei acţiuni politice. Asta să însemne pentru dl. Cornea – şi cei care gândesc ca d-sa, fie din PAC, fie din F.D.S.N. – „pauză de nord"? Foarte bine. Să rămână dl. Cornea bine orientat, cu reperele impecabile ale d-sale (care or fi ele!), căci noi nu ne vom schimba. Chiar dacă asta (nici) dl. Cornea nu ne-o va ierta niciodată.

„Unii dintre ei – aceiaşi tineri de la Mişcare (n.a.) – s-au călit în «bătăliile de clasă» ale Pieţei Universităţii" şi chiar „Au mai fost şi declaraţi sfinţi şi eroi de către intelectuali exaltaţi".

O-ho... chiar aşa spune dl. Cornea: „bătălii de clasă". Să fi uitat distinsul domn – n-a uitat, cum era s-o uite! – cum în vremea Pieţei Universităţii trimisul de atunci al G.D.S.-ului (nu are rost să-i pomenim numele căci îl ştie foarte bine) se gudura pe lângă Marian Munteanu şi tinerii acela „în căutare de repere" să-şi citească fulminantul comunicat de adeziune? Să fi uitat distinsul domn că toată credibilitatea în campania electorală şi toată legitimitatea şi-o cerşeau cei ca d-sa de la aceeaşi Piaţă a Universităţii? N-au uitat, dar se sforţează să facă uitat că acolo, în primele rânduri, erau cei care astăzi fac parte – cei mai mulţi – din MPR! Deprimantă şi inutilă încrâncenare.

Căci dacă tinerii din Piaţă se întâlnesc acum în număr din ce în ce mai mare – şi cât îi înfurie asta! – la sediul MPR-ului şi nu la sediul somptuos al G.D.S.-ului, arată, fără echivoc, că nu noi, ci VOI – dl. Cornea şi G.D.S., dl. Manolescu şi PAC, dl Andreescu şi AC – aţi compromis şi falsificat mesajul Pieţei Universităţii. Iar „intelectualii exaltaţi" care i-au sprijinit şi admirat pe tinerii din Piaţă nu sunt alţii decât: Părintele Stăniloae, Părintele Galeriu, dl. Eugen Ionescu, dna Doinea Cornea, dl. V. Rebengiuc, dl. Gh. Zamfir, dna Leopoldina Bălănuţă. Le reamintim celor ce ar vrea să uite.

Ni se spune mai departe: „În sfârşit, Iliescu le repugnă, desigur..." Dl. Iliescu nu ne place, e adevărat. Căci nu putem accepta – şi nu o vom face niciodată – ca acest popor să fie făcut antimaghiar sau antisemit, când nu s-a manifestat astfel niciodată – fie şi cu preţul câtorva zâmbete protocolare sau a 5 minute de întrevedere oferite în plus, chiar de Bill Clinton, preşedintelui nostru faţă de ceilalţi reprezentanţi oficiali (vezi vizita preşedintelui Ion Iliescu la Washington, cu ocazia inaugurării Muzeului holocaustului). Nu ne este pe plac nici preşedintele, nici structura Parlamentului nici Guvernul României de azi. Dar pentru asta există formaţiunea politică a MPR, care va acţiona aşa cum orice partid o face într-un sistem democratic: propunându-şi şi susţinându-şi programul în cadrul legal existent.

În sfîrşit, ajunge dl A. Cornea la ce îl durea cel mai tare: viitoarele alegeri. Căci tinerii vor vota: „într-o proporţie însemnată, dacă lucrurile îşi vor continua cursul de până acum, cu «neo»- legionarii noştri declaraţi." (cu aceeaşi observaţie – unde şi când? – pentru găselniţa ieftină la care apelează în final).

„Raport"? „Relaţie dintre fapte", „legătură dătătoare de sens"? Iată-le:

Un partid, cel de guvernământ, ce încearcă disperat întreaga colecţie de stratageme menite să întoarcă privirea opiniei publice de la putreziciunea ce-l copleşeşte. În corpore – fiecare însă cu discursul specific – formaţiuni guralive şi bicisnice se încleştează, disperate, de noua posibilitate de a-şi ascunde – şi a-şi mai conserva încă o zi, poate! – nulitatea şi neputinţa.

Nu cu „neo-legionarii" au ce au domnii de la G.D.S. Constată însă stupefiaţi că o generaţie – pe care o voiau doar „generaţie de sacrificiu" – îşi refuză această titulatură; că această generaţie îndrăzneşte să susţină şi să prelungească mesajul Pieţei Universităţii într-un coerent discurs politic; că această generaţie pe care o doreau înfrântă se organizează în aşa fel încât să poată evolua şi convinge pe câmpul politic al României post-decembriste; că aceşti tineri nu reacţionează – căci nu au făcut-o niciodată, chiar când împotriva lor s-au ordonat bestiale represalii – cu violenţă; că aceşti tineri susţin idei care pe ei îi crispează şi pe care le-ar fi vrut extirpate definitiv: Dumnezeu şi România.

Mişcarea Pentru România este astăzi un partid care strânge – cu toate strădaniile celor ca dl. Cornea – tot mai mulţi tineri. Care ştiu ce vor şi vor proceda în consecinţă.

Iată „mai multe fapte ce tind să se lege într-un eveniment". Şi promitem d-lui Cornea: „nu doar «al zilei»".

NOTA: citatele sunt preluate din articolul d-lui A.Cornea: „Evenimentul şi Mişcarea" (Revista „22", nr.19 (171)).

Pavel MUREŞANU

„VEZI-ŢI BÂRNA DIN OCHIUL TĂU..."

În ziua de 11 mai a.c. FDSN-ul a avut o şedinţă în care, printre altele, s-au cerut măsuri pentru zădărnicirea Mişcării Pentru România (MPR).

Astăzi, ca simplu telespectator, dar care ajunsesem la majorat în 1940, pe vremea legionarilor; care nu am aderat la acea mişcare, ba am fost câtva timp eliminat din seminar de un director legionar; care apoi, în pragul susţinerii tezei de doctorat, am fost alungat de comunişti din învăţământ şi din mănăstire, auzind acum aceste afirmaţii m-am mâhnit şi m-am tulburat.

Bine, domnilor din FDSN, legionarii au fost la conducerea ţării doar câteva luni şi hăţurile au fost în mâna eminentului, bunului şi creştinului român, generalul Antonescu. Legionarii aceia nu erau cei constituiţi legal de Codreanu; se ştie că în februarie 1938 acesta însuşi, printr-un ordin special, a desfiinţat Mişcarea. Aceia însă erau cei care s-au alipit lui Horia Sima, venit din Berlinul fascist şi pus în guvern de însuşi dictatorul Carol II, surpătorul integrităţii teritoriale a României Mari.

Dar şi cei de sub conducerea lui Codreanu şi cei ai lui Horia Sima, câte crime au făcut, ca să nu mai aibă tineretul dreptul să se refere la tot ce a avut bun Codreanu, să deteste crima şi violenţa unora şi să se organizeze acum într-un partid propriu?!

Stimaţi domni, mulţi foşti membri ai PCR-ului cu grade mai mari sau mai mici, vedeţi-vă stivele de bârne din ochii dumneavoastră şi a celor ca dvs. şi nu paiul presupus a fi în ochii acestor tineri, cărora nu li se poate imputa decât că sunt fideli fiinţei Neamului şi Ortodoxiei româneşti, că sunt modeşti şi cu mult duh de dăruire în slujba semenilor, urmărind, printr-o viaţă austeră şi cu adevărat creştină, binele ţării şi nu îmbogăţirea şi mărirea cea deşartă!

Cum adică?! Comuniştii dvs. au vârât în închisori peste 3 milioane de buni români şi au supus morţii în temniţe şi în lagăre de muncă peste 150 000 de persoane, elita românească şi ţărănimea; şi acum dvs., continuatorii într-un anumit fel ai acestuia aveţi dreptul să fiinţaţi, fireşte cu nume şi maniere îmbunătăţite, căci altminteri nu v-ar fi ales poporul!

PCR-ul a guvernat peste 40 de ani cu ideologie ateistă şi dăunătoare fiinţei Neamului şi poporului. Aceşti tineri nu pot avea, după părerea dvs., dreptul să se organizeze într-un partid!?

Dacă există în dvs. duhul românismului şi al ortodoxiei, cum aţi dovedit-o la recensământ cînd toţi v-aţi declarat ortodocşi – căci altfel de unde 87% faţă de 90% de etnie românească – apoi se cuvine şi trebuie, stimaţi domni, să daţi dovadă de căinţă adevărată pentru păcatele celor 40 de ani de guvernare a partidului dvs! Reveniţi la adevărata dragoste de Neamul şi de Tradiţiile spiritualităţii ortodoxe româneşti şi lăsaţi tinerii „să intre în împărăţia" cea adevărată a Neamului din care comunismul dvs. s-a străduit să-i scoată folosind toate mijloacele!

Arhim. Prof. IOASAF POPA

SUNTEM CU OCHII PE VOI

Am mai avertizat că grupări sau partide politice ce se declară în mod nemijlocit continuatoare ale formaţiunilor politice ce au activat în perioada interbelică nu fac decât să slujească – cu voie sau fără voie – interesele puterii. Următoarele concluzii se impun de la sine: 1. Sunt realizate direct de către putere: septembrie 1992 – **Partidul Naţional Legionar**, al fostului miliţian de la circa 1, Ionică Călinescu; **Dreapta Naţională**, înfiinţată de nepotul d-lui Marin Sorescu, dl. Radu Sorescu (imediat după înscrierea la Tribunal, d-lui Sorescu i s-a acordat o pagină întreagă în ziarul **Adevărul**, iar recent s-a dezvăluit că d-sa face parte din **Fundaţia pentru Imaginea României**, alături de personalităţi ca dl. Iulian Mincu şi Dan Iosif). Revista sa, Noua Dreaptă, este identică, începând chiar de la titulatură, cu revista **The New Right** a d-lui Constantin Burlacu din SUA, notoriu tovarăş de idei al d-lui Vadim Tudor. 2. Pretenţia de a folosi cadrele unui alt timp istoric (perioada interbelică) constituie o inadecvare logică şi morală, menită să anuleze orice şansă ideii politice de dreapta în România şi, mai ales, servind d-lui Moses drept „material de propagandă". Astfel au apărut succesiv, compuse din cam aceiaşi oameni, **Noua Românie Creştină**, **Pentru Patrie** (iniţial **Totul Pentru Ţară** – deşi partidul Totul Pentru Ţară a fost desfiinţat de însuşi Corneliu Zelea Codreanu în 1938). Membrii acestora se regăsesc şi în grupări nedeclarat politice, precum **Liga Aflării Adevărului Istoric** şi **Fundaţia Buna Vestire**. Legat de moralitate putem adăuga un caz concret, ilustrat de Fundaţia Buna Vestire, ce şi-a permis să speculeze cartea îngrijită de dl. Duiliu Sfinţescu, **(Din luptele tineretului român 1919-1939)**, care a fost pusă în vânzare la un preţ diferit de cel stabilit iniţial. Mai mult decât atât, cu banii obţinuţi pe cartea dedicată memoriei lui Corneliu Zelea Codreanu şi generaţiei sale, Fundaţia Buna Vestire intenţiona să editeze o lucrare a unui aşa-zis legionar de peste mări, cu titlul Iisus Hristos **extraterestru**!!! Adăugăm pentru conformitate declaraţia d-lui Duiliu Sfinţescu: *„Cartea intitulată* ***Din luptele tineretului român 1919-1939*** *este o carte de istorie a epocii tinereţii mele. Am alcătuit-o pentru a răspunde tineretului de astăzi dornic de a cunoaşte adevărul cu privire la acea epocă.*

Din nefericire, în ziua în care urma să iau în primire cărţile pentru a le da destinaţia pe care o socoteam cuvenită, am suferit un accident corporal destul de grav şi a trebuit să fiu repatriat în Franţa pe targă. Acest incident şi alte împrejurări nefavorabile au permis editurii să-şi apropieze în mod arbitrar o mare parte din ediţia care-mi aparţinea de drept. Am aflat între timp că se vinde cartea la un preţ superior celui marcat (1000 lei), în timp ce cu am făcut acest efort cu intenţia de a o distribui cu preţ redus (600 lei) sau gratuit, în funcţie de categoriile de destinatari. Sunt deci pus în faţa unui fapt împlinit. Ţin totuşi cel puţin să precizez că nu împărtăşesc orientarea şi sursele de inspiraţie ale editurii, ceea ce explică cele petrecute în absenţa mea." (Duiliu Sfinţescu, 7.05.1993)

Să urmărim o mostră de „onestitate" publicistică a unui ilustru anonim, ce se produce astfel pe prima pagină a Cuvântului (nr. 23, din 8-14 iunie 1993): „Nu de mult, în săptămânalul **Adevărul literar şi artistic**, scriitorul Dan Zamfirescu a mărturisit că a lucrat pentru Securitate. Tot acolo a relatat că din rândul colaboratorilor Securităţii făcea parte şi Marian Munteanu, care avea misiunea să facă rapoarte despre Petre Ţuţea, precum şi actualul senator PDAR Ion Coja, care dădea informaţii despre scriitori şi studenţi". Atât. Căci informatorul ziarului **Cuvântul** îl cenzurează zdravăn pe preacuratul securist, „uitând" de celelalte nume citate: dl. Radu Câmpeanu, „care era omul nostru (al Securităţii, n. n.) din Havana – îl ştia toată emigraţia", dl. Corneliu Coposu, „care are un volum de denunţuri la adresa tuturor tovarăşilor lui de partid" sau chiar mai mult, „Ţuţea era în legătură directă cu ei (adică Ei – n. n.), ca şi Noica..." şi chiar o făceau „absolut din convingere"! Delirul securisto-comunist culminează la Dan Zamfirescu cu afirmaţia halucinantă (omisă cu „inocenţă" de pixuristul de la **Cuvântul**): „Nu evreii şi nu Gherea au adus comunismul în România. Primul comunist român este Mihai Eminescu!" (**Adevărul literar şi artistic**, nr. 165, din 9 mai 1993).

Un „frumos" exemplu de respect pentru deontologia profesională. Dar aşa vine treaba cu scrisul „la comandă": un nebun aruncă o piatră...

Revista **22** (nr. 21, din 3-9 iunie 1993) îşi găseşte parteneri de idei pe plaiurile bihorene. Nu un oarecare, ci un consilier la inspectoratul pentru cultură, furios nevoie mare pe „simptomul intoxicării spirituale", cu care, suntem avertizaţi, „ne întâlnim la tot pasul". (Subscriem, căci abia i-am isprăvit articolul). Dar, continuă, mai ales „de vreo trei ani încoace, de când – prinzând ceva curaj – am început să spunem ceea ce **gândim**". Înţelegem că asta face şi d-sa. (Nu ştim dacă dl. Glăvan a încercat şi înainte, din ceea ce scrie, e clar că nu). Începe prin a ne oferi strălucite mostre de cugetare: „... ceea ce deosebeşte o gândire **normală** de una **anormală** este tocmai incapacitatea acesteia din urmă de a avea îndoieli". Remarcabil. Dar dacă dl. în cauză crede că simplul fapt de a avea îndoieli îl face posesorul unei „gândiri normale" – şi aşa crede – tot teancul de enormităţi pe care ni-l serveşte în continuare devine explicabil. Explicabil şi de compătimit.

Căci iată ce ne este dat să citim: „... trebuie totuşi să recunoaştem că purtăm în noi, în firea noastră, a românilor, nişte **toxine** care ne vin din adâncul istoriei". Şi iată dovada: „Ce face, de pildă, ciobanul mioritic atunci când află că i se plănuieşte moartea? El se **resemnează** şi se îngrijeşte doar de pregătirea drumului spre lumea de dincolo... Aici cred că se ascunde o **taină** a sufletului românesc... Dar şi o **toxină**...". „Exegezele" d-lui consilier îţi taie pur şi simplu răsuflarea. Dar tot nu se lasă, căci, avertizându-ne asupra „toxinelor noastre ancestrale", ne aruncă cu satisfacţie necamuflată: „... în configuraţia spiritualităţii româneşti s-a ajuns la rezultate nu arareori monstruoase". (Subscriem din acelaşi motiv.) Culturnicul e satisfăcut, mai ales că ne „demonstrează" riguros gradul nostru de „intoxicare spirituală": „O generaţie întreagă a trăit şi trăieşte cu impresia că folclorul nostru a asociat **boieria** cu ticăloşia, iar **haiducia** şi hoţomănia cu cele mai înalte virtuţi ale neamului". (Aşa indică, cel puţin, clasamentele d-lui Glăvan: „...scorul de 29 la 8 pledează pentru statutul de boier al lui Toma, nicidecum hoţoman sau haiduc"...)

Să fim bine înţeleşi. Departe de noi gândul de a interzice dreptul la opinie. Dar când tentative de acest gen vin de la indivizi care nu au nici măcar cunoştinţe elementare ori capacitate minimă de înţelegere, demersuri de acest fel ajung să frizeze grotescul. Şi se cer prompt denunţate.

Mai ales când intelectualii de la **22** şi-au făcut un program din aceste procedee.

În **Cotidianul** (nr. 122, din 27 mai 1993), găsim un fel de sondaj cu titlul „Lucrurile trebuie să curgă de la sine" semnat de Constanţa Munteanu, conţinând răspunsurile unor medici la întrebarea „De ce nu expuneţi simboluri religioase în unităţile de asistenţă medicală?"

Răspunsurile sunt memorabile, demne chiar şi de un Iulian Mincu. De exemplu: „Bolnavii au mai

multă încredere în mâinile mele, în mintea mea, decât în nişte ipotetice forţe supranaturale" şi „În loc de icoane şi cruci, cred că în spitale ar fi necesare mai multe tablouri cu peisaje frumoase şi mai multe televizoare", zice un medic specialist; sau un şef de secţie: „Asta e treaba preoţilor" şi „Aşa ceva e valabil pentru spitalele gen **Caritas** sau acolo unde lucrează surori sau asistente medicale călugăriţe. Noi suntem un spital laic". Bravos, tovarăşi, tătuca Lenin, marele „vraci" al popoarelor v-ar fi băgat direct, fără examen, în Sovietul Suprem. Oricum, e clar că cel puţin dl. Iliescu are de unde să-şi aleagă doftori de încredere.

„Orice veritabil om de stânga are complexe culturale", ne spune dna Mungiu în editorialul **Expresului** din 8-14 iunie 1993. N-am reuşit să desluşim în urma articolului culoarea politică a d-sale, deoarece complexele graţioasei doamne numai culturale nu sunt... Şi pentru asta probabil scrie.

Amarnice şi grele complexe (şi imposibil de stăpânit), de-ar fi să judecăm după scriitura d-nei Mungiu: incoerentă când vrea să clarifice, diluată când vrea să argumenteze, deplorabilă când vrea să convingă. Şi de un simplism înduioşător. Observă că: „**Mişcarea** nu se ocupă mai deloc de preşedinte"; se dumireşte apoi că suntem „formaţiune etichetată şi auto-proclamată de extremă-dreapta", „gazetă legionară", iar în final declară lămurită că „Marian Munteanu îi face un serviciu lui Ion Iliescu". Că „etichetele" şi „auto-proclamaţiile" provin tot de la dl. Iliescu, trandafiria madamă se face că uită. Noi nu uităm însă elogiile doamnei Mungiu la adresa „politicii" d-lui Roman, exprimate pe la gazetele pe unde s-a tot preumblat. Şi, sincer, îi dorim să nu se înece cu spinii...

În aceeaşi notă trandafiroasă.

Doru Trocan, acest ins aciuat sub pulpana lui Dan Ciacîr, se trezeşte întrebând „de ce nu-l critică ziarul «Mişcarea» pe Ion Iliescu?" şi ne acuză de „angajamente cotroceniste" (**„Cuvântul"** nr. 20, 18-24 mai 1993). Noi îi indicăm revista **„22"** (nr. 19), unde dl. Andrei Cornea afirmă că, din contră, Iliescu ne „repugnă" şi că suntem „anticomunişti până la Dumnezeu". Cine să-i mai înţeleagă?

Le recomandăm celor doi mari analişti şi altora ca ei să se pună de acord: suntem cu Iliescu sau nu? Suntem comunişti sau nu?

Adevărul îl simte cel mai bine tot dl. Iliescu, cu nasul său fin de activist, altfel nu ar fi FDSN-ul aşa de pornit să ne scoată în afara legii.

Pentru că micuţul Harcea şi copilaşii handicapaţi mintal în numele cărora vorbeşte „nu se mai joacă cu noi", el, săracul, în lipsă de alte preocupări şi fără asistenţa medicală de specialitate, face singur mici exerciţii de gândire; şi chiar de vorbire. Astfel, el a putut, fără nici un fel de ajutor, să constate că „Marian Munteanu nu va avea niciodată suprema bucurie, bucuria de a fi mamă" (**Cuvântul**, nr. 22, 1-7 iunie 1993). Bravo, puişor! Când vei fi mai mare, o să poţi chiar să te întreţii singur, deşi, după cum te prezinţi, nu ştiu dacă cineva îţi va face vreodată suprema bucurie, bucuria de a fi tată. Deşi s-au mai văzut cazuri nefericite. Oricum, noi îţi urăm, ca şi data trecută, să fii sănătos!

Şi ca totuşi să ai cu ce te juca, te lăsăm să pui virgulele cum îţi place ţie.

Întrucât unii cetăţeni şi-au exprimat oarece nedumeriri cu privire la excluderea din MPR a unui domn pe nume **Aoşan** (despre a cărui, în sfârşit, declarată opţiune fesenistă am relatat în numărul nostru trecut), pentru a lămuri şi închide chestiunea, prezentăm următoarele: La data de 30 martie 1993, orele 17.00, la sediul F.S.N. Timiş, de pe strada Eroilor, a avut loc una din cele mai „faimoase" conferinţe de presă bilunare, ţinută de conducerea locală în următoarea echipă: Dorel Borza - preşedinte, Alexandru Factor - vicepreşedinte şi fostul senator de Timiş - Ştefan Glăvan.

Aici este lansat dl. Aoşan de către dl. Glăvan cu formula: „Iată un student extraordinar, care-mi va fi asistent şi-l voi trimite chiar şi în Scoţia, la o bursă" (Ca răsplată pentru încercarea de infiltrare şi subminare din interior a Mişcării? - n.n.).

Invitat să ia cuvântul în faţa ziariştilor de la „Evenimentul zilei", „Expres", „Renaşterea bănăţeană" şi de la TVT'89, dl. Aoşan a expus ideea educării prin muncă a tineretului fesenist.

Apoi, în data de 2 aprilie, ora 17.00, în cadrul întâlnirii domnilor Roman, Dijmărescu şi Băsescu cu tinerii fesenişti din Timişoara (vreo 10 bucăţi), tot dl. Glăvan şi-a îndemnat protejatul cu vorbele: „Zi şi tu ceva, Aoşane". Iar Aoşan zice 'oţ către Lider: „Este poporul român de dreapta?", la care liderul, fireşte: „NU" căci: „Atâta timp cât e sărac, poporul român nu poate fi de dreapta" şi că mai ales „social-democraţia este calea de evoluţie către o societate occidentală".

Acum, când am aflat aceste detalii, nu ne mai miră deloc regretul exprimat de preşedintele F.S.N. Timiş în paginile generos deschise de „Gazeta de Vest" nr. 17(81) 1993 care afirmă aici că „lucrurile (la MPR-n.n.) nu stau, după părerea mea, cum trebuie" deoarece „au fost excluşi membri importanţi" (pentru F.S.N. – n.n.).

Am atras atenţia şi altă dată despre cel puţin suspecta asociere între gazete aşa-zis de dreapta şi cercurile puterii.

În **Puncte cardinale**, o revistă plină de slugarnice plecăciuni la oameni ai puterii, Răzvan Codrescu, invocând pretinsul nostru „faliment politic, moral şi intelectual", anunţă că „îl lasă pe dl. Marian Munteanu în plata Domnului (şi a patronilor săi mai lumeşti)". („Puncte cardinale" nr. 5, mai 1993).

Constatăm că micuţul Adolf crede că toată lumea are patroni, trăind un dramatic complex de slugă. De altfel, el îşi manifestă profund regretul că nu s-a putut pune sub „tutela" „persoanei creştine" a lui Andrei Pleşu (ex-ministru F.S.N. şi director al revistei **Dilema**, editată de **Fundaţia Culturală Română** cu sprijin consistent din partea Preşedinţiei). Tutela Bisericii Ortodoxe Române nu e pe plac acestui naţionalist făcut pe puncte (cardinale). După mintea sa păcătoasă, Biserica noastră îşi „gâfâie paralizia misionară prin oficioase vlăguite".

Dacă cineva „gâfâie în oficioase vlăguite", acela nu este altcineva decât dl. Codrescu.

Alt oficios de acelaşi calibru este şi **Noua dreaptă** a lui Radu Sorescu care imaginează „gărzi civice" care „se pun la dispoziţia Inspectoratelor de Poliţie, a Prefecturilor şi a Primăriilor" şi „vor funcţiona ca detaşamente paramilitare, pe baza unui plan de luptă avizat de conducerea Ministerului de Interne, de Primari şi Prefecţi". Lăsând la o parte neconstituţionalitatea flagrantă a ideii, nu putem uita că primii care au propus şi aplicat această concepţie au fost Petre Roman şi Ion Iliescu, gărzile lor civile numindu-se atunci „mineri - oameni de bine".

Cât priveşte **Gazeta de Vest** nr 21(85) mai 1993 în ultimul număr **Mişcarea** este clasată la capitolul „Maşina de propagandă antilegionară". Ni se reproşează neasocierea noastră la punctele de vedere ale celor ce se află în spatele **Gazetei de Vest**. Suntem ţintuiţi la stâlpul infamiei pe motivul că am făcut publicitate comunicatului ce ne-a fost remis din partea unor foşti legionari, în care ni se arată că o dată cu Corneliu Zelea Codreanu, legiunea şi-a încetat existenţa. Un oarecare domn Nicolae Păun, pentru a proba nevrednicia textului amintit, susţine că numele i-ar fi fost trecut pe lista semnatarilor în mod „fraudulos". Din curiozitate, pentru a proba minciuna gazetarilor de vest, ne-am aruncat şi noi ochii pe lista respectivă şi-am constatat (fără mirare) că nu există nici un domn Păun între semnatarii acestui comunicat. Mai suntem acuzaţi că am prezentat cartea „Istoria Mişcării Legionare" a preotului Palaghiţă. Culmea este că o confirmare indirectă a conţinutului acestei lucrări se poate găsi în cartea „Morminte vii" a domnului Nistor Chioreanu afiliat grupării de la „Gazeta de Vest" şi preşedinte al partidului „Pentru Patrie".

Revenim la **„22"** nr. 19 (171), revista Grupului Pentru Dialog Social, social-democrat şi socialist, unde se acordă un spaţiu darnic domnului Victor Babiuc, deputat FSN. Fostul ministru de interne se lansează în etichetări la modă cu privire la MPR: „... şi Mişcarea extremistă a lui Marian Munteanu şi alte mişcări extremiste care există azi în România (inclusiv unele care sunt în Parlament), găsesc audienţă la oameni cu o educaţie redusă, cu nemulţumiri mai mari, cu nostalgii de diferite naturi".

După cum se poate observa, singura mişcare aşa-zis extremistă nominalizată este MPR şi nu alte formaţiuni politice, unele din ele aflate în vizorul Consiliului Europei, de ale cărui păreri domnul Babiuc este atât de preocupat în acelaşi interviu. Ţinta este, deci, MPR, care nu a propagat niciodată extremismul şi nici nu s-a manifestat astfel decât în cadru legal.

Primul partid ce poate fi calificat drept „extremist" este FSN (vezi formaţiunile paramilitare ale minerilor) chiar dacă acum încearcă să scape de acest nume sinistru, schimbându-şi firma în partid democrat.

În **Formula AS** nr. 17(72) din mai 1993, publicaţie aflată sub bagheta consilierului general Laurenţiu Ulici, se consemnează entuziast într-un articol cu titlul „Petre Roman - super-star" festivitatea acordării premiilor Fundaţiei Crescent şi în mod special constituirea distincţiei „Hortensia Roman". Petre Roman este prezentat ca fiind „dezinvolt" şi „ cuceritor", iar despre doamna mamă se spune doar că „a condus multă vreme redacţia emisiunilor internaţionale ale radiodifuziunii".

Pentru a completa golul de memorie al articlierilor de la „Formula AS" se cuvine să adăugăm că distinsa doamnă s-a şcolit la **Şcoala Politică a Kominternului** în URSS. Şcoală pe care absolvit-o în 1940 şi maiorul în **armata sovietică** Walter Roman, după cum se consemnează în carnetu-i P.M.R. (C.C.) cu numărul 0000 257. „Cuceritor" ca şi „super-starul", tăticul rămâne în 1945 în România cu Divizia **Horia, Cloşca şi Crişan**, după care „dezinvolt" îşi aplică cunoştinţele asimilate împreună cu doamna, soţia sa, la Şcoala NKVD.

Pe viitor, Fundaţia Crescent, formată din buni patrioţi - se zice – ar trebui să continue cu distincţiile „Felix Dzerjinski", „Beria", „Kriucikov", „Kim Philby", toţi numai super-staruri.

Cât despre noi, aşa cum am stabilit:

Suntem cu ochii pe voi!

THATCHER: „MAASTRICHT: NICIODATĂ"

interviu realizat de Patrice De Plunkett

Fostul Prim-Ministru britanic ne-a primit la Londra, în locuința sa din Chesham Place.

Patrice de Plunkett: Dv. susțineți că logica federalismului european conduce la destructurarea identității britanice. Nu este o afirmație excesivă?

Margaret Thatcher: Franța și Marea Britanie au de făcut față acelorași riscuri. Acestea două sunt cele mai vechi state-națiune din Europa. De suveranitatea lor depinde puterea lor de influență asupra conjucturii internaționale.

În războiul din Golf, Franța și Marea Britanie au intervenit în numele suveranității lor, al faptului că sunt membre permanente ale Consiliului de securitate al ONU; al faptului că ocupă un loc în cadrul Grupului celor 7.

Or, tratatul de la Maastricht creează ceva ce s-ar putea numi Uniunea Europeană, ai cărei „cetățeni" vom deveni, care va adopta o monedă și o politică monetară unice și care va duce la apariția unei birocrații mai puternice, având puteri sporite în domenii noi. Să citim tratatul: Franța și Marea Britanie ar fi reduse la rangul de „regiuni"; această pierdere a suveranității ne-ar afecta pe toți, precum și poziția țărilor noastre în lume.

Îmi amintesc, de pildă, de marea problemă pe care am avut-o cu insulele Malvine: în acel moment, primul telefon de susținere l-am primit din partea Franței; Franța și Marea Britanie, națiuni vechi, își înțelegeau perfect situația reciprocă.

Franța apreciază corect opinia extrem de favorabilă pe care noi o avem despre suveranitatea sa?

Îmi amintesc de alocuțiunea președintelui De Gaulle cu ocazia vizitei sale la Westminster, pe când eu eram tânăr deputat. Era discursul unui șef de stat sigur de sine și de țara sa. Astăzi, ca și odinioară, îmi place să-i aud pe francezi vorbind pe acest ton.

P.P.: Unul dintre argumentele în favoarea tratatului de la Maastricht este că acesta garantează un viitor echilibru între puterile Bruxellesului și cele ale statelor membre. Dar dv. nu păreți prea convinsă...

M.T.: Tratatul de la Maastricht extinde puterea comisiei de la unsprezece la douăzeci de domenii. Ea va avea deci monopolul propunerilor în aceste domenii și se va folosi de el. Regula unanimității poate fi deviată cu ușurință de către comisie în profitul regulii majorității. Comisia va decide (s-a mai văzut așa ceva în ultimii ani, la o scară mai redusă) ce puteri își va asuma și pe care le va lăsa pentru noi; or noi știm bine că ea va utiliza la maximum aceste puteri, chiar împotriva voințelor naționale. Tratatul de la Maastricht este un tratat care centralizează. Trebuie să privim aceste lucruri în față: dacă nu ne păstrăm puterile, renunțăm să fim noi înșine. Dar, nu! Nu! Să rămânem lucizi!

P.P.: Finanțarea noilor dispoziții ale tratatului va necesita aprobarea țărilor membre. Nu vor avea ele astfel mijlocul de a-și păstra un rol decisiv?

M.T.: Și aici răspunsul meu este: nu. Puterile pe care tratatul le obligă să le abandoneze, între altele prin moneda unică, vor fi pierdute pentru totdeauna. Iată care este măsura importanței referendumului dvs.

P.P.: Rezultatele acesui referendum francez vor influența dezbaterile asupra tratatului din Camera Comunelor la toamnă, la a treia lectură?

M.T.: Răspunsul negativ – perfect legitim – al danezilor (care împiedică, de altfel, din punct de vedere juridic, ratificarea tratatului) le-a adus critici violente, iar aceasta poate să dea o idee despre soarta minorităților într-o viitoare federație europeană; însă decizia Franței va avea o importanță crucială: Franța ocupă o poziție pivot. Istoria Franței este măreață. Noi cunoaștem tot ce reprezintă ea pentru întreaga lume.

P.P.: Adversarii tratatului evocă riscurile unei dominații economice și monetare din partea Germaniei. Această țară, având propriile sale probleme cu reunificarea, poate într-adevăr să inspire o neliniște de acest fel?

M.T.: Se spune că federalismul Maastricht-ului va limita puterea germană, dominată încă de pe acum (80 de milioane de cetățeni și o superioritate evidentă în Europa); dar noi a trebuit să suportăm costurile reunficării în mai mare măsură decât contribuabilii germani; noi nu am fost consultați când au fost adoptate ratele de schimb; noi am avut de suferit de pe urma inflației, iar impozitele au crescut; toate acestea cu dubla consecință a șomajului și a recesiunii! Iar dacă observăm cu atenție raportul de forțe într-o viitoare structură federală, apare limpede că Maastricht-ul nu va fi în stare să contrabalanseze sporirea puterii germane. Oamenii își dau bine seama de asta. La originile Comunității Europene, Germania nu era în nici un fel dominantă; acum însă, dacă vom accepta federația, Europa se va trezi dezechilibrată în favoarea unei dominații germane.

P.P.: Dacă tratatul nu va fi ratificat, ce se va întâmpla?

M.T.: Va rămâne în vigoare tratatul de la Roma, semnat de cele douăsprezece țări. Va rămâne o politică agricolă comună, o politică comercială comună. Diferența ar fi că am avea timp să ne gândim serios la maniera cea mai adecvată pentru a continua construcția europeană.

P.P.: Rezumând, dvs. considerați că noțiunea de Europa și noțiunea de Maastricht sunt două lucruri diferite...

M.T.: Europa este, desigur, mai mare decât cele douăsprezece țări care sunt cuprinse acum în acest termen. Praga, Varșovia, Budapesta, Moscova, sunt tot în Europa. Europa nu este o insulă: este o intersecție de idei, de culturi, de știință, care trebuie amenajată pentru binele tuturor; este leagănul creștinătății și al democrației. Dar Maastricht-ul restrânge ideea europeană, consolidează birocrația și ar face mult mai dificilă intrarea țărilor din Europa de Est – pe care, dimpotrivă, trebuie să le ajutăm să se integreze și care nu sunt în nici un caz dispuse să renunțe din nou la o identitate națională pe care tocmai au recâștigat-o! Pentru a coopera cu ele, va trebui să evităm orice centralizare supranațională, orice disoluție a națiunilor. Cooperarea între state va fi mult mai eficace.

P.P.: În discursul dvs. de la La Haye, în 1991, ați lansat formula unei „Europe cu mai multe piste".

M.T.: Fiecare țară trebuie să rămână în măsură să-și realizeze propriile organizări „personalizate" în sânul Europei. De exemplu, țările din grupul Schengen au adoptat principiul liberei circulații între țările membre ale acestui grup: acest fapt, care nouă nu ne convine, e clar că pe ei îi avantajează. Sunt și alte exemple: Olanda, care își leagă moneda, florinul, de marca germană; Luxemburgul, care nu are o monedă și este legat de francul belgian; Franța și Germania, cu acordurile de apărare etc. Țările noastre nu trebuie să încerce să intre toate într-un tipar unic. Ar fi absurd ca impozitele să fie aceleași în toată Europa. Moneda unică nu ar ține cont de diversitatea condițiilor ce predomină în fiecare țară: la nivelul actual, unele țări nici nu ar putea, având în vedere situația lor economică, să adopte această monedă unică. Ce ar reprezenta această Europă? Și în orice caz, fiecare țară trebuie să-și poată păstra propria sa monedă, garant al suveranității, a cărei pierdere ar fi ireparabilă. Moneda unică rezultată din tratatul de la Maastricht ar fi administrată de oameni ai aparatului, care nu ar avea de dat seama nimănui: o astfel de inovație ar însemna sfârșitul democrației.

Dacă ar fi să le sugerez ceva francezilor, acesta ar fi să se gândească la conținutul exact al tratatului de la Maastricht; să citească atent acest tratat. Întrebări în legătură cu asta. Pentru a realiza măsura puterilor supranaționale pe care tratatul le-ar impune țărilor membre. Căci, după aceea, va fi extrem de greu să ne mai întoarcem înapoi. Gândiți-vă la consecințele faptului că statele n-ar mai fi stăpânele propriilor frontiere, de pildă...

P.P.: Unii jurnaliști britanici v-au acuzat că aduceți tratatului de la Maastricht critici pentru defecte imaginare...

M.T.: E ușor, e adevărat, să prezinți publicului o imagine atenuată a tratatului; să nu-i comentezi decât părțile mai mult sau mai puțin încurajatoare, dar ar trebui mai degrabă să citim textul integral pentru a vedea cu ce seamănă Uniunea proiectată și „comitetul regiunilor" din cadrul ei, ca și toate aceste puteri considerabile pe care Comisia vrea să și le aroge. Doar cetățenii care n-au văzut toate aspectele pot intenționa să spună „da" tratatului.

P.P.: În prima dvs. intervenție în Camera Lorzilor ați declarat că „ Maastricht-ul nu răspunde problemelor actuale". Ce vreți să spuneți cu asta?

M.T.: În momentul tratatului de la Roma, Europa de Est era ocupată de un comunism sovietic amenințător și a cărui expansiune o credeam inevitabilă; dar de atunci totul s-a schimbat. Democrația s-a extins și în Est. Nu înțeleg deci de ce ar trebui astăzi să dezamăgim așteptările popoarelor din Est, instalând la Bruxelles un fel de nomenklatură a Vestului, bazată pe excludere. Trebuie să reevaluăm lumea și să recunoaștem în ce măsură s-a schimbat în timp de zece ani. Și nu trebuie nici să ne privăm de libertatea acțiunilor noastre internaționale: organismele supranaționale nu sunt apte să intervină; în situația Malvinelor, ca și în cea din Golf, doar statele puteau să decidă și să acționeze. Nu tratatul de la Maastricht va fi cel ce va schimba această lege a istoriei... ■

Traducere de
Vladimir ALEXANDRU

EŞECUL PLANULUI VANCE–OWEN. SE VA TREZI EUROPA?

Turnura la care s-a ajuns după respingerea planului Vance–Owen indică în mod evident un potențial catastrofic pentru Balcani și pentru Europa. Iar concomitența acestei crize cu prăbușirea Yaltei, cu dureroasa „tranziție" și cu proiectul Maastricht riscă să compromită speranțele celor recent eliberați, dar și socotelile partizanilor „Statelor Unite ale Europei"...

Cei interesați (din Vest) sau superficiali și naivi (din Est) dau vina „in corpore" pe... sârbi! Cu sau fără „atenuanta" unei intricări de etnii, de rase, de religii, de mentalități sau orientări police, care în Bosnia atinge o culme! Desigur, toate acestea își au importanța lor majoră acolo. Sunt însă ele suficiente pentru a „explica" actuala tragedie? Credem că nu! Mai întâi, să nu uităm trecutul recent! Până prin '90, Iugoslavia era cea mai prosperă și liberală țară din Est. Și un model – dacă nu ideal – atunci viabil, funcțional, de stat federal. Dovada – ultimele decenii de proprietate și conviețuire reușită, punctate de zeci și zeci de mii de căsătorii mixte. Apoi, poate cu excepția Sloveniei și, parțial a Croației, milioanele de iugoslavi de pe stradă regretă astăzi înmormântarea în sânge a Federației concepute de Tito...

Și atunci?! Cum de a fost posibil?

Slovenia și Croația – mult mai dezvoltate – au cochetat cu ideea separării mai demult. Tito însuși pricepuse că „viabilitatea Iugoslaviei presupune prosperitate pentru *toți*, dar și o Serbie mai mică în favoarea unei Croații cu frontiere mai „largi". Fapt ce astăzi se răzbună! Moartea lui Tito și sistemul constituțional adoptat ulterior au șubrezit Statul Iugoslav. Iar prăbușirea Yaltei a creat un vid de putere în spațiul inter–sovieto–german. Reunificată și dominantă economic pe continent, Germania se simte atrasă spre această zonă lipsită de capitaluri, de experiență, dar „entuziastă" și naivă. Încât, în numai trei ani, în locul celor 8 state răsăritene dintre care 4 aveau între 16 și 38 de milioane de locuitori, azi avem 16 state din care 14 au sub 10 milioane fiecare și numai Polonia (38 milioane) și România (22 milioane) rămân ceea ce au fost! Se creează astfel un vast teren de „vânătoare" sub bine-cunoscuta deviză în zonă: „divide et impera!" și în care marca, economia și influența germană vor face, mâine, legea! Cum altfel să se explice graba cu care Germania a recunoscut Slovenia, Croația și Bosnia? În criza iugoslavă, Germania a fost o veritabilă locomotivă diplomatică (după ce decenii nu fusese decât o „modestă" locomotivă economică) impunând partenerilor, inclusiv Americii, atitudini similare prin tactica faptului împlinit. Dacă la aceasta adăugăm greșeala Belgradului de a fi dat, *primul și de la început*, o dimensiune militară conflictului, avem (în mare) povestea genezei acestei crize. Iar în acest context, cazul Bosniei e doar varianta paroxistică a unei atari nefericite intricări. Dar în cazul Sloveniei și Croației, terții aveau de-a face cu adevărate națiuni, libere să se autodetermine. Bosnia însă nu fusese niciodată „o țară" și cu atât mai puțin o națiune! Bosnia e un teritoriu! În vechime sută la sută sârbească și ortodoxă, după secole de dominație otomană și câteva decenii de ocupație austriacă, ea a intrat în 1918 în componența Iugoslaviei, având 40% musulmani, 33% sârbi și 16% croați. În ultimele decenii, Bosnia a progresat enorm. Ea a fost o veritabilă Elveție a Iugoslaviei, cu oameni liberi și prosperi. Amintiți-vă de Olimpiada de iarnă de la Sarajevo! Acum ea și-a asasinat șansele, lăsându-se pe mâna unor lideri ce s-au încurcat în propriile himere!...

Ce poate rezolva aici planul Vance-Owen cu harta sa „de leopard"? Nimic! Căci viețile celor 5 milioane de „bosniaci" sunt otrăvite de zecile de mii de morți, de masacre, de vendete, de distrugeri! Acest plan nu numai că îi taie pe sârbi de conaționalii lor din Serbia și Krajna, nu numai că le alocă vreo patru zone izolate între ele, ci le rezervă cele mai sărace regiuni totalizând abia vreo 6 miliarde de dolari în bunuri industriale și de capital, dintr-un total de 31 de miliarde! Apoi, ar mai fi viabilă o „republică independentă", după un atare masacru?! Desigur că nu! Iar aceasta – și din cauza cantității imense de ură și resentimente, dar și pentru bunul motiv că independența Bosniei nu ar avea ca temei *trupul viu al unei națiuni*, cum este cazul în Slovenia sau în Croația. Sau poate greșim? Să greșească însă și Henry Kissinger cu toată experiența sa de fost șef al politicii externe americane sub Nixon?! Recent, dânsul declara că, după un atare masacru, viabil ar fi numai atașarea croaților și sârbilor – cu teritoriile lor – respectiv la Croația și Serbia, iar musulmanilor să li se asigure un mic stat cu ieșire la mare. Planul Vance–Owen ni se pare deja terminat! Mingea se află acum în terenul domnilor Cristopher Warren și Kozîrev. Vor aprecia și realismul lui Kissinger și evidențele de pe teren, acceptând noi negocieri pe o atare schemă? Sau se va persevera inutil și diabolic?...

În ultima lună sârbii au făcut două lucruri importante din punctul lor de vedere: 1) au terminat ocuparea a 70% din Bosnia, având acum de unde ceda la negocieri și 2) au manevat abil, anihilând planul Vance-Owen. Belgradul l-a apropiat, pasând problema lui Karadjici. Acesta, după ceva mofturi, l-a semnat la Atena, dar a transmis ratificarea parlamentului sârb de la Pale. Care, la rându-i, respingând planul, a transmis drugul înroșit în foc, unui... referendum! Spălându-se pe mâini ca Pilat din Pont, rând pe rând, toate oficialitățile sârbe au pus Occidentul în fața unei noi situații: *„poporul sârb* vă refuză masiv!"

De acum, din două una: ori planul Vance-Owen moare, ori o întreagă Armada de 75.000 de soldați, câteva sute de avioane și câteva zeci de nave vor ataca Bosnia pentru a impune planul cu forța!...

Și totuși, lipsește esențialul: hotărârea și disponibilitatea tuturor puterilor occidentale și a Rusiei la atare aventură. Anglia o refuză pentru că are rezerve de UEO și preferă egida NATO, dar și pentru precedentul neplăcut ce s-ar crea pentru Ulster. Franța, pentru că este în criză socială și economică și pentru că are o conducere bicefală – guvern gaullisto-liberal și președinte socialist. Germania, pentru că își are sacii în căruță, iar oficial pentru că se teme de „amintirile" din anii '41–'44. America, la rându-i, se reține pentru că nu vrea și nu poate interveni *singură* acolo. În fapt, Clinton a promis un program „mai întâi America!"... Iar deficitul bugetar enorm nu îi mai permite Americii – cum a fost cazul și în Golf – să finanțeze un război la antipozi. Vremea Coreei (1950), a Libanului (1958), a Vietnamului (1964) a trecut de mult. În plus, spre deosebire de Golf, unde Armada a venit, a învins și a plecat, în Bosnia ea ar trebui *să și rămână!* Cinci sau zece ani! Ceea ce costă enorm!...

Între timp, sub șocul dramei iugoslave și al neputinței și demagogiei occidentale, Maastrichtul lâncezește. La Copenhaga, după un referendum ce aprobă un Maastricht cenzurat de exerciții, se produc violențe de stradă. În Camera Comunelor se aprobă rezerve (!) la planul Maastricht, iar în Franța sondajele arată că azi francezii n-ar mai spune „da"! Europa de Est se zbate între promisiuni și speranțe neonorate de Occident, de lideri și de viață, trăind în plus și coșmarul unei extinderi spre Balcani și Ungaria a abcesului iugoslav. Iar la Washington și Moscova, Clinton și Elțin nu își găsesc încă ritmul și nici soluții și timp pentru gravele lor probleme interne.

În schimb, în Asia extrem-orientală ritmul dezvoltării economice este de 5-12% pe an! China este deja a treia putere economică a lumii după SUA și Japonia, iar aceasta din urmă și țările din ASEAN sunt mai prospere ca oricând. Dacă ați terminat de comparat, atunci vă întrebăm:

Așa să se explice votul constant *de abținere*, în Consiliul de Securitate, al Chinei în criza din Golf și azi în cea iugoslavă? Ce să însemne aceasta? Ce altceva, decît faptul că Pekingul nu-și poate asuma *prostiile* occidentului prin „da", dar nici nu-și poate permite luxul unui veto, căci n-are interesul la aceasta?!

Pentru a treia oară într-un secol, după Versailles (1919) și Yalta și Potsdam (1945). Occidentul își administrează greșit propriile victorii! Căci azi, în loc să sprijine cu zeci de miliarde de dolari redezvoltarea Europei de Est. Occidentul – din cauza propriei sale miopii o sângerează, o supune la embargouri directe sau indirecte, pentru a o „pacifica" mai apoi cu costuri, *în dolari*, cu mult mai mari! Pe o asemenea cale, ne temem, secolul XXI va fi asiatic „sau nu va fi deloc"!

Se vor trezi la vreme cei din Europa?... ■

Corneliu DIDA

Am considerat necesar să prezentăm faţă în faţă, pe de o parte conţinutul răspunsurilor domnului Marian Munteanu la întrebările cel mai des puse cu prilejul conferinţelor susţinute de domnia sa la începutul lunii mai în oraşele Bucureşti, Iaşi, Timişoara, iar pe de altă parte modul în care presa a reflectat prezenţa MPR-ului în faţa opiniei publice. Conferinţele au avut tocmai scopul de a clarifica în faţa publicului poziţia noastră, înlăturând astfel, bârfele, zvonurile şi calomniile, în cea mai mare parte lansate şi colportate de jurnalişti mai mult sau mai puţin independenţi.

Rămâne să apreciaţi singuri cum *aceeaşi* conferinţă a fost percepută de diferite publicaţii.

Punem la dispoziţia solicitanţilor înregistrările integrale ale conferinţelor domnului Marian Munteanu.

REDACŢIA

OGLINDIRI ÎN PRESĂ

Monitorul

«MARIAN MUNTEANU, LIDERUL „MIŞCARII PENTRU ROMÂNIA“, NU POATE FI OBIECTIV ÎN LEGĂTURĂ CU MIŞCAREA LEGIONARĂ»

„Marian Munteanu s-a delimitat atât de puterea actuală (FDSN şi Ion Iliescu), cât şi de Convenţia Democratică. Marian Munteanu şi-a informat auditoriul că este monarhist ca orice naţionalist român, considerând monarhia superioară republicii.“ (nr. 103, 6 mai 1993)

Libertatea

«MIŞCAREA PENTRU ROMÂNIA NU E LEGIONARĂ. DOAR SEAMĂNĂ...»

„Din capul locului, fostul lider al Pieţii Universităţii, fără plete, cămaşă verde şi - după cum ne-a atenţionat - fără pistol la brâu, a ţinut să delimiteze partidul pe care îl conduce de Mişcarea Legionară.“ (nr. 1010, 6-7 mai 1993)

Cotidianul

«MARIAN MUNTEANU SUSŢINE CĂ M.P.R. NU E UN PARTID LEGIONAR»

„Există vreo legătură între Mişcarea Pentru România şi Mişcarea Legionară? Nu! Acest lucru l-a demonstrat dl. Marian Munteanu, preşedintele M.P.R. (...) Pentru a nu se face confuzii, dl. Marian Munteanu a făcut un scurt istoric al Mişcării Legionare. (...) M.P.R. se recunoaşte a fi un partid de dreapta, care are la bază doctrina naţional-democrată şi se sprijină pe morala creştin-ortodoxă. Partidul condus de fostul lider al Pieţei Unversităţii pune mare accent pe valorile tradiţionale româneşti. Acest aspect ar trebui să stea la baza întregii activităţi. Trei popoare diferite, americanii, evreii şi japonezii au ajuns unde au ajuns, deşi au fost încercate de toate vicisitudinile istoriei, tocmai datorită păstrării nealterate a valorilor tradiţionale.

La ora actuală, M.P.R. se află în relaţii foarte strânse cu mişcarea omonimă din Basarabia, condusă de Viaceslav Ceremuş şi este în aşteptarea posibilităţii juridice de a fuziona cu ea. Adică, reîntregirea ţării, unul din idealurile M.P.R..“ (nr. 105, 7 mai 1993)

«M.P.R. ESTE UN PARTID ROMÂNESC MODERN»

„Se pare că atacurile venite din toate părţile asupra M.P.R., începând cu FDSN şi terminând cu PAC, au ca bază temerea liderilor politici de a-şi pierde viitorul politic prin faptul că tinerii sunt atraşi, cum a fost şi generaţia tânără a anilor '30, de ideile naţionale transpuse de un partid al lor.“ (nr. 108, 11 mai 1993)

Azi

«MIŞCĂRILE „MIŞCĂRII“: IRADIERI DE LEGIONARISM RENOVAT SAU UN PARTID PE TERMEN LUNG?»

„Liderul M.P.R. a ţinut să se delimiteze de vechii legionari, afirmând că partidul pe care îl conduce este o „sinteză a naţionalismului tradiţional şi a democraţiei moderne“. Cât de credibilă poate fi această afirmaţie, având în vedere că statutul noii mişcări este dominat de principiul totalitar al conducerii unipersonale, iar doctrina sa iradiază un legionarism transformat/ renovat? Cât despre legăturile externe ale Mişcării cu notorii cercuri legionare din străinătate (Canada, SUA, Spania), ce să mai vorbim? (...) În general, comentatorii de presă par a subestima potenţialul de creştere al Mişcării Pentru România. Analizându-l însă în contextul mai larg al crizei partidelor politice actuale, datele problemei se schimbă. Nu se ştie dacă M.P.R. nu va deveni cumva o forţă politică de care să se ţină seama la viitoarele alegeri. Pentru că - întotdeauna - unei creşteri spectaculoase (de tipul FDSN), îi este de preferat una lentă şi sigură.“ (8 mai 1993)

Tineretul liber

«„MIŞCAREA PENTRU ROMÂNIA“ SE DISOCIAZĂ DE MIŞCAREA LEGIONARĂ»

„În conjunctura actuală, Mişcarea Pentru România, iniţiată de Marian Munteanu, ţine să se definească, atât din punct de vedere general ideologic cât şi practic, precizându-şi propria doctrină care este naţional democraţia.(...) De aceea, Mişcarea Pentru România respinge atât orientările stângiste şi tendinţele internaţionaliste cât şi orice legătură cu formaţiuni, grupări sau publicaţii propagatoare a unui mesaj naţionalist, chiar dacă ele îşi revendică o (aparentă) „legitimitate“ interbelică.“ (vineri 14 mai 1993)

Evenimentul zilei

«CEASUL BIRUINŢEI LEGIONARE NU E DEPARTE!»

„«Ceasul biruinţei legionare nu e departe», s-a anunţat la conferinţa «Mişcarea Legionară şi Mişcarea Pentru România - asemănări şi deosebiri» (...) Această manifestare a fost precedată de o alta, la Iaşi, la care s-au afirmat lucruri asemănătoare.“ (nr. 265, 10 mai 1993)

Cronica română

«SFÂNTĂ TINEREŢE LEGIONARĂ!!!»

„Referindu-se la acţiunile Mişcării Legionare, dl. Munteanu a dezavuat «crimele comise de legionari indiferent din ce motiv şi indiferent de crimele celorlalţi împotriva legionarilor» şi a precizat că «acestea vin în contradicţie cu perceptele creştine pe care M.P.R. le cultivă».“ (nr. 89, 10 mai 1993)

Renaşterea bănăţeană

«MARIAN MUNTEANU CREDE ÎN MUNCA „DE LA OM LA OM“»

„Cămaşa neagră, brâul lat, discursul menţinut în tonalitate sobră, ca de călugăr, afişarea unei discipline de tip militar - cam astea ar fi elementele „de faţadă“ cu care Marian Munteanu doreşte să-şi atragă aderenţii. (...) Noul prooroc vorbeşte despre creştinism şi doctrină naţional-democrată, dar şi despre multele asasinate din perioada legionară fără să-i tresară un muşchi, fără să-i tremure vocea.“ (nr. 974, joi 13 mai 1993)

Opinia studenţească

«MARIAN MUNTEANU PENTRU NOI E CORNELIU ZELEA CODREANU DOI»

„Totodată, Marian Munteanu s-a delimitat de violenţele din trecut ale Mişcării Legionare, arătând că «nimeni nu are dreptul să omore pe nimeni, indiferent de conjunctură. Crima nu poate fi tolerată».“ (nr. 5, 13-19 mai 1993)

România liberă

«COABITARE/ MIŞCAREA PENTRU ROMÂNIA — VATRA ROMÂNEASCĂ»

„Discursul d-lui Munteanu s-a referit în mod explicit la stabilirea conexiunilor necesare între legionarismul de care este acuzată organizaţia sa şi naţional-democraţie, acest din urmă concept rămânând, cu toate eforturile depuse întru limpezirea lui, într-o confuzie (încă) protectoare.“ (nr. 941, 8-9 mai 1993)

Vremea

«COMPETIŢII POLITICIANISTE — (MAI MULT SAU MAI PUŢIN SPORTIVE)»

„Marian Munteanu a devenit noul căpitan al Legiunii legionare şi patronul unei mici oştiri de studenţi extremişti, refăcând traseul de la Iaşi al lui Corneliu Zelea Codreanu. Dezagreabil prin verbul peltic – limitat şi pretenţia harului politicianist exersat îndelung în strana u.t.c.-ului, tânărul arborează aerul unui arhanghel reformator dispus să concedeze formal pe termenul răzbunării şi al crimelor de tristă amintire.“ (20 mai 1993)

EXTRASE DIN CONFERINŢE

1) Despre naţionalism şi naţional - democraţie

„Noi credem că naţionalismul, ideea naţională românească, se manifestă în interiorul spiritului creştin. De aceea, ne distanţăm foarte ferm de tot ceea ce înseamnă ateism sau tendinţe mitologizante, de altă natură decât cele creştine“.

„În general, duşmanii, adversarii politici ai naţionalismului spun: „Domnule, fascismul în Europa: Hitler, Mussolini, Codreanu, Franco...“. Aceşti indivizi nu cunosc sau se prefac că nu cunosc un lucru foarte important: că aceste ideologii prezintă deosebiri fundamentale, că în primul rând există două corpuri de curente de dreapta: cele creştine şi cele necreştine. Primele sunt mişcarea lui Franco în Spania, Salazar în Portugalia şi Codreanu în România“.

„Naţionalismul este o chestie foarte serioasă, foarte dificilă şi cere foarte multă conştiinţă. Nu este suficient să spui: îmi iubesc ţara şi cred în Dumnezeu, pentru a putea fi naţionalist, ci înseamnă în primul rând a face, a construi ceva, a demonstra acest crez prin propriile fapte. În rest, rămâne demagogia, care este uriaşă, (...) oameni care, de fapt, având cu totul altă orientare, urmăresc să câştige încrederea cetăţenilor, să-şi realizeze propriile planuri. Acesta este cazul, de exemplu, cu partidele de stânga care sunt etichetate deopotrivă, ca fiind naţionaliste“.

„Este un pericol să fim acuzaţi că suntem prea mistici? Chiar aşa arătăm noi, ca nişte călugări care trăiesc în rugi şi suferinţi? Am auzit că cei de la Alianţa Civică au scris nişte studii în care ni se dedică un articol, „Pericolul naţionalismului mistic (...)“. Domule, sigur, suntem mistici ca orice creştin, ca orice om care crede în Dumnezeu, dar nu în sensul pe care îl acordă comuniştii termenului, adică habotnicie sau bigotism, nicidecum, este vorba de o adecvare corectă la realitate.

2. Delimitarea de Mişcarea Legionară

„Nae Ionescu a spus că Mişcarea Legionară este expresia politică a religiei ortodoxe. Cred că este o temă de reflecţie, oricum. Eu nu cred că Biserica poate fi exprimată sau susţinută politic de o singură organizaţie. Democraţia e o realitate politică de care nu ne putem dispensa şi pe care nu o putem înlătura. Mai mult decât atât, cel puţin în spaţiul ortodox, democraţia se poate integra foarte bine, cu condiţia ca forţele politice care intră în jocul democratic să se respecte pe sine şi să respecte valorile pe care le propăvăduiesc. Marele dezastru din România de acum nu este datorat cadrului democratic, dimpotrivă, dacă mai sunt ceva speranţe, este pentru că există acest cadru democratic. Problema cea mai importantă nu este, Doamne fereşte, să fie înlăturată democraţia, ci dimpotrivă, ca în cadrul ei oamenii să se organizeze în formaţiuni serioase şi efectiv cinstite. Este o problemă şi de natură tehnică; şi ideologică, dar nimic din ceea ce înseamnă democraţie nu poate împiedica într-o ţară ca România dezvoltarea unei idei naţionale. Cred că dimpotrivă“.

„Personal, eu nu practic simpatii pentru una sau alta dintre aşa-numitele grupări „simiste“ sau „codreniste“. Aşa cum am mai spus de la bun început, îl admir pe marele om politic şi întemeietor de Mişcare, pe Corneliu Codreanu. Consider că ceea ce este util şi esenţial în ceea ce priveşte această parte a istoriei româneşti, o găsim în opera şi activitatea lui... Cu privire la partea a doua a activităţii legionare, după asasinarea lui Corneliu Zelea Codreanu, aici informaţiile nu sunt certe, dar sunt cel puţin câteva elemente care duc la concluzia că s-au comis nenumărate greşeli.(...) Dar acestea sunt chestiuni istorice, eu încerc să privesc fără să mă implic în marile discuţii şi marile zâzanii ce sunt între atât de puţinii, de altfel, supravieţuitori ai Mişcării Legionare. Pentru că este bine ştiut, cea mai mare parte dintre dânşii au fost masacraţi în închisori, ei dând cel mai mare număr de luptători, deţinuţi şi oameni care au suferit în lupta contra comunismului. Şi este o mare nedreptate că nu se recunoaşte public acest lucru, pentru că este un mare merit să lupţi împotriva bolşevicilor. Cum spunea Codreanu: „Oriunde s-ar ascunde şi orice feţe ar avea ei, trebuie demascaţi şi răpuşi“.

3. Problema antisemitismului

„Eu nu cred că un popor poate fi un pericol. Eu cred că fiecare popor trebuie înţeles după fondul său sufletesc, după acţiunile sale, după felul în care este organizat. Tot ce pot să vă spun este că toţi cei care se organizează şi acţionează împotriva intereselor româneşti ne sunt adversari, fără deosebire de rasă, naţionalitate, sex, ş.a.m.d. Noi nu ne raportăm la acţiuni ostile pe criterii de apartenenţă etnică. Efectiv, acest lucru nu ne interesează. Pe noi ne pot eventual interesa organizaţiile, care pot fi populate cu orice fel de personaje, în măsura în care aceste organizaţii ar avea acţiuni ostile. Dacă Moses Rosen minte ordinar despre cultura română, vom spune că: Şef-rabinul minte, indiferent de apartenenţa etnică. Cine minte, minte. Asta nu înseamnă că de aici înainte ne va fi frică să spunem când cineva nu spune adevărul, de teamă că vom fi făcuţi antisemiţi. Noi avem o atitudine creştină, adică faţă de orice om e bine să ne apropiem, să fim cât mai îngăduitori şi toleranţi cu putinţă. Dar să nu se confunde această idee creştinească cu prostia. Este o iubire prin care nu devenim proşti, orbi şi slabi.“

4. Delimitarea faţă de alte partide şi publicaţii declarate de dreapta

„În momentul în care ne-am înfiinţat, în decembrie 1991, în România nu exista nici un fel de formaţiune politică declarată de dreapta, toate erau de la centru-stânga la centru-dreapta. Noi ne-am permis să înfiinţăm o formaţiune de dreapta, fără alte precizări, nici centru-dreapta, dar nici extremă dreaptă. Ulterior au mai apărut nişte grupuri, noi observăm şi urmărim evoluţia lor. Nu avem nici un fel de contacte şi de regulă, trebuie să fie foarte bine înţeles, nu ne interesează manifestările rudimentare sau pur şi simplu manifestările simbolice. Ne interesează construcţia serioasă şi acţiunile eficiente.“

MIŞCAREA PENTRU ROMÂNIA: PARTID AL UNEI "ÎNTOARCERI RADICALE"

Publicăm în continuare analiza domnului Michael Shafir, apărută la data de 15 iunie 1992, în Buletinul Informativ al postului de radio „Europa Liberă“. Materialul prezintă caracteristicile tipice unei dezinformări „gri“ – cum ar spune dr. Liviu Turcu.
Noi nu suntem aşa mari specialişti ca dl. dr. Liviu Turcu, dar cu ochiul liber, putem aprecia ceea ce este lipsă de informare ori fals deliberat. Ştim că dl. Shafir este un apropiat al cercurilor G.D.S., grup cu declarate simpatii socialiste. Ceea ce ne miră este că asemenea manifestări sunt susţinute şi stipendiate de Consiliul „Europei Libere“ şi de Congresul S.U.A.

The Movement for Romania: A Party of "Radical Return"

Michael Shafir

În conformitate cu programul partidului, Noua Generaţie are, în plus, sarcina restaurării poziţiei României pe arena internaţională. Poporul Român, se afirmă, a deţinut în mod tradiţional rolul de „apărător al civilizaţiei creştine". Aparent neavizată de faptul că şi alte naţiuni ortodoxe din marginile Imperiului Otoman (sârbii, de ex.)emit aceeaşi pretenţie, MPR urmează spunând că aceasta conferă naţiunii o misiune civilizatoare. Pentru a-şi îndeplini această misiune, România trebuie să urmărească „cooperarea cu ţările în care religia creştină deţine o poziţie importantă şi, în primul rând, cu ţările ortodoxe", cu care „împărtăşeşte tradiţii spirituale comune". Dar în acelaşi timp, România trebuie să caute în mod stăruitor să implice „comunitatea mondială (internaţională) a Românilor" - adică pe Românii din exil - în apărarea intereselor naţionale ale ţării. Acţionând astfel, Noua Generaţie nu şi-ar face doar datoria privitor la „împlinirea destinului istoric al României", ci ar contribui la depăşirea a ceea ce Mişcarea vede ca pe o atitudine pasivă de auto-apărare şi care a marcat istoria României. Printr-o argumentaţie foarte asemănătoare celei a filosofului Emil Cioran, care a fost unul dintre ideologii de frunte ai Gărzii de Fier în anii '30[10], programul afirmă că pasivismul trebuie înlocuit cu o auto-„protecţie ofensivă", bazată pe valorile „Românismului". După Munteanu, Românii trebuie să demonstreze, atât străinilor cât şi lor înşişi, că se află „printre popoarele de frunte din Europa".[11]

IDEOLOGIE ŞI ACŢIUNE

Programul MPR şi ideologia dreptei radicale interbelice au prea multe în comun pentru ca paralele între ele să fie o chestiune de exagerare sau proastă interpretare. Toate îndoielile care mai persistau au fost, în orice caz, spulberate de cele câteva interviuri cu Munteanu care au apărut în presa independentă la scurtă vreme după înfiinţarea MPR, ca şi de statutul partidului şi de informaţiile despre activităţile de la adunările de partid. Eminescu nu este câtuşi de puţin unica persoană luată drept model. „Titanii spirituali" care, în opinia MPR, au avut o influenţă deosebit de bună asupra „tineretului din perioada interbelică" includ pe Nae Ionescu (principalul exponent al ideii că ortodoxia este esenţa naţiunii române), Mircea Eliade şi Petre Ţuţea, toţi aceştia fiind în epoca respectivă mentori ai dreptei radicale[12]. Munteanu l-a cunoscut pe Ţuţea (care a murit în 1992) în 1988 şi declară că a fost puternic influenţat de vederile acestuia[13]. Însă abia prin referirile la Garda de Fier şi la „Căpitanul" acesteia, Corneliu Zelea Codreanu, Munteanu înlătură orice ambiguităţi eventuale ale Programului partidului.

Într-un interviu cu „Puncte Cardinale", o publicaţie obscură, tipărită în oraşul transilvănean Sibiu, care adoptă făţiş o atitudine pro Garda de Fier (numele publicaţiei provine de la o carte scrisă de un alt scriitor al dreptei radicale, Nichifor Crainic), Munteanu susţinea că ştie foarte puţin despre legionari. În acest interviu, ca şi în altele, el a declarat că aparţine unei generaţii care a fost lipsită de posibilitatea de a studia adevărata istorie a mişcării fasciste din România interbelică. Acest fapt, după cum afirmă în interviul din „Baricada", a furnizat „hrana gândirii", în condiţiile falsificării de către comunişti a istoriei României[14]. Dar dacă idealurile Legiunii au supravieţuit, a concluzionat el, acesta este un indicator că ele reflectau „esenţa naţiunii române". „Pe cât pot eu să înţeleg fenomenul Mişcării Legionare", a continuat el, „acesta nu poate fi redus la sfera politicului". Garda de Fier a fost, înainte de orice, o manifestare a spiritualităţii naţionale, iar naţiunea era ceva în raport cu care „cineva fie aparţine, fie nu aparţine... prin însuşi faptul naşterii".

Cât despre părerea sa despre Codreanu, Munteanu pretindea a nu şti nimic altceva decât că „în 1927, împreună cu încă patru prieteni, a înfiinţat o organizaţie politică", ce a câştigat rapid sprijin printre cei ce reprezentau „valorile cele mai însemnate ale ştiinţei şi culturii româneşti". Aceşti sprijinitori au aderat din toată inima la Mişcare, în ceea ce era pe atunci „o ţară liberă"; iar asta, după cum spune Munteanu, însemna cu certitudine că Legiunea era „organic românească"[15]. Într-un alt interviu el pretindea că numai „câţiva indivizi ieşiţi din minţi şi nu Mişcarea ca întreg, au comis atrocităţi[16]. În tot cazul, datorită falsificării istoriei de către comunişti, era imposibilă emiterea de judecăţi obiective asupra a ceea ce s-a petrecut în acele timpuri. Ce este totuşi sigur este că însuşi Codreanu a fost o victimă, din moment ce a fost „asasinat", iar înaintea morţii sale a reuşit să organizeze o „mişcare antibolşevică". După părerea lui Munteanu, această realizare nu este lipsită de importanţă, dacă luăm în considerare faptul că în epoca respectivă „bolşevismul era îmbrăţişat" în alte părţi. Iar acest motiv este suficient să ne facă „să avem în vedere" meritele lui Codreanu. Mai mult decât atât, cei care l-au urmat „au fost asasinaţi, au fost închişi, au avut de suferit; iar suferinţa reclamă respect"[17].

Numeroase zvonuri în legătură cu adunările MPR informează că acestea încep cu rugăciuni spuse lângă portretul lui Codreanu; iar „Cărticica pentru legionari" a „căpitanului"este distribuită membrilor[18]. Editorii „Gazetei de Vest", un săptămânal independent publicat în Timişoara, care deja cu mai multă vreme înainte ca Munteanu să anunţe înfiinţarea MPR, publicase articole elogioase despre Codreanu şi Garda de Fier, au aderat, după câte se spune, în bloc la MPR. Această publicaţie, în conformitate cu declaraţiile unuia dintre foştii săi editori, este finanţată din afara ţării de către Horia Sima, care a fost, după Codreanu, conducătorul fasciştilor români. Iar „Deutsche Welle" informează că, în vizita sa prin Germania, Franţa şi SUA, Munteanu însuşi s-a întâlnit cu liderul exilat al Mişcării Legionare[19].

Structura organizaţională a MPR aminteşte de „cuiburile" legionare. La cel mai de jos nivel se află aşa-numitele organizaţii policentrice, formate din 3 până la 15 membri. În acord cu statutele partidului, liderii acestor organizaţii nu sunt aleşi; mai degrabă, ceea ce seamănă cu „Fuehrerprinzip" (principiul conducerii - fasciste), se presupune că ei sunt în mod organic „apăruţi" din grup şi că dobândesc conducerea prin „consens". Oricine doreşte să fie primit ca membru trebuie să treacă examene, care testează, printre altele, aderenţa candidatului la „valorile românismului" şi ale „credinţei creştine". Candidaţii trebuie să arate că au cunoştinţă de operele lui Nae Ionescu şi Eliade, ca şi de ale altor scriitori care au contribuit la alcătuirea moştenirii filosofice a dreptei radicale. Aşa cum se petreceau lucrurile şi în cazul "cuiburilor", membrii trebuie să facă dovada că sunt „moralmente demni" de a fi acceptaţi; că sunt gata să „trăiască în austeritate şi modestie"; şi că, odată admişi, vor „rezista la orice presiuni" ce s-ar face asupra lor pentru a se abate de la statutele partidului[20]. MPR-ului nu-i lipseşte nici elementul de uniformă; pe când oamenii lui Codreanu erau cunoscuţi pentru cămăşile lor verzi, discipolii lui Munteanu poartă cămăşi albe cu insigne pe care e dispus un simbol asemănător cu cel al crucii.

O IRONIE A ISTORIEI

Conducerea de către Munteanu a unui partid al dreptei radicale este întrucâtva o ironie a istoriei, deoarece până recent el a constituit un simbol al opoziţiei democratice. În iunie 1990, el a fost violent bătut de minerii care veniseră de pe Valea Jiului în Bucureşti, a fost spitalizat şi apoi încarcerat. Cauza lui a fost preluată de partidele dreptei tradiţionale, de mişcările independente şi de organizaţii occidentale ca Amnesty International[21]. La înfiinţarea Alianţei Civice, în noiembrie 1990, Munteanu a fost ales rapid preşedinte activ. El a deţinut însă această funcţie pentru doar câteva ore, după care membrii conducerii organizaţiei l-au „convins" să demisioneze. Gabriel Andreescu, unul dintre membrii fondatori ai Alianţei Civice îşi aminteşte că au existat mai multe motive pentru acest gest. În adunările care au precedat constituirea Alianţei Civice, Munteanu nu a demonstrat înclinare către dialog ori răbdare pentru a asculta şi alte argumente decât ale sale. În ce-l priveşte, Munteanu a acuzat organizaţia de lipsa „dimensiunii creştine", dar totodată a confirmat indirect acuzaţiile lui Andreescu spunând că nu putea suporta „discuţiile nesfârşite" ale foştilor săi colegi, cu argumentele lor „pro şi contra". „Mie îmi place ordinea şi claritatea", a adăugat el. Şi în ciuda ostilităţii sale declarate faţă de comunişti, el a admis că îi admira pe aceştia „pentru disciplina lor". Idealul său de partid, a spus el, este acela „cu cea mai bună organizare, cu cea mai riguroasă disciplină şi cu cei mai morali oameni"[22]. MPR a fost înfiinţată nu mult după demisia sa, într-o încercare aparentă de a creea o organizaţie care să se apropie de idealurile lui Munteanu. Şi deşi în repetate rânduri Munteanu a declarat că, spre deosebire de Garda de Fier, Mişcarea sa îmbrăţişează valori democratice[23], acest partid pare să aibă toate caracteristicile unei formaţiuni totalitare.

CONCLUZIE

MPR nu este prima formaţiune politică aparţinând aripii dreptei radicale care a apărut în România după 1989. Partidul Unităţii Naţionale a Românilor (PUNR) - braţul politic al organizaţiei naţionaliste anti-ungare „Vatra Românească", care a fost înfiinţat curând, în 1990 – şi Partidul România Mare (PRM), constituit în mai 1991, aparţinând aceleiaşi categorii. Trebuie spus însă că există o diferenţă importantă între PUNR şi PRM pe de o parte şi MPR pe de altă parte. PUNR şi PRM sunt legate în numeroase feluri de moştenirea regimului fostului dictator Nicolae Ceauşescu. Principalul imbold al acţiunilor PUNR îl constituie reinstaurarea politicii discriminatorii a lui Ceauşescu faţă de minoritatea etnică din Transilvania. PRM consideră deschis epoca lui Ceauşescu drept o realizare majoră; reclamă abandonarea politicii de reforme; îndeamnă la reabilitarea membrilor din conducerea lui Ceauşescu ce sunt azi închişi; şi, mai presus de orice, exaltă politica naţionalistă a lui Ceauşescu. Ambele partide prezintă atitudini xenofobe şi sunt cunoscute ca având legături strânse cu fosta poliţie secretă şi cu succesorul ei, Serviciul Român de Informaţii. În plus, trecutul liderilor PRM - şi într-o mai mică măsură, ai PUNR - e pătat prin colaborarea cu regimul trecut. Privite din această perspectivă, PUNR şi PRM pot fi considerate amândouă ca alcătuind acea parte a dreptei radicale care reprezintă „continuitatea radicală".

MPR, pe de altă parte, este un partid al „întoarcerii radicale", în masura în care susţine revenirea la rădăcinile originale ale activismului aripii de dreapta româneşti, evitând şi respingând din capul locului interludiul comunist. Munteanu refuză să aducă vreun omagiu politicii naţionaliste a lui Ceauşescu din două motive principale. În primul rând, după părerea sa, naţionalismul veritabil nu poate fi asociat în nici un fel cu comunismul, din moment ce acesta din urmă, e prin definiţie, o doctrină internaţionalistă care discreditează specificitatea naţională. Prin urmare, naţionalismul lui Ceauşescu e considerat drept un „fals" naţionalism, MPR fiind de părere că nu poţi fi în acelaşi timp „Român" şi „comunist". În al doilea rând, o doctrină naţionalistă cu adevărat românească trebuie, după Munteanu, să includă elementul religios ortodox, întrucât cele două sunt indivizibile. Ce-i trebuie României, a spus Munteanu în decembrie 1991, este o „dreaptă veritabilă" care să „nu lase loc pentru ambiguităţi"[24]. Ca urmare, el s-a distanţat de PRM, despre care se afirmă că „nu are nimic în comun cu naţionalismul românesc", a cărui cauză o discreditează. Cât despre PUNR, Munteanu e gata să admită că perspectivele celor două partide coincid în anumite puncte; dar în acelaşi timp, el consideră că PUNR, spre diferenţă de MPR, e un partid regional, ale cărui activităţi sunt limitate la Transilvania[25].

Declaraţiile publice ale MPR în „problema naţională", spre diferenţă de cele ale PUNR sau PRM, au fost moderate, iar partidul pretinde chiar că are între membrii săi câţiva etnici maghiari. Oricum, MPR pare să fi învăţat din experienţa PUNR şi PRM, ale căror afirmaţii privind minorităţile naţionale au fost întâmpinate cu proteste internaţionale. Informaţii provenind din surse demne de încredere au confirmat că, în discuţii particulare, Munteanu ar fi făcut remarci antisemite şocante şi ar fi subapreciat alte minorităţi[26]. Din această cauză, în mod curent profesiunile sale publice de aderenţă la valorile democratice sunt primite cu scepticism. Acelaşi lucru e valabil şi pentru principiul „nonviolenţei", pe care Munteanu l-a afirmat în Piaţa Universităţii în aprilie - iunie 1990 şi care e inclus în programul MPR. Poate ar trebui să ne amintim că şi Codreanu se considera un partizan al nonviolenţei.

Faptul că trecutul lui Munteanu nu e stigmatizat prin colaborare (deşi el a fost pentru scurt timp conducătorul mişcării comuniste de tineret) e cel care determină o mult mai mare credibilitate ce-i este acordată, faţă de cea a liderilor PRM. Dar aceasta ar putea face ca Mişcarea sa să devină nu în mai mică, ci în mai accentuată măsură periculoasă, căci alegătorii cu convingeri naţionaliste ar putea fi dispuşi să-i ofere lui încrederea pe care ezită să o acorde unora precum Corneliu Vadim Tudor, liderul PRM şi fostul „poet de curte" din epoca lui Ceauşescu.

NOTE:

10. Vezi mai ales Emil Cioran, „Schimbarea la faţă a României" (Bucureşti, editura Vremea, 1937)
11. Interviu în ziarul „Cotidianul", 3 martie 1992
12. Vezi ibid. şi interviurile lui Munteanu din „Opinia studenţească", nr. 1, feb. 1992, şi „Baricada", nr. 11, q17-23 martie 1992.
13. Vezi „Tineretul Liber", 29 feb.- 1 martie 1992
14. „Puncte cardinale", nr. 4, 1992, şi „Baricada", nr. 11, 17-23 martie 1992.
15. „Puncte cardinale", nr. 4, 1992.
16. Interviu acordat „Opiniei studenţeşti", nr. 1, feb. 1992.
17. Interviurile cu Munteanu din „Baricada", nr. 11, 17-23 martie 1992, şi „Cotidianul", 3 martie 1992.
18. „22", nr. 11, 20-26 martie 1992 şi „Azi", 18 aprilie 1992.
19. Vezi „Cuvântul", nr. 13, martie-aprilie 1992 şi informarea asupra emisiunilor postului „Deutsche Welle" în „Adevărul", 23 Aprilie 1992.
20. Vezi Statutul MPR din „Mişcarea", nr. 1, martie 1992; interviul acordat de Munteanu în „Cotidianul", 3 martie 1992; „Cuvântul", nr. 15, aprilie 1992 şi „Dimineaţa", 6 mai 1992.
21. Vezi Shafir „Government encourages..." („Guvernul încurajează...") şi Carmen Pompey şi Dan Ionescu „Student Leader under Arest" (Liderul studenţilor arestat"), **Report on Eastern Europe**, nr. 29, 20 iulie 1990.
22. Vezi interviurile acordate de Munteanu din „Baricada", nr. 11, 17-23martie 1992; „Opinia studenţească", nr. 1, feb. 1992; „Puncte cardinale", nr. 4, 1992.
23. Interviu din „Cotidianul", 3 martie 1992
24. Vezi informarea de la conferinţa de presă ţinută de Munteanu la înfiinţarea MPR din „Baricada", nr. 52, 17-23 dec. 1991 şi interviul cu acesta în ibid. nr.11, 17-23 martie 1992.
25. Vezi interviurile cu Munteanu din „Cotidianul", 3 martie 1992 şi „Baricada" nr. 11, 17-23 martie 1992 şi informarea despre o conferinţă de presă ţinută de Munteanu în aprilie 1992 la Timişoara din „Cuvântul", nr. 15, aprilie 1992.
26. Convorbirile autorului cu corespondenţi ai Radio Europa Liberă şi ai agenţiei de presă RL în decembrie 1990 şi iulie 1991.

DE LA "KOMSOMOLSKAIA PRAVDA" LA "22"

Juriștii operează obligatoriu cu prezumția de nevinovăție. Este fundamentală în orice proces și obligă la a considera nevinovat acuzatul, indiferent de ceea ce i s-ar imputa, până când probe concludente sau dovezi indubitabile nu vin în sprijinul presupunerilor inițiale. Nici o judecată dreaptă nu poate începe altfel.

La 10 decembrie 1991 la naștere formațiunea politică Mișcarea Pentru România. Cu o doctrină și obiective clar prezentate, noua grupare politică și-a luat locul pe un spațiu liber al eșichierului nostru politic: cel destinat tinerilor și acțiunilor lor. Programul, activitatea efectivă și declarațiile liderilor ei, singurele după care poate fi judecat un partid politic, i-au definit clar conturul. Toate, fără excepție, perfect concordante cu spațiul democratic în care s-a manifestat și cu legile ori normele existente în societate.

Dar faptul că cei care o compuneau erau fără excepție tineri, că declarau ca idei fundamentale ideile de Neam și de Dumnezeu, că nu repudiau la ordin valorile naționale și că așezau pe Eminescu pe frontispiciul ziarului lor n-a putut fi acceptat. Și incriminările au început să vină din toate părțile. Fără a avea măcar o dovadă în sprijinul afirmațiilor lor, bazate aproape în întregime pe zvonuri sau presupuneri (de genul „MPR ar putea fi...", „MPR ar putea face...") – procesul împotriva tinerei formațiuni s-a declanșat cu violență. Prin declarațiile FDSN-ului (scoaterea în afara legii), procesul a ajuns să frizeze absurdul.

Nu numai că prezumția de nevinovăție nu a fost invocată, dar chiar și elementarul drept la replică i-a fost interzis.

Redăm mai jos principalele trasee pe care vin înfierările la adresa noastră. Procedeul preferat, acuza de legionarism – ieftin tertip kominternist – nu poate fi susținută în nici un fel. Dar asta nu mai are acum nici o importanță; căci în ea nu crede nimeni, nici chiar cel ce o colportează cu frenezie...

Că ceea ce nu pot accepta „procurorii" noștri (mai vechi sau mai noi) cu nici un preț, este că tânăra generație le scapă astăzi de sub control. Devine capabilă să se manifeste în plan politic, să-și susțină ideile și chiar să se propună ca soluție.

Asta este însă o crimă. Pentru cei puternici – ieri și azi în România – indiferent ce etichetă politică și-au ales sau în ce ziar se desfășoară: de la *Pravda* la 22. Trecând prin *Europa Liberă*.

REDACȚIA

KOMSOMOLSKAIA PRAVDA

Interviu luat de E. Kaleadina d-lui Ion Iliescu

Rep: „...Dar în opoziție se află astăzi și forțe mult mai importante și periculoase, extrema dreaptă, reprezentată de cei care, cu trei ani în urmă, se părea că luptă sincer pentru viitorul luminos al României. Astăzi, ei luptă împotriva comunismului și încearcă să reabiliteze mișcarea fascistă a legionarilor. **Mișcarea Pentru România** – mișcare naționalistă – e condusă de Marian Munteanu."

I. I.: „Adevărat. Ca și la Dvs. – cazacii, „sotniile negre" și alții. Repet, perioadele de criză creează în societate asemenea dispoziții extremiste. Ele se depășesc numai normalizând situația..." (15 sept. 1992)

ION ILIESCU

Din discursurile ținute în campania electorală

„...Dl. Marian Munteanu a fost și el unul dintre principalii animatori (ai Pieței Universității, n. n.). În prezent, dl. Munteanu este președintele unui partid de orientare legionară **Mișcarea Pentru România**. Se pare că legionarii întorși din emigrație au hotărât ca ziua de 13 septembrie, când fostul comandant legionar va fi comemorat, să marcheze începutul oficial al reorganizării Mișcării Legionare...

Generația noastră ne-am amintit (sic!) de scene similare din rebeliunea legionară. Dar acum Marian Munteanu a devenit președintele unui partid care nici măcar nu contestă că e de inspirație legionară. A chemat legionari bătrâni să organizeze armate de tineri."

DIMINEAȚA

„Liderul **Ligii Studenților din Universitate** se numește Marian Teofan Dragoș Munteanu. (...)

Liga Studenților are un rol determinant în manifestațiile de la Universitate. În ligă vor fi fiind, desigur, mulți tineri de bine, convinși că ce fac e folositor și important. Unii sunt naivi. Nu-i judecăm. Dar avem datoria să le arătăm unele dedesubturi ale „afacerii". Pentru că despre o afacere e vorba. Se zice că domnul Ion Rațiu i-a pus la dispoziție lui Marian Munteanu 15000 de dolari, promițându-i și o bursă de studii în străinătate. Cert e că, încă din ianuarie, a stabilit relații cu reprezentanții unui institut american, având statut de observator al alegerilor de la 20 mai. În martie a întreprins o călătorie de două săptămâni în SUA!

Demne de consemnat sunt câteva acțiuni propuse de „grupul de acțiune", sub directa „indicație" lui Marian Munteanu: demascarea și pedepsirea tuturor agenților, informatorilor și provocatorilor fostului regim, precum și a actualului regim; efectuarea de presiuni psihice asupra oamenilor politici adverși; trecerea la măsuri drastice, inclusiv eliminarea fizică. Un adevărat program legionar." (mai 1990)

STUDENT

„Ăștia ne-ar condamna pe toți la moarte".

„... nu putem să nu scoatem în evidență câteva periculoase similitudini între MPR și cealaltă Mișcare, de data asta legionară. (...) Liderii MPR pot fi lesne recunoscuți prin intermediul unui **brâu de tip haiducesc**, pe care îl poartă în mod constant. În sfârșit, semnul Mișcării este un simbol protocreștin , amintind întrucâtva de zvastica hitleristă.

Din punct de vedere al **doctrinei** lucrurile sunt ceva mai complicate. Ceea ce miră însă este **caracterul deosebit de închegat al platformei-program**, vizibil alcătuită de un **cap politic**. MPR se circumscrie programatic **„doctrinei național-democrate"**, formulă ce poate ascunde de fapt o **filiație ideologică legionară**, rezultantă a îmbinării dintre un **naționalism** și un **ecumenism** excesiv. (...) Documentul care reflectă cel mai elocvent **filiația ideologică extremistă** și **vocația antidemocratică** a Mișcării Pentru România (...) este chiar statutul acestei tinere formațiuni politice. Acest statut cuprinde o serie de îndatoriri, cred, **unice în lume** prin formularea lor: „să accepte să trăiască în austeritate și morală, dovedind o conduită morală exemplară", „să accepte controlul public al averii personale și **să se supună periodic examenului medical pentru verificarea capacității și integrității lor fizice și psihice**" (sic!). Ce partid **democratic** din lume mai cere membrilor săi asemena controale medicale? La ce bun asemenea controale? (Se referă la aderenții cu funcții – n. n.)

Cum pot vorbi acești oameni de „afirmarea valorilor democratice", când tot statutul lor nu este altceva decât o consacrare a **„Fuhrerprinzip"**-ului de sorginte fascistă? (...) Marian Munteanu are înfățișarea unui apostol. La **fabricarea** acestei personalități charismatice s-a muncit îndelung.

Pe 27 martie, tânărul impresionant din fruntea coloanei ce străbătea un București emoționat era așa după cum îl visaseră regizorii săi: **lider mesianic al unor vremi de cumpănă**. În urma sa, se aflau, apăruți de la Băneasa, unii din membrii **Mișcării. El**, demni urmași ai legiunilor romane, gata să moară pentru Patrie și Dumnezeu, **se întorseseră**. Din paginile ziarului „Mișcarea", organ de presă al partidului, Radu Gyr amenința: „Ne vom întoarce!"

Ascultând porunca vremii, călăuziți ideologic, printre alții de foști național-comuniști, chemând la luptă politică pe puștii din curțile liceelor, **El** și-au făcut reintrare în viața țării printr-o mișcare formidabilă, poate cea mai izbutită „mutare" politică de la revoluție încoace. Gata să sfarme piatra unei democrații ulceroase, organizați precis ierarhic și perfect funcțional, se declară **Mișcare** a unei noi generații. (..) Se declară discipolii lui Eminescu și, poate, în curând îi vor „pescui" pe Vulcănescu, Noica, Cioran. (...)

Într-un asemenea bâlci, programul **Mișcării**, coerent și inteligent aplicat momentului, poate cădea ca o lovitură de tun.

Ce șanse are însă el în fața generației pe care **Mișcarea** și-o revendică?

Nu ne îndoim că aceste calcule au fost făcute. Drumul fără eroare parcurs până acum indică existența unui aparat tehnic de excepție. Sub îndemnul unui om înzestrat cu o cultură excepțională și o putere de sugestie deosebită, așa cum este Marian Munteanu, generația tânără poate deveni o forță de extremă a cărei localizare, stânga sau dreapta, e inutilă pentru că efectul va fi același. Devastator." (7 aprilie 1992)

*Notă: **Student** este o publicație aparținând **Trustului Azi**, iar considerațiile de mai sus nu sunt semnate de dl. Shafir; chiar dacă așa pare...*

VREMEA

„Reînvie Legiunea"

„La 20 august a.c. a revenit în țară Duiliu Sfințescu, element de vârf al emigrației legionare din Franța, cel care, în cursul vizitelor anterioare, a donat prin intermediul foștilor „camarazi", suma de 50000 de dolari partidului **Mișcarea Pentru România**". (9-10 sept. 1992)

Notă: Am avut intenția de a-l acționa în justiție pe dl. Păunescu, dar prietenii avocați ne-au sfătuit să renunțăm; cazul Vadim Tudor este edificator.

SPIONAJ CONTRASPIONAJ

„Deși există legi care interzic activitățile politice extremiste și Constituția stipulează aceeași prevedere, pecinginea verde se întinde, își vede de evoluția ei nefastă, fără ca cei îndrituiți să ia măsuri pentru a o eradica. Iar în lipsa unui tratament adecvat, boala se întinde insidios și amenințător; de la nevionvate reabilitări ale memoriei „înaintașilor" – căpitanul și ceilalți capi legionari – până la nașterea unor organizații cu titulaturi deghizate, dar cu programe și activități tipic legionare. Una dintre aceste organizații este partidul condus de Marian Munteanu, acest hrănit cu biberon marca CIA, în care în loc de lapte s-au aflat și se află dolari, a căror culoare verde îl ține într-un extaz permanent. (...) Un singur lucru, însă, trebuie să fie clar pentru toată lumea și în primul rând pentru autoritățile însărcinate prin lege cu combaterea legionarismului, că se impun măsuri de maximă vigilență. (...) Nu se poate asista cu mâinile încrucișate cum o activitate interzisă de lege se desfășoară la lumina zilei, dezvoltându-se permanent." (iulie 1992)

*Notă: Publicația **Spionaj Contraspionaj** este condusă de generalul -locotenent în rezervă Neagu Cosma, fost șef al serviciului de C. I. din cadrul D.S.S. în perioada 1960-1973 și apoi comandant al școlilor Ministerului de Interne de la Băneasa.*

ROMÂNIA MARE

„...partid declarat de dreapta **Mișcarea Pentru România**, creat ca o diversiune de ex-liderul piețarilor – golan de la Universitate – Marian Munteanu, care, în fine, după lupte seculare reușește să termine facultatea. (...) pentru a-și spăla păcatele – să nu uităm că Marian Munteanu a scăpat basma curată din afacerea „13 iunie 1990", când a condus și incitat mulțimea de golani pentru a ataca și distruge obiective de stat din Capitală – ei bine, Marian Munteanu a primit misiunea de a crea un partid de dreapta ca să atragă tineretul și să-l deturneze de la treburile lui firești." (23 oct. 1992)

EUROPA

„Numele lui Marian Munteanu, inițiatorul unei mișcări legionare tronează pe zidurile Universității bucureștene. Mediocritatea individului, care a adus reale servicii Alianței Civice, este răsplătită prin glorificare inconștientă. „Zona liberă de neocomunism Marian Munteanu" – cât de ridicol și jalnic sună o asemenea lozincă și ce tristă realitate reflectă!

Tânărul legionar nu poate fi decât un iminent pericol pentru orice intelectual cinstit din această țară." (13-20 oct. 1992)

GLASUL ROMÂNESC

„Mă refer azi, stricto senso, doar la un singur personaj ce evoluează cu o dezinvoltură consternantă, într-o totală absență a vreunui scrupul moral, în peisajul atât de tarat al fragilei noastre democrații. El se numește Marian Munteanu. (..) Revoluția n-a dat nimănui un caracter, nici noi calități morale, că cine a fost lichea înainte, lichea moare. (...) Iată cine este azi animatorul unui partid de extracție legionară, cine încearcă să devină un fel de „director de conștiință" – ambiții pe care le mai au și alții – într-un context în care scena noastră politică se înghesuie tot felul de lichele. (...) Cum am mai afirmat, cel în cauză – la fel ca și bâlbâitul de P. M. Băcanu – a luat contact direct cu organizațiile legionare din America și Canada. Cum să nu-ți fie scârbă atunci și să nu te întrebi: Cu ce credit moral mai apare în fața noastră?" (...) Devine absolut necesară o curățire, o salubrizare a scenei politice (...) Eradicarea parazitismului trebuie să înceapă în primul rând cu toți acești cameleoni." (mai 1993)

Notă: Această publicație aparține P.S.D.R., condus de Radu Theodoru.

ZIG – ZAG

„Noii legionari, niște lichele periculoase"

„Marian Munteanu a fost o dezamăgire pentru mulți. Cu prestigiul câștigat în timpul Pieței Universității, ar fi putut să-și construiască un viitor politic strălucit. Sau ar fi putut să se retragă și-ar fi rămas un mit. Se zice că fostul lider al Pieței Universității ar fi fost șantajat, de aceea nu s-a lansat în politica adevărată. (...)

Un lucru nu poate fi contestat: Marian Munteanu crede în Dumnezeu, pe când Radu Sorescu nici nu-l pomenește. Un analist politic spunea că deosebirea între cei doi e următoarea: în timp ce R. Sorescu e o lichea pur și simplu, Marian e o lichea metafizică." (27 mai-2 iunie 1993)

Notă: După cum se vede, „analistul politic" care o călăuzește pe d-na Dorina Băiesu, autoarea articolului de mai sus, poartă sigla P.S.D.R.

22

„Evenimentul și Mișcarea"

„...Marian Munteanu și adepții săi din „mișcare" cântă entuziasmați „Sfântă tinerețe legionară" (...) Spre deosebire de național-comuniștii de la PRM, PUNR, și PSM, „neo" par deocamdată puri și nu numai „duri"... Unii dintre ei s-au și călit în „bătăliile de clasă" ale Pieței Universității. Au mai fost și martirizați de către o putere obtuză. Au mai fost și declarați sfinți sau eroi de către intelectuali exaltați. (...) În plus, „neo" au și modele celebre și mentori spirituali aureolați de un prestigiu indiscutabil: **Nae Ionescu** sau **Petre Țuțea**. (...) **Sunt anticomuniști până la Dumnezeu, ceea ce e bine, dar câți dintre ei sunt și democrați?**

Cu ocazia chemărilor la vot din 1992, opoziția deplângea absenteismul tinerilor. În 1996, sau poate chiar mai devreme, vom avea iarăși alegeri. S-ar putea ca atunci nu atât absenteismul să fie lucrul cel mai periculos, ci angajamentul tinerilor care vor vota pentru prima dată și o vor face, mă tem, într-o proporție însemnată, dacă lucrurile își vor urma cursul de până acum, cu „neo"-legionarii noștri declarați. (...) (29-26 mai 1993)

SOCIETATE ȘI CULTURĂ – NOUA ALTERNATIVĂ

„Ce este nou în „noua" mișcare legionară, care se încheagă pe zi ce trece sub privirile impasibile ale celor mai mulți dintre noi? (...) Asistăm la aceeași exaltare a sentimentelor naționale, împinse spre paroxism, aceeași supralicitare a credinței îmbrăcată în haine mistice, de un **accentuat iraționalism**.. (...) Continuându-și „raționamentul", filozofia politică legionară își concentrează atacul mai ales asupra stângii democrate. (...) Cui folosește, în definitiv, întoarcerea la feudalism, pe care o presupune „doctrina" noii drepte naționaliste, o doctrină tipic neofascistă?

Autoritatea statală, partidele democratice nu trebuie să rămână impasibile în fața unor asemenea manifestări." (nr. 2 / 1993)

Notă: Această revistă, al cărei conținut se referă în întregime la „cestiunea" dreptei, este editată de clubul UNESCO și Academia Română, sub direcția lui Radu Florian, notoriu ideolog de la defuncta „Ștefan Gheorghiu"...

COMUNICAT AL FDSN

„...Cerem Parlamentului, organelor de justiție și procuratură să acționeze în spiritul Constituției României pentru scoaterea în afara legii a formațiunilor politice și publicațiilor de această factură – pentru menținerea climatului de libertate instaurat după revoluția din decembrie 1989." *(fragment din Comunicatul FDSN, „emanat" de Biroul Executiv Central în data de 11 mai 1993)*

DREPTATE

„Păzea... neo-fasciștii"

„Nu demult, cică, s-a adunat o mână de frontiști la al... miilea miting, în frunte cu adorații lor, mult îndurerații fuhreri (căci s-au cam văduvit de adepți, în ultimii ani și-n Moldova și-n România). Motivul? Să ceară punerea în libertate a grupului Ilașcu. (...) Deci, hai să le amintim vitejilor „cafenii", că orice retevei are două capete și orice paloș – două tăișuri, că-n Moldova, pe lângă „rusofoni" mai sunt și „moldofoni" (și ei îs marea majoritate), care vor ști să le pună vârcolacilor expogromiști, urmașilor de nădejde ai lui Zelea Codreanu, zăbala pe care o merită...Moldova anului 1993 nu e România lui ianuarie 1941!..." (mai 1993)

Notă: Publicația aparține Partidului Socialist din Moldova. Se știe că Frontul Popular Creștin Democrat din Moldova, la care se referă articolul, este o organizație asemănătoare MPR. Faptul că aproape în același timp s-a cerut, de către dl. Snegur, trimiterea în justiție a lui Iurie Roșca și scoaterea în afara legii a MPR de către partidul d-lui Iliescu, merită o mențiune semnificativă. Iată deci pentru cine simpla calitate de bun român capătă conotația de „fascist".

TOT RĂUL VINE DE LA EMINESCU...

„Sunt obligat să explic de ce cătușele mâinilor sale au devenit și cătușe ale spiritului său. Exegeții burgheziei au plecat invariabil de la conștiința nefericită a poetului și de aci au căutat să-i determine existența, să-l explice **ca om** și ca poet. Noi trebuie să-l cercetăm pe Eminescu nu din punctul de vedere hegelian al unei „conștiințe" nefericite, ci din acela științific, singurul în stare să ne arate de ce poetul este în primul rând o „conștiință mistificată". (...) Trebuie să plecăm de la existența omului Eminescu, văzut în această complexă plasă a relațiilor sociale, pentru a-i putea determina conștiința." (**Ion Vitner** – „Flacăra", nr. 2 (54), 16 ian. 1949)

„Suntem unul din puținele popoare care avem nenorocul că figura majoră a poeziei noastre să fie prizonieră, cu tot geniul ei, unei concepții de viață reacționare. (...) Nouă ne revine sarcina de a arăta în lumina marxism-leninismului ce e rătăcire, fugă de luptă, spaimă și dușmănie pentru progres în această pledoarie pentru neființă. Ba mai mult, demascând, combătând ce e reacționar, învechit, dușmănos vieții în ideologia lui Eminescu, vom înzestra pe lector cu acea putere de a alege ceea ce semnalez că găsește ecou în sufletul meu, peste intențiile și convingerile poetului." (**Ovid S. Crohmălniceanu** – „Flacăra", nr. 2 (54), 16 ian. 1949).

„M-aș referi la o actualitate așa zicând negativă a unor versuri din Eminescu. Nimic nu poate fi mai iritant decât să-l vezi pe Eminescu citat de xenofobii contemporani cu versurile din **Doină**: „Cine-au îndrăgit străinii / Mânca-i-ar inima câinii!". Există un vers, știut până și școlarilor, din Scrisoarea III și care sună așa: „Eu? Îmi apăr sărăcia și nevoile și neamul." Vorbește domnitorul Mircea. De câte ori am citit m-am întrebat: De ce trebuie **apărate** sărăcia și nevoile? Iată o ideologie la fel de izolaționistă ca și aceea din **Doină**! Un domnitor patriot ar trebui să urmărească civilizarea neamului, nu conservarea cu mândrie a sărăciei între frontiere istorice ale nevoilor." (**N. Manolescu**, „România literară", nr. 1, 12-18 ian, 1993)

Imaginea ilustrează modul inimaginabil de a acționa al bolșevicilor kominternului. Au mers până acolo încât au falsificat semnătura lui Eminescu, transcriind-o în rusește. Inutil a mai preciza scopurile.

„Acum însă văd la Negoițescu și la Ileana Vrancea, la Culianu și S. Damian, Berindei și Vlad Georgescu, precum și la destui alții, semnele unei despărțiri, fie de Eminescu, fie de descendența lui intelectual-politică.

Nu e nefiresc să fie așa. Din moștenirea politică a eminescianismului s-a constituit una din pietrele de temelie ale Mișcării Legionare: utopistă, radicală, „tiermondistă". Posibilitatea rupturii de Occident (posibilitate care, fie și în forma sa mai vagă, umplea de disperare anxioasă și de mânioasă agitație elitele românești ale secolului 1848-1948) era proclamată sus și tare de scoborâtorii autohtoniști și tracizanți ai mitologiei eminesciene. Anti-istorismul, pasivitatea și retragerea somnolentă își găseau printre ei aprigi defensori. La etajele inferioare, de Eminescu se puteau retașa un sentimentalism stagnant și diverse idolatrii vulgare, iar la un nivel și mai de jos, violența sângeroasă își caută justificarea în teorii a căror genealogie trimitea spre Eminescu și Iorga." (**Virgil Nemoianu**, „Despărțirea de eminescianism" – „Astra", nr. 7, 1990)

„Răul este mult mai vechi la români. Începe cu Eminescu. **Un mare poet, dar un om politic absolut execrabil.** O confuzie primejdioasă care se face acum (probabil bine gândită) este între genialul poet Eminescu și omul politic Eminescu (sau gazetarul Eminescu). A fost de neînțeles pentru mine, că Piața Universității s-a desfășurat sub „patronajul" portretului lui Eminescu, agățat în balconul Facultății de Geologie. Chiar dacă șochez este bine să se știe că Mihai Eminescu este un proto-legionar, ideile sale stau la baza programelor politice ale lui Cuza, Nae Ionescu, Codreanu și Sima." (**Ion Negoițescu** – „Baricada", nr. 29 (80), 23 iul. 1991)

„Adevărul este – să nu ne sperie cuvântul –, că poetul a fost cam xenofob. (...) În perioada centenarului eminescian, Ion Negoițescu – fără îndoială unul dintre cei mai avizați analiști ai poeziei eminesciene după Călinescu – într-o intervenție înțeleaptă la B.B.C., protesta împotriva nu numai a egalizării poeziei eminesciene cu publicistica sa (pe care o aprecia critic) dar, și mai abitir, a pretenției instalării acesteia din urmă deasupra poeziei. Inutil să mai insist cât de judicioasă e această apreciere a lui Ion Negoițescu, admisă, cred, de toate spiritele cunoscătoare rezonabile." (**Zigu Ornea**, „Eminescu la Timpul", 1990).

„Vers din Eminescu de actualitate? Poftim: ARBEIT MACHT FREI!" (**Bedros Horasangian** – „România literară", nr. 1, 12-18 ian. 1993)

„Am rămas surprins că, în aprilie-iunie '90 Piața Universității s-a desfășurat sub un balcon care avea sus fotografia lui Eminescu... Dar când am aflat că ideea de a afișa poza lui Eminescu îi aparținuse lui Marian Munteanu și, mai ales când am aflat orientarea naționalistă a acestuia, lucurile mi-au devenit clare. Foarte clare, chiar." (**Ion Negoițescu** – „Baricada", nr. 8, 23 feb. 1993)

CRITICI FĂRĂ DREPT LA REPLICĂ...

Trebuie înlăturat un clișeu. Prea lesne judecăm încă, cu deosebire radiografiind etapa de început a regimului comunist de ocupație, prin sintagme ce par preluate din discursul cotidian impus tocmai de regimul vizat. Nu mai vorbim însă de „realizările partidului", ci de samavolniciile partidului. Partidul a hotărât, partidul a eliminat, partidul a exterminat... Partidul. Spunem așa, proiectându-l astfel, inconștient poate, undeva „deasupra", cât mai departe de noi. Samavolniciile rămân, căci „distanța" nu-l scuză, însă ajung să ne deranjeze și să ne tulbure – prin abstractul în care-l plasează o astfel de formulare – tot mai puțin. Ajungem să uităm parcă de atât de concreții nelegiuiți ai regimului, ce l-au adus și l-au implântat devastator într-un „material" ce nu voia să accepte și se încăpățâna să nu se recunoască învins. **EI**, partidul, comisari cu biblia roșie într-o mână și în cealaltă cu revolverul sau condeiul literar... Porniți să izbândească oricare ar fi fost prețul și să impună ceea ce **ei**, judecători supremi, citeau în cartea lor mizerabilă.

În cultură, războiul a început la fel de devreme. Au fost anii '50. Era etapa în care critica lua forma **dictatului cultural**.

Iar printre primele victime, Mihai Eminescu.

16 ianuarie 1949. Într-o anchetă din „Flacăra" (ian. 1949), Ion Vitner (șeful Catedrei de Literatură, director la Institutul de teorie literară, prof, univ.) „sugera" re-evaluarea poetului național. Ovid S. Crohmălniceanu (pe atunci „doar" conferențiar) nu se lăsa mai prejos. (vezi declarațiile celor doi). Fără explicații și fără multe comentarii. Dar mai ales fără argumente. Erau două din personajele cele mai „grele" ale noului regim de ocupație.

Să invocăm dreptul la opinie al fiecăruia sau să le socotim simple judecăți de critică literară? Ar fi ridicol.

În 1955 apare noul manual de literatură. Autori, aceiași I. Vitner și Ovid S. Crohmălniceanu (cu George Călinescu devenit paravan pentru ticăloșia celor doi). Prin această carte, poate cea mai josnică ce s-a scris vreodată la noi, opera lui M. Eminescu este maltratată oficial și trecută în cea mai mare parte la index; devenită material compromițător și periculos. Desființată. „Exegezele" se adecvează la partea „neviciată" (este lansată urgent pleava literară scânteistă, un I. Nestor, I. Morar, apoi M. Novicov și P. Georgescu), și nimeni nu mai îndrăznește să încalce teritoriul strict delimitat de manuale, lucrări de „specialitate" sau declarațiile noilor „critici". Declarații fără drept la replică. Căci nu opinii de critică literară lansau aceștia, ci directivele și ordinele ocupantului decis să stârpească și să înăbușe tot ce simțeau că le-ar putea fi potrivnic. Și cât de potrivnic nu-l simțeau – și-l simt încă – pe Mihai Eminescu!

Când I. Vitner sau O. Crohmălniceanu lansau deplorabile studii ale poeziei eminesciene, nu atât mesajul de critică trebuia recepționat, ci avertismentul suficient de explicit că NUMAI la acele poezii și NUMAI în acel mod te puteai raporta la poezia lui Eminescu. Nu la altceva și nu altfel. Printr-un ordin, restul operei nu mai avea dreptul să existe.

Flancați de instituția criminală, practicau o singură formă de dialog. La un eventual „drept la replică", se răspundea într-un singur fel: ani grei de pușcărie.

Însă lucrurile nu mai puteau rămâne așa. Evenimente politice decisive, aveau să repercuteze serios și în viața noastră literară. Momentele de deschidere, tocmai că nu au fost deschideri până la capăt, cereau alte modalități de control și mai ales stiluri evoluate de a decide pe teritoriul atât de greu de supravegheat al literaturii române. Și așteptarea nu a fost lungă; mai ales că apăruseră și criticii tineri, posesori de energii noi, dar și–mulți dintre ei – cu însemnate disponibilități pentru compromis și obediență. Tehnica s-a schimbat: „partea întunecată" a culturii nemaiputând fi eludată la nesfârșit, a fost adusă în dezbatere. Dar numai cu statut de „exemplu prost", și purtând vari etichete: „obscurantistă", „retrogradă", „fascistă", „mistică", „huliganică", „misticoidă", în funcție de inteligența și imaginația noilor cerberi. Dictatul cultural capătă acum forma demarcației și a îngrădirii: o parte a culturii române este valabilă, o parte însă trebuie aspru și lucid sancționată. Lucizii erau tot **ei**.

Opera lui M. Eminescu trece și ea prin noile furci caudine. Publicistica celui mai mare ziarist pe care l-am avut vreodată ajunge în mâinile celor ce-au îmbrăcat, schimonosiți de ură, toga de procurori ai culturii române. Procedau după rețetarul bine însușit la școlile de partid: înainte de orice dezbatere așezau concluziile. Și au decis: M. Eminescu însemna doar **unele** poezii ale sale, publicistica nu are nici o valoare, mai ales că, știau ei, a fost scrisă strict din rațiuni pecuniare.

Sesizând parcă grotescul și barbaria unor asemenea judecăți, au nuanțat. Și nuanța a rămas până în ziua de azi: Eminescu era reprezentantul unui partid conservator, vehiculând prin urmare puncte de vedere retrograde și nocive. Opiniile sale, viciate de contextul social-politic, trebuie combătute și stârpite cu toată hotărârea. Și hotărâre a fost (să ne amintim doar violența cu care d. Manolescu ataca opiniile favorabile față de publicistica eminesciană, dar mai ales paranoia ce i-a cuprins pe d. Z. Ornea și același d. Manolescu când prof. Ilie Bădescu, valorificând intuițiile geniale ale poetului, le releva consistența și originalitatea, de data aceasta pe tărâm sociologic. Și ar mai fi dezbaterile din jurul volumelor de publicistică...)

Curentul era general și Eminescu nu a fost singurul „beneficiar". Perioada interbelică (dar nu numai), nemaiputând fi expediată printr-o singură trăsătură de condei, se cerea denunțată; și i-a fost găsit un judecător „pe măsură". Căci cel mai tipic reprezentanc al neo-comisarului roșu în cultura română rămâne totuși d. Z. Ornea. Și a fost neobosit.

Era nevoie să fie scoasă la lumină și supusă oprobiului public. Era nevoie să-i fie relevate „întunecimile" și „inapetența funciară" la valorile civilizației ale unor însemnate zone ale ei. Cele răpuse de realismul socialist și înlocuite prin valorile comunismului (adică grupările „obscurantiste", „retrograde", „misticoid-antiraționaliste" (pag. 283), strânse în jurul **Cuvântului** lui N. Ionescu ori ale **Gândirii** patronate de „Crainic și ai lui" (pag. 253), cum îi plăcea să zică d-lui Ornea. Vezi: **Tradiționalism și modernitate în deceniul al treilea**, Ed. Eminescu, 1980).

Puncte de vedere imbatabile, căci erau puncte de vedere oficiale (reciproca este poate mai exactă). Dreptul la replică? Dar cine ar fi putut-o face? Și mai ales cu ce sorți de izbândă? Căci valorile culturii române nu puteau fi extrase din zona arbitrariului decât prin prăbușirea instituțiilor ce distorsionau permanent pe canalul politic al P.C.R.

Cel puțin așa credeam până în 1989.

A fost 22 decembrie 1989. După trei ani însă, această a treia etapă se plasează firesc în prelungirea celorlalte două și poate fi analizată – stranie constatare – sub același titlu. Paradox? La prima vedere.

Am devenit o societate liberă, în care fiecare are dreptul să-și susțină propria opinie, ne place să repetăm atât... Aici retorică goală. Căci într-o asemenea dezbatere nu atât **afirmarea** opiniei devine fundamentală cât mai ales **ponderea** pe careea o poate dobândi. Și o dobândește, în spațiul **public** mai întâi în funcție de înălțimea **instituțională** de la care este emisă. Puțin interesează acum dacă **indivizi** cer judecata dreaptă și fireasca ierarhie pentru cultura română, când instituțiile (cele care jalonează judecăți și opinii) acreditează și colportează false valori ori strâmbe clasamente.

Când încă, fără nici o discuție serioasă și nepartizană în toți acești trei ani, Mihai Eminescu este tot „fascistul", „xenofobul", „proto-legionarul", „anti-semitul", și când mârșăvii de acest soi sunt girate de persoane ce au în spate puternice instituții (chiar dacă pe ele nu mai scrie P.C.R.), cum ne mai poate cineva convinge că primenirea spațiului cultural românesc a fost **măcar** încercată? Când încă, și cu aceeași obstinație, de pe aceleași înalte poziții instituționale, se deslușesc noi „virtuții" xenofobe în poeziile lui Eminescu (dl. Manolescu), când dl. Ornea militează pentru reevaluarea operei publicistice a lui Mihai Eminescu (ceea ce ar însemna scoaterea ei din discuție pentru cel puțin câțiva ani de zile) ori pentru oprirea tipăririi lui Mircea Eliade („nu e cazul deocamdată"), când dl. Gulian (cel ce a masacrat (și) filosofia lui L. Blaga) deține încă același rang instituțional în filosofia românească, când Academia Română nu a răspuns la nici unul dintre atacurile împotriva lui M. Eminescu, L. Blaga, M. Eliade, C. Noica, P. Țuțea, Nae Ionescu etc., așa cum i-ar fi cerut-o menirea și rosturile ei în cultura română – ce șansă mai au o voce solitară sau o replică izolată într-un jurnal, indiferent de unde ar veni ele?

Nu voim cultul persoanalității și respingem orice formă de idolatrie. Dar constatăm că despre M. Eminescu se vorbește astăzi tot ca în anii '50.

*

Orice drept la replică devine ineficace căci instituția nu dialoghează cu indivizi. Cel mult le acceptă cu indiferență protestul.

Priviți instituțiile, persoanele aflate în fruntea lor și ascultați-le acuzele ori justificările; urmăriți manualele școlare și bibliografiile universitare.

Fără urmă de patetism și fără falsă îngrijorare, căci miza a devenit oricum prea mare: Cine îl mai **poate** apăra astăzi pe Mihai Eminescu? ■

Pagină realizată de Dan DUNGACIU

MARIAN MUNTEANU

EMINESCIANISMUL...

Conştiinţa de sine a culturii româneşti

Izvorul reflecţiilor care au dus la poziţia exprimată rezumativ aici este neliniştea peste tot şi mereu resimţită de către cei care au încercat să răspundă elementarelor întrebări: Cine suntem? De unde venim? Unde ne ducem? Ce-i drept, superficialităţile tipice veacului precum şi coerciţiile unui cotidian agresiv par să lase cu greu loc unei confruntări loiale a – mai mult sau mai puţin – înţeleptului cu lumea. Cu toate acestea, o confruntare nu poate fi evitată spre a nu străbate zadarnic un nesfârşit drum al Damascului.

Păşind, cu smerenia cuvenită, pe un astfel de drum, am ajuns, dacă nu la un răspuns „precis", la un cuvânt ce adună în el o bogăţie de sensuri şi rezonanţe: EMINESCIANISMUL. Despre trei înţelesuri ale sale, considerate de noi definitorii, încearcă să dea seamă rândurile de faţă. Vom vorbi, deci, despre eminescianism, înţeles ca: 1. ev spiritual; 2. fond ideatic şi 3. conştiinţa de sine.

1. Este cunoscut traseul evanescent al statului românesc din sec. al- XVIII-lea până azi. Începutul descreşterii potenţialului său politico-economic şi al transmutării valorilor sale în cadre „majore" (în sensul acordat de L. Blaga termenului) coincide cu începutul formării statului român modern. Contextul european a creat necesitatea unor modalităţi de acţiune pe care vechea structură socială nu le permitea. Pe plan cultural, acest fenomen este reprezentat de instituţionalizare şi profesionalism. Şcoala (ca instituţie generală) şi personalitatea înlocuiesc tradiţia orală şi anonimatul. O „explozie" constructivă a dus la generalizarea **formelor** culturale de tip major, proces astăzi practic încheiat. Evul acesta înnoitor stă sub semnul educaţiei. Altele fiind trebuinţele şi condiţiile obiective, vechile date spirituale, îmbogăţite cu valori ale cugetării universale vor fi transpuse în limbaje noi. Misiunea păstrării şi activării lor va reveni individului specializat, instituţiei şi nu comunităţii naturale. În acest proces se înscriu eforturile intelectualilor români, de la Şcoala Ardeleană până azi. Numim acest ev în plină evoluţie **eminescianism.**

O asemenea denominaţie se justifică dacă acceptăm ca prioritar, pentru prejudecăţile noastre, **omul comun** cu gândurile şi trăirile sale fireşti. Cu alte cuvinte mi se pare mai nimerit să acordăm statut preferenţial unei realităţi spirituale colective decât unor date aride, poate mai precise şi mai uşor de manipulat teoretic, dar mult mai puţin relevante, după părerea noastră, din punctul de vedere al fiinţei – om.

Din această perspectivă se desprinde cu uşurinţă, pentru faza civilizaţiei satului românesc arhaic, creştinismul popular, înţeles ca suma coordonatelor psihice fundamentale caracteristice poporului românesc. Numind **eminescianism** perioada ce îi urmează plecăm de la chipul specific al fiinţării româneşti în acest răstimp, care şi-a găsit imaginea sublimată în viaţa şi opera lui Mihai Eminescu.

2. Ajungem astfel la al doilea înţeles fundamental al eminescianismului, acela de **fond ideatic** izvorât dintr-o existenţă exemplară. În unitatea dintre viaţă şi operă stă cheia înţelegerii moştenirii eminesciene, privită ca o ţesătură firească a existenţei terestre cu creaţia, „mod categorial de a fi" impus benefic în cultura noastră.

Trebuie să stăruim o clipă asupra unui dezechilibru des întâlnit în receptarea operei eminesciene şi anume îndreptarea aproape generală către sfera esteticului, ceea ce împiedică viziunea organicităţii întregului. Se vorbeşte cu precădere de **poet**, ceea ce, credem, nu este suficient. (Şi nu este un fenomen singular. O situaţie asemănătoare o întâlnim, de exemplu, în receptarea şi interpretarea culturii populare. Desigur, şi aici lirica reprezintă zona cea mai strălucitoare – „coincidenţă" deloc întâmplătoare, ea fiind expresia unei consonanţe funciare, genetice între geniu şi poporul care l-a născut). Nu ar trebui uitat modul în care Eminescu însuşi şi-a organizat şi direcţionat eforturile intelectuale. Cităm dintr-o scrisoare adresată lui Titu Maiorescu în 1874.

„Interesul practic pentru patria noastră ar consta, cred, în înlăturarea teoretică a oricărei îndreptăţiri pentru importul necritic de instituţii străine, care nu sunt altceva decât organizaţii specifice ale societăţii omeneşti în lupta pentru existenţă, care pot fi deci preluate în principiile lor generale, dar a căror cazuistică trebuie să rezulte în mod empiric din relaţiile dintre popor şi ţară (teritoriu). Nu mă pot pronunţa acum mai pe larg asupra acestui subiect, **el mi-a ocupat însă cea mai mare parte din cugetarea proprie şi din studii**" *(5 febr. 1874, Charlottenburg – Opere, vol XVI p. 48).*

Şi un an mai târziu, acceptând cu bucurie postul de revizor şcolar pentru judeţele Iaşi şi Vaslui, Eminescu îi scria aceluiaşi Titu Maiorescu: „Punctul meu de vedere este că aş intra în contact cu populaţia rurală, singura care mă interesează îndeosebi". *(18 iunie 1875, Iaşi, Opere vol. XVI p. 68).*

Acestor mărturii li se adaugă împrejurarea absolut relevantă (şi deloc explicabilă – cum s-a susţinut uneori – prin necesitatea... câştigării existenţei) că tocmai scrierile social-politice acoperă şapte ani de muncă epuizantă, ani de maturitate şi deplină forţă intelectuală. „Naţiunea – acest complex de euri" (Fragmentarium, p. 78) este centrul de interes al lucrării sale. „Fără naţiunea mea nu e lume" nota adolescentul de 16-17 ani şi se întreba: „Ce-au fost românii pe când eu n-am fost, ce vor fi ei, când eu n-oi mai fi?"

Întreaga sa operă, rodul unei implicări conştiente şi totale în existenţa spirituală naţională, are ca izvor o trăire acută şi distructivă, este „fructul unei arderi neîntrerupte consumată într-un trup uriaş". Fondul ideatic, păstrat în scrieri şi documente, include, pe lângă opera literară şi social-politică, imaginea unui model uman, imagine – simbol a **omului** în era modernă. Desigur, o asemenea exemplaritate deranjează suficienţele orgolioase, întotdeauna stânjenite de siluetele titanilor. Însă personalităţile reale ale culturii noastre i-au fost cei dintâi şi cei mai fideli discipoli. Invocând mărturiile doar a trei intelectuali de primă mărime, reprezentativi pentru generaţiile succesive cărora le-au aparţinut, îi cităm pe Nicolae Iorga, în viziunea căruia Eminescu este „expresiunea integrală a naţiunii române", pe Lucian Blaga, care afirmă că Eminescu „reprezintă poporul românesc printr-un fel de legitimism de ordin divin" şi, în sfârşit, pe Constantin Noica, pentru care Eminescu este „omul deplin al culturii româneşti".

3. Eminescianismul – înţeles ca fond ideatic – acoperă şi susţine o realitate vie: evul omonim căruia îi aparţinem. În această întrepătrundere stă al treilea înţeles (sens), fundamental, al eminescianismului: acela de conştiinţă de sine, de realitatea adânc sufletească a etniei însăşi, chipul specific în care adevăruri general umane capătă veşmânt românesc.

Diversele orientări cultural – spirituale (sămănătorism, modernism, gândirism ş.a.m.d.), nu sunt altceva decât aplecări ale dreptei cumpene, determinate de către anumite împrejurări explicabile, de altfel. Însă prin chiar aceste apăsări unilaterale şi, dincolo de ele, cumpăna şi-a păstrat şi-şi păstrează echilibrul, echilibru în care constă mult dezbătutul nostru specific naţional: păstrarea dreptei rânduieli.

De aceea, dincolo de trepidaţiile clipei, descoperim în şi prin Eminescu răspunsul pentru noi înşine, iar gândurilor sale le simţim ecouri propriile noastre gânduri, de aceea rămâne mereu contemporan – mereu clasic şi mereu modern. Prin această consonanţă este îndeplinită tainica năzuinţă eminesciană spre anonimat. Căci eminescianismul, trinitar ca înţeles – ev spiritual, fond ideatic, conştiinţă de sine – este, în fapt, **unul**: suntem noi.

*

Încheiem subliniind încă o dată că în centrul eminescianismului stă ideea de educaţie (la Eminescu „creştere"), fundamentată spiritual pe valorile satului arhaic şi susţinută constructiv prin deschiderea către ştiinţele pozitive. Eminescu ştia bine că umanismul nu trăieşte în utopii oricât de meşteşugite, ci în om, şi nu avem a găsi reazăm niciunde decât în stratul fertil în care nutresc propriile noastre rădăcini.

Iată ce scria Eminescu la vârsta de douăzeci şi doi de ani: „... Părerea mea individuală, în care nu oblig pe nimeni de a crede, e că politica ce se face azi în România şi dintr-o parte şi dintr-alta e o politică necoaptă, căci pentru adevărata şi deplina înţelegere a instituţiilor noastre de azi ne trebuie o generaţiune ce avem de a o creşte de-acum înainte. Eu, eu las lumea ce merge deja ca să meargă cum îi place dumisale – misiunea oamenilor ce vor din adâncul lor binele ţării e **creşterea morală a generaţiunei tinere şi a generaţiunei ce va veni.** (subl. ns.) Nu caut adepţi la ideea cea întâi, dar la cea de-a doua sufletul meu ţine cum ţine la-el însuşi" *(Opere vol. 9, p. 460, oct-dec. 1871)*

Pentru generaţia noastră, centenarul eminescian este un îndemn şi, poate, un semn. ■

N.R. Acest text a fost scris în iunie 1989 şi prezentat la o comunicare ştiinţifică studenţească, cu prilejul centenarului Mihai Eminescu.

Despre Nae Ionescu

MIRCEA ELIADE:

„În istoria culturii româneşti moderne, o singură mare personalitate a avut o influenţă asemănătoare asupra contemporanilor mai tineri. A fost Mihai Eminescu."

Mărturii contemporane...

Mihail Sebastian

A venit spre mine cu acel zâmbet grav pe care mai târziu aveam să-l cunosc în atâtea clipe fericite sau tragice, a venit spre mine fără surpriza de a descoperi în Mihail Sebastian pe fostul său elev de la examenul de bacalaureat Hechter M. Iosef.

Nae Ionescu a fost directorul nostru de conştiinţă...

Tinerii veneau din instinct spre el. Nu numai noi care îl cunoşteam îndeaproape, printr-un noroc poate nemeritat, dar mulţi prieteni necunoscuţi, răspândiţi în cele mai depărtate colţuri de ţară. Zona de radiere a gândirii lui Nae Ionescu trece cu mult dincolo de orizontul celor două sute de oameni agitaţi care alimentează astăzi „cultura română" cu polemicile, confesiunile, ideile şi obsesiile lor.

D.C. Amzăr

Încercând să prind, într-un singur cuvânt, ce înseamnă Nae Ionescu în lumea rosturilor lui, ce rânduială i s-a dat şi cum şi-o împlineşte, nu i-am putut spune mai cuprinzător decât INIŢIATORUL: cercetător de începuturi, deschizător de orizonturi, îndrumător. Ca Socrates în istoria cugetului european, ca Titu Maiorescu la noi. Om de o întinsă şi o temeinică cultură, în cele mai variate domenii: filozofie şi teologie, matematici şi ştiinţe pozitive, artă şi literatură: suflet de o bogată plinătate lăuntrică: cu nevoia orizonturilor cuprinzătoare, cu un uimitor simţ al adâncimilor şi al marilor rezonanţe spirituale, cu un foarte fin simţ al esenţialului; minte de o strânsă, neşovăitoare şi necruţătoare disciplină.

Mircea Eliade

Când se va scrie istoria problemelor filozofiei româneşti, se va vedea că vreme de 15 ani de zile ***noi am fost contemporani*** Europei numai prin cursurile profesorului Nae Ionescu.

În viaţa universitară, profesorul Nae Ionescu se situează de la început ca un urmaş direct al lui N. Iorga, şi se recunoaşte ca unul din elevii lui cei mai „puri", crescuţi adică în realismul istoric, fenomen românesc dinamizat de Nicolae Iorga.

Mircea Vulcănescu

Îi plăcea să ispitească ce zace-n fiecare şi niciodată n-avea remuşcări atunci când izbutea să răstoarne într-un om ultimele resorturi.

— Nu e nici un păcat, îmi spunea adeseori. Ce pagubă atunci că a fost dat la o parte?

Pedagogia aceasta e foarte primejdioasă pentru mediocritate. Căci poate duce la o descurajare a ei iremediabilă! Dar această „curăţire de teren de tot ce nu e apt să reziste" este mijlocul prin care Nae Ionescu a selecţionat dintre elevii lui o generaţie de oameni care merg bine, rău – dar toţi pe picioarele lor proprii!

Nu era numai o ispită. Nae Ionescu era conştient de ea. Totdeauna ne spunea că perioadele de libertate sunt cele mai sărace-n personalităţi şi că personalităţi puternice nu se făuresc decât sub stăpânirea unei severe discipline.

Constantin Noica

Desigur că domnul Nae Ionescu nu cunoaşte nelimitata încredere pe care i-o acordă tineretul zilelor noastre, de vreme ce a nesocotit-o atât de flagrant în ultima d-sale conferinţă, discutând „Generaţia nouă". Căci, nu numai că d-sa e privit ca unul din patronii fireşti ai acestei generaţii, dar trece şi drept marele chelar al destinelor ei, putând cu abundenţa intelectualităţii ce posedă, să o înţeleagă şi caracterizeze în justa ei fire. Tineretul s-a înghesuit la porţile dărniciei d-sale, nădăjduind să afle cuvântul voit şi definitiv asupra propriului ei rost, contestat de unii dar puternic afirmat de primii săi paşi întru viaţa publică.

Traian Brăileanu

„Cuvântul" profesorului Nae Ionescu însemna nu numai un început de înnoire a scrisului zilnic românesc, ci deveni în curând ziarul conducător, neîntrecut îndreptar al vieţii publice româneşti. Dispariţia „Cuvântului" fu simţită ca o amuţire bruscă a glasului celui mai bun sfătuitor, ca secarea dintr-o dată a unui izvor într-un pustiu ucigător de viaţă.

Pamfil Şeicaru

Nae Ionescu, una dintre cele mai înzestrate minţi, îşi încheie existenţa. Pentru tot ce înseamnă socoteală măruntă, intransigenţa lui are panaşul romantic al unei tinereţi ce nu se dă învinsă în faţa asaltului anilor.

P.P. Panaitescu

A văzut, cel dintâi, întreg neamul românesc în fiinţa sa sufletească, aşa cum nu-l văzuseră nici naţionaliştii cei mai aleşi dinaintea lui, care aveau numai o înţelegere politică a istoriei naţionale. Pentru Nae Ionescu, neamul înseamnă o serie de generaţii închegate între ele printr-un suflet comun, temelia acestui suflet este credinţa ortodoxă. Există însă o ortodoxie românească, felul românesc de a înţelege şi mai ales de a trăi religia creştină. „Creştinismul face parte integrantă din fiinţa noastră naţională."

Octav Onicescu

În istoria vieţii spirituale a neamului nostru Nae Ionescu va figura ca una din realizările lui cele mai împlinite. (...)

Istoria nu era pentru Nae Ionescu o sumă de aventuri individuale, la care ar fi voit să adaoge pe a sa, ci realizarea unor destine naţionale înscrise în formele structurale ale vieţii, completate cu năzuinţele spirituale şi religioase prin care naţia îşi deschide drumul spre Dumnezeu.

Servind acestor destine el n-a cunoscut orgoliul ce pune de-a curmezişul căilor istoriei propriile căi, ci numai şi le-a însuşit cu simplitate şi cu hotărâre, însufleţit de acea lumină mistică a înţelegerii concrete care putea da siguranţa mântuirii.

Arma luptelor sale era scrisul, dialectica aceea temută a articolelor sale, care dezarma, căreia nu i-a rezistat nimeni. Adevărul credinţelor sale, siguranţa lor, erau câştigate pe calea fără de greş a contemplării şi înţelegerii structurale directe, mistice, a realităţilor în curs de îndeplinire.

...şi după jumătate de veac

Monahul N. Steinhardt dela Rohia

Nimeni, ca el, nu trăia cu atâta intensitate şi foc problemele, dilemele, implicaţiile, capcanele, chemările culturii.

Cultura pentru Nae Ionescu era o treabă pe viaţă şi pe moarte, urgentă, capitală, decisivă şi *practică*, de toate zilele, cu dreptul de a interveni pretutindeni.(...)

Nici umbră de academism şi de profesorat scorţos (ori/ şi bonom) la Nae Ionescu. Nici urmă de rigoare pedagogică, de politeţe doctorală, de imperturbabilitate magistrică. Ci numai flacără şi patimă, îngrijorare, nemilostenie, tehnică detectoare. Era crud şi usturător cu sine, cu auditorii, cu doctrinele.

Preot profesor Gheorghe Calciu

Când am intrat în închisoare, figura lui s-a conturat printre noi, cei tineri, cu mai multă precizie, dar legenda a crescut, căci toată generaţia de intelectuali pe care am întâlnit-o, şi era cu adevărat o generaţie de aur, se socoteau elevii lui, chiar dacă ... erau ingineri, alţii contabili, alţii ... etc. Toţi vorbeau de el cu pietate. O ... neraţie superbă de intelectuali puşi ... gratii şi sortiţi fără greş extermi... pentru a face să dispară elementele ... tură „burgheză" din memoria com... unei naţiuni. Toţi îşi trăgeau seva ... lectuală şi preocupările filozofice, ... ancorarea în idealul creştin şi româ... de la Nae Ionescu.

Preot Profesor Constantin Galeriu

—Să-i fie primit sufletul în lumină ... bucurie eternă, pentru tot ce a făcut pe... neamul românesc!

Este cel mai ortodox filozof al nostru...

Opera lui, pe care i-am citit-o în ... gime, am descoperit-o pătrunsă de ... rul sfânt al credinţei moşilor şi strămo... noştri, al credinţei ortodoxe româneşti.

De aceea poate fi numit filozo... neamului românesc, aşa cum Eminescu este poetul neamului românesc!"

(Din cuvântul părintelui C. Galeriu ... parastasul profesorului, din 27 ma... 1990)

Pagină realizată de Asocia... „Prietenii lui Nae Ionescu", în colabora... cu Asociaţia „Mircea Vulcănescu"

CUM NE EDUCĂ "EDUCATORII?"

Azi: „ISTORIA ROMÂNIEI ÎN DATE“

Lucrarea „Istoria României în date“, apărută în 1992 la Chişinău, atrage atenţia, în primul rând, prin prezentarea elogioasă ce i se face pe ultima copertă: „...o carte de largă cuprindere care să îmbrăţişeze cele mai diverse planuri ale activităţii umane“, „o adevărată enciclopedie cronologică chemată să servească deopotrivă specialiştilor şi publicului larg“. În ce măsură aceasta corespunde conţinutului cărţii, rămâne să stabilim în cele ce urmează.

Remarcăm în primul rând că nu ni se spune nimic despre faptul că volumul de faţă reprezintă de fapt o reeditare a unei lucrări mai vechi şi nu o carte nouă, originală. Acest lucru reiese însă din menţiuni de genul: „Biblioteca Societăţii Academice Române (azi Biblioteca Academiei *Republicii Socialiste România*)“ (pag.216), „Casa Vernescu (azi *Ministerul Metalurgiei*)“ (pag. 247); ori „parcul din Dealul Filaretului (actual «*Parcul Libertăţii*»)“ (pag. 276) etc. (subl. ns.) Colectivul redacţional coordonat de Constantin C. Giurescu nu s-a îngrijit deci nici măcar să realizeze minime corecturi ale denumirilor ce nu mai corespund situaţiei actuale. Şi dacă ar fi numai atât...

După cum bine se ştie, cărţile de istorie ce apăreau sub regimul comunist trebuia să respecte o serie de „reguli“ pentru a vedea lumina tiparului. Perspectiva marxist – leninistă domina expunerea faptelor, uneori până la limita ridicolului (găsindu-se „elemente revoluţionare şi progresiste“ sau „aspecte ale luptei de clasă“ în societatea românească medievală ori chiar antică...). Singura manieră în care se putea „salva“ ceva era aceea în care se prezentau cât de cât obiectiv cât mai multe fapte şi evenimente, iar apoi toate aceste date se „garniseau“ cu comentarii „pe linie“; cititorului avizat nu-i era, în aceste condiţii, prea greu să distingă cele două părţi ale expunerii, preluând informaţia şi lăsând de-o parte respectivele interpretări.

Acesta nu este însă cazul cu „Istoria României în date“; aici grila ideologiei marxiste a funcţionat nu doar la capitolul „comentarii“, ci mai ales în ceea ce priveşte selecţia însăşi a evenimentelor considerate demne de a figura în lucrare. Ne referim în special la partea a doua a cărţii, respectiv capitolele „Epoca modernă“ şi „Epoca contemporană“. Aceasta din urmă se termină abrupt la data de... 20 august 1944, când aflăm că „Începe ofensiva Fronturilor 2 şi 3 ucrainiene pe direcţia Iaşi-Chişinău, ceea ce contribuie la crearea unor condiţii favorabile declanşării insurecţiei armate antifasciste.“ (pag. 374) Nimic despre controversatul moment de la 23 august, nimic despre ocupaţia sovietică şi instaurarea regimului comunist, nimic mai ales despre rezistenţa poporului român în faţa agresiunii de proporţii colosale la care a fost supus... Se pare că într-adevăr singura „corectură“ importantă făcută de către autori a fost eliminarea pur şi simplu a paginilor ce cuprindeau perioada de la 23 august 1944 şi până în 1969, anul la care se opreşte prima ediţie... Istoria comunismului în România mai are de aşteptat până ce istoricii noştri îşi vor asuma responsabilitatea scrierii ei. Deocamdată, ei reeditează cărţi în care putem regăsi, cu consternare, aceeaşi tendinţă de a relata cu lux de amănunte despre orice fapt legat de „istoria clasei muncitoare“, de manifestările oricât de mărunte ale „proletariatului revoluţionar“: gazete din care apar abia câteva numere, conferinţe, greve, manifestaţii – indiferent de amploarea lor, care e oricum supralicitată –, tuturor li se subliniază deosebita importanţă pentru istoria României contemporane. Şi desigur, punctul culminant al acestei serii imense de manifestări îl constituie „crearea Partidului Comunist din România pe baza ideilor marxism-leninismului, ca detaşament de avangardă a clasei muncitoare, care a constituit un eveniment epocal în istoria mişcării muncitoreşti din România, un moment de mare importanţă în istoria poporului român.“ (pag.317) Concluzia la care se ajunge după parcurgerea capitolului rezervat „Epocii contemporane“ (1919–1944) este cea pe care o cunoaştem bine cu toţii din manualele de istorie concepute de comunişti: scena politică şi culturală a întregii perioade pare să fi fost net dominată de „acţiunea organizată a clasei muncitoare, în frunte cu...“ Pentru a impune această perspectivă, bineînţeles că autorii „sunt siliţi“ să comită un şir lung de falsuri şi de omisiuni.

Ni se spune, de pildă, că în primăvara şi vara anului 1869 „Se desfăşoară o vie campanie antidinastică“ (pag. 221), însă rolul realmente fundamental jucat de Carol I în cucerirea independenţei României, sau acela al lui Ferdinand în timpul primului război mondial sunt trecute sub tăcere: activitatea monarhilor se reduce, în viziunea acestei cărţi, la semnarea câtorva decrete şi la înfiinţarea unor fundaţii... În listele de cărţi şi publicaţii, în evocarea faptelor de cultură, nu apare nici măcar o dată numele unor intelectuali ca Mircea Eliade, Traian Brăileanu, Mircea Vulcănescu, Nae Ionescu – iar scuza cenzurii nu rezistă din moment ce, în 1979, de pildă, apărea „Dicţionarul cronologic al literaturii române“ prezentând amănunte despre activitatea tuturor acestor personalităţi culturale şi a multor altora – evident cu comentariile de rigoare.

Răsfoind în continuare cartea, luăm cunoştinţă despre înfiinţarea Federaţiei române de fotbal, la 16 februarie 1930, (pag. 338), despre întemeierea primei formaţii româneşti de cvartet în 1880 (pag. 237), ori despre cele 38 351 voturi, adică 1,4% obţinute de „Blocul Muncitoresc–Ţărănesc“ la alegerile din decembre 1928 câştigate de Partidul Naţional-Ţărănesc (pag. 334). Nici o referire nu apare în schimb la manifestaţiile studenţeşti neîntrerupte din anul universitar 1920–1921: acestea nu au, în ochii autorilor, statut de „fapt istoric semnificativ“... Despre Garda de Fier – subiect atât de controversat şi în legătură cu care persistă necesitatea clarificărilor – putem afla doar că... a fost dizolvată la 10 decembrie 1933 de către guvernul liberal (pag. 349) – nimic despre înfiinţare ori activitate.

De fapt, am putea continua oricât, pentru că abundenţa detaliilor cu care sunt descrise activităţi ale grupusculelor de orientare socialistă, ca şi a „evenimentelor“ de tipul cuceririi „primului titlu european de box profesionist (categoria muscă)“ la 7 iunie 1930 de către Lucian Popescu, paralelă cu omiterea unor fapte de importanţă majoră pentru istoria României – fără de care aceasta nu poate fi înţeleasă – este un procedeu sistematic uzitat de-a lungul lucrării.

Astăzi, când nevoia de literatură documentară serioasă este mai mare poate ca oricând, când piaţa cărţii a fost, pe de altă parte, invadată de subproducţii care nu contribuie decât la sporirea cifrei de afaceri a celor care le editează, iată că sunt alocate fonduri pentru reeditarea unor lucrări ce reprezintă veritabile surse de dezinformare. Cărţile mai vechi, din perioada interbelică, se lovesc de greutăţi imense la apariţie, goluri mari în cunoaşterea culturii naţionale se cer grabnic umplute prin intermediul unor volume ce au fost pentru prea mult timp interzise, iar în locul acestora, interese meschine facilitează publicarea unor „materiale“ incalificabile. Pentru că nu e vorba aici doar de calitatea foarte proastă a coţinutului lucrării (una dintre cele mai slabe şi pentru perioada în care a văzut pentru prima dată lumina tiparului), ci de un – acelaşi – program de manipulare şi dezinformare urmărit cu ticăloşie în ţara aceasta de zeci de ani. Iată că, în ciuda declaraţiilor demagogice ale celor responsabili de destinele culturii române, el continuă să fie aplicat; şi dacă blocarea lui nu ne stă în putinţă, putem însă şi trebuie să facem cunoscute stratagemele cu care acţionează. Istoria patriei, spiritualitatea românească sunt valori cu care nimeni nu are voie să „glumească“, iar tânăra generaţie a dovedit deja, în decembrie 1989 şi apoi în mai-iunie 1990 în Piaţa Universităţii, că a înţeles perfect acest lucru şi că îşi asumă răspunderea afirmării lui, cu riscul oricăror sacrificii. ■

„EDUCATORUL“ BILL CLINTON

În perioada în care a deţinut funcţia de guvernator al statului Arkansas, Bill Clinton, actualul preşedinte al SUA, a înfiinţat, în 1979, o şcoală de vară pentru cei mai buni dintre elevii de liceu ai statului. Iniţiativa este lăudabilă în fond, dar maniera în care ea a fost pusă în practică este cel puţin suspectă. Programele şcolii sunt axate în principal pe o ideologie de stânga şi pe o tematică anticreştină. „Campus Report“ (o revistă studenţească din Washington, DC) ne oferă detalii despre cursurile ţinute şi bibliografia propusă elevilor. E vorba despre repetate diatribe anticreştine, blasfemiatoare, în care moartea pe cruce a Mântuitorului e tratată drept „necrofilie“ şi „sado-masochism“ ori de lecturi, filme şi discuţii pro-homosexuale sau feministe, de cursuri pe tema „drepturilor animalelor“ susţinute de reprezentanţi ai organizaţiei „Oamenii pentru Tratamentul Etic al Animalelor“ ori de seminarii în care se elogiază „pacifismul“, exprimându-se, de fapt, o atitudine filo-rusă (înrolarea în armată e echivalată cu trimiterea unui „mesaj ostil“ către Rusia şi condamnată în consecinţă...).

Guvernatorul Clinton s-a implicat deosebit de intens în activitatea şcolii, ca şi soţia acestuia – dna Hillary Clinton, amândoi susţinând cursuri timp de câţiva ani la rând. Deasemenea, organizarea şcolii şi programele de studii au fost îndeaproape urmărite de soţii Clinton.

Bill Clinton şi-a plasat campania electorală sub sloganul „noii generaţii“ şi al „schimbării pentru America“. Dacă „inovaţia şcolii de vară din Arkansas reprezintă tipul de „schimbare“ pe care actualul preşedinte al SUA doreşte s-o impună, iar elevii îndoctrinaţi astfel „noua generaţie“, ne întrebăm cu îngrijorare ce ar însemna generalizarea ei la scara societăţii americane, ţinând cont şi de poziţia SUA în arena internaţională...

Să constituie oare toate acestea una dintre cauzele apariţiei, în ultima vreme, a unor reacţii ale tineretului împotriva tendinţelor de decreştinare a societăţii americane?... (vezi şi articolul „Mişcări în America“). ■

Vladimir ALEXANDRU

MIŞCĂRI ÎN AMERICA

Pentru cei ce au urmărit transformarea lumii occidentale – de la Revoluţia Franceză – până în prezent dintr-o perspectivă creştină, faptele prezentate mai jos nu vor fi decât încununarea supoziţiilor lor. Dar pentru aceia care încă mai cred în valorile creştine, aceste fapte ar trebui să le dea serios de gândit.

Dacă ceea ce comunismul a reprezentat în esenţa lui – anticreştinismul, nu a putut să-şi dea roadele în Europa ocupată (am numit Europa de Est), iată că aceasta pare a se împlini acum, în Statele Unite ale Americii. Şi aceasta în cadru legal – prin decizii ale Curţii Supreme de Justiţie.

Despre ce este vorba? Invocând separarea Bisericii de Stat , Curtea Supremă, organ însărcinat cu interpretarea (!) Constituţiei şi adecvarea ei la timpurile prezente – a interzis participarea oricărui membru al clerului în procesul de învăţământ şi, mai mult decât atât, chiar prezenţa lor la ceremoniile de bacalaureat şi accesul lor în orice instituţie patronată de Stat. Drept urmare, diverşi reprezentanţi ai conducerii din învăţământ şi-au permis la rândul lor să interpreteze (!) această decizie.

Astfel, în Penn Laird, statul Virginia, Preşedintele Consiliului Studenţesc, dl Jason Nauman, a fost anunţat zilele trecute de către conducerea şcolii că nu are voie să includă în discursul său de bacalaureat nici o rugăciune sau vreo referire la un citat din Biblie. Acesta însă este gata să meargă până la judecarea cazului. „Mă voi ruga, orice ar fi!“, a afirmat el.

În semn de protest faţă de decizia Curţii Supreme, 2200 de studenţi din Virginia au părăsit şcolile, desfăşurând pancarde în locuri publice cu lozinci ca: „Nu, şcolii, fără rugăciune“ şi „Nu vom mai sta, dacă nu ne putem ruga“. Evenimente similare au loc în alte şase state.

După împiedicarea prin forţă poliţienească a unor creştini ce cântau colinde anul trecut, de Crăciun, după doborîrea în acelaşi stat a unei troiţe, iată că se înteţesc astăzi mişcările tinerilor pentru apărarea tradiţiei creştine, adevăratul fundament al civilizaţiei apusene.

Directorul unei alte şcoli şi-a făcut publică dezaprobarea faţă de decizia Curţii Supreme. „Am să mă rog, în afara şcolii, pentru ca Dumnezeu să ne ierte pentru ceea ce am făcut.“

În statul Illinois, Sheldon Bane, Preşedintele studenţilor şi-a încheiat discursul cu trei versete din Biblie, adăugând: „Fie ca Domnul să fie cu voi în anii ce vin!“ ■

Aşa să fie, America!

Victor RONCEA

Înălţare de cruci

Un grup de tineri, membri ai Asociaţiei Studenţilor Creştini Ortodocşi din România (ASCOR), a participat, de ziua Înălţării, la un marş al tăcerii, întru pomenirea eroilor revoluţiei din decembrie 1989. Pe tot parcursul marşului s-a ţinut slujbă religioasă. Tinerii au străbătut astfel traseul dintre Cimitirul Eroilor Revoluţiei şi Piaţa Universităţii.

În continuare, cei prezenţi întâmplător prin preajmă au asistat la un fapt mai puţin obişnuit. În spaţiul verde din faţa troiţei şi a monumentului funerar din Piaţa Universităţii s-a desfăşurat o acţiune de *înălţare de cruci*.

Ansamblul este format din 12 cruci din piatră,cu valoare monumentală datând, se pare, din secolele al XVIII-lea – al XIX-lea. Crucile s-au păstrat prin grija oamenilor de la Alexeni (un sat lângă Urziceni). Cea mai mare dintre ele a fost aşezată alături de troiţa înălţată în decembrie 1989 şi crucea adusă cu prilejul marşului *Drumul Crucii*.

Atât procesiunea tinerilor studenţi creştini cât şi înălţarea de cruci s-au desfăşurat într-o atmosferă de reculegere şi pioşenie. S-a vrut a fi un gest discret, firesc ca o rugăciune şi ca orice faptă creştinească.

Pe unii însă, amintindu-le de o altă „Piaţă a Universităţii“, i-a cam speriat. S-a spus că un „activ“ de scutieri a stat „prin preajmă“. Noi nu vrem să alimentăm zvonuri. Reţinem numai „operativitatea“ cu care poliţistul de serviciu de la Piaţa Universităţii „şi-a făcut datoria“, anunţându-şi permanent superiorii, prin staţie, ce se petrece la el în „sector“ („... mulţi tineri... un camion...descarcă pietre“!)

Frumuseţea gestului acestor tineri şi maniera în care a fost realizat (pur şi simplu, fără a aştepta „sprijin“ ori „aprobări“) se plasează la antipodul modului în care îşi fac treaba, adeseori, oamenii „cu scaun la cap“ (am numit inclusiv *oficialităţile*), rezumat atât de bine de Petre Ţuţea: „aflându-se în treabă“. Aceasta pentru că noua generaţie are cu adevărat *idealuri curate* şi înţelege să se manifeste în spiritul lor.

Claudia BURUIANĂ

PELERIN LA SFÂNTUL MUNTE

Publicăm în serial materialul* PELERIN LA SFÂNTUL MUNTE *al domnului Răzvan IONESCU.

Structurat în cinci părţi, el cuprinde următoarele episoade:

1. Muntele Athos între tradiţie şi legendă.

2. Organizare administrativă şi viaţă monahală.
Mânăstiri importante.

3. Comori ale Sfântului Munte.

4. Românii la Athos de-a lungul veacurilor.
Schitul românesc Prodromou.

5. Convorbire cu părintele Petroniu Tănase, stareţ al schitului Prodomou.

Redacţia

2. Organizare administrativă şi viaţă monahală. Mânăstiri importante.

Înconjuraţi de taine dinafară, asaltaţi de taine dinlăuntru, noi înşine fiind o taină, ne trecem şi ne petrecem prin această lume uimiţi de miracolul clipei ce-a trecut şi al celei ce va să fie... „Eu nu strivesc corola de minuni a lumii/ şi nu ucid/ cu mintea tainele, ce le-ntâlnesc/ în calea mea" (Lucian Blaga). Muntele Athos şi viaţa monahilor de aici sunt asemenea taine ce nu se cade a le înţelege cu mândria minţii, ci a încerca să le pătrunzi cu smerenia sufletului. Aveam să înţeleg asta într-o după amiază aproape de apusul soarelui. Ajunsesem la Mânăstirea Vatoped, cu hramul Buneivestiri, mânăstire ce datează de la sfârşitul sec.IV. d.H. Această aşezare duhovnicească se află pe latura nord-estică a peninsulei. Împreună cu un călugăr tânăr (francez la origine) şi care îmi servise drept ghid la vizitarea mânăstirii, mă aşezasem pe cheiul micuţului port (arsana) ce-l are fiecare mânăstire. Timp de două ceasuri cât a durat periplul prin mânăstire, am avut senzaţia că între noi se stabilise un anume cod de comunicare, altul decât cel obişnuit între gazdă şi pelerin. Priveam amândoi în tăcere mare. Îl pândeam din când în când cu coada ochiului şi încercam să înţeleg ce era dincolo de fragilitatea siluetei sale, dincolo de obrazul adolescentin, dincolo de privirea zâmbitor-iscoditoare, dincolo... Şi ca şi când întrebările mele îi fuseseră aduse la cunoştinţă de ceva între vânt şi cuvânt, l-am auzit spunând:

„Monahul creştin nu părăseşte lumea dezgustat de lume, ci din dragoste pentru lume. Ca şi Hristos, el nu are în inimă condamnarea, ci dorinţa mântuirii tuturor. Tocmai din această pricină se retrage la pustie, ca să se roage pentru toţi oamenii. El merge spre inima lumii. Cu cât eşti mai unit cu Dumnezeu, cu atât eşti mai aproape de oameni. Tot astfel cu cât eşti mai aproape de semenul tău, cu atât eşti mai aproape de Dumnezeu. Pentru a putea înţelege aceasta, Părinţii folosesc o imagine care nouă ne place mult. Să ne închipuim un cerc desenat pe nisip, o linie rotundă trasată cu compasul şi un centru. Cercul este lumea şi centrul Dumnezeu. Razele cercului sunt drumurile, modurile diferite de viaţă ale oamenilor. Când cei sfinţi doresc să se apropie de Dumnezeu, mergând către mijlocul cercului, pe măsură ce pătrund în interior se apropie unii de alţii şi în acelaşi timp de Dumnezeu. Cu cât se apropie de Dumnezeu, cu atât se apropie unii de alţii; cu cât se apropie unii de alţii, cu atât se apropie de Dumnezeu."

„– De ce nu se pot parcurge razele acestui cerc al lumii, chiar în lume?" – am întrebat. A urmat o tăcere prelungă. N-am reuşit să înţeleg dacă ceea ce a urmat era un răspuns.

„– Monahul caută în toate unitatea; împreună cu ceilalţi şi împreună cu sine. Inima sa, sufletul său, ritmurile interioare, toate trebuiesc adunate, unite în dragostea de Dumnezeu. Cel care împlineşte porunca „Să iubeşti pe Domnul Dumnezeul tău din toată inima, din tot sufletul şi din toate puterile" – este vindecat de toată vrajba dinlăuntru. Unitatea nu poate fi regăsită decât în imaginea Lui Dumnezeu Unul, după dorinţa Domnului: „Ca toţi să fie una". Suntem cu toţii o multitudine de personaje, purtăm pe faţă o mulţime de măşti. Viaţa monahală simplifică. Iar dacă ea nu ne poate face mai simpli, va trebui s-o părăsim, căci nu vom mai putea să ne consacrăm cercetării Unicului necesar. De îndată ce în tine îşi fac loc alte dorinţi decât cea către Dumnezeu, pierzi pacea interioară. Viaţa monahală ne dezbracă de dorinţi. Fără dorinţele cele pământeşti, numai aşa putem să atingem isihia." (gr. Hesychia = tăcere, linişte şi concentrare interioară).

Dintr-o dată, vântul puternic, venit parcă din senin, a început să ridice valurile mării, stropindu-ne cu picături mari. Ne-am ridicat fără să ne privim, cu ochii îndreptaţi spre larg. L-am auzit:

„– Pentru mine, Muntele Athos este întocmai ca un ascensor. Eu nu mă opresc atunci când sunt în ascensor, eu nu sunt aici decât pentru a ajunge la cer. De aceea nu dorm în ascensor, ci mă gândesc la Cel Care mă aşteaptă atunci când se va deschide uşa.

Cu paşi repezi a pornit apoi spre mânăstire. Mă ţineam cu greu după el. La un moment dat s-a oprit şi m-a întrebat: „Nu ţi-e foame? Să mergem la trapeză!" Nu mi-era. „Te rog, Părinte, spune-mi ceva despre smerenie!". Din nou am avut senzaţia că nu am auzit sau nu a vrut să audă ce l-am întrebat. Am ajuns în preajma bisericii. Călugării veneau unul câte unul, vântul le umfla camilafca, făcându-i să pară stindarde negre ale unei oştiri în desfăşurare: oştirea Lui Iisus! „Aşteaptă o clipă" mi-a spus. A dispărut reapărând în scurt timp un altul parcă. Cu camilafcă părea un altul. Mai mic şi totuşi mai mare. Am vrut să intru în biserică, dar m-a tras cu blândeţe de mână, m-a privit drept în ochi şi mi-a spus:

„– Când eşti chemat la nuntă, nu te duce să te aşezi în primul rând... Cine se ridică va fi coborât, cine se coboară va fi ridicat... Ştii, am avut aici la noi un călugăr care niciodată nu venea la timp la biserică, totdeauna era în întârziere. Noi ne mai amuzam din când în când făcându-i observaţie. El nu spunea nimic, era un călugăr bun... Abia după ce a murit, acum câteva luni, am aflat că de fapt, el dormea doar o oră sau două pe zi, în restul timpului pentru somn, se ruga. Duhovnicul său, însă, pentru a-l smeri, i-a cerut să vină întotdeauna mai târziu cu câteva minute la biserică..."

M-a poftit apoi înăuntru, m-a aşezat într-un colţ şi nu mai ştiu când s-a terminat Pavecerniţa şi a început Acatistul Buneivestiri. Ştiu doar că noaptea la Utrenie şi Liturghie nu l-am mai văzut, deşi cu siguranţă era acolo. L-am căutat să-mi iau rămas bun. Nu era nicăieri. Nici nu ştiam cum îl cheamă. Dimineaţă am ieşit pe poarta mânăstirii un pic trist... „Frate, l-am auzit strigându-mă. M-am oprit şi am întors capul. Venea repede cu paşii lui mărunţi şi zâmbetul pe buze. Mi-a întins o pungă cu struguri şi halva: „Să ai pe drum. E cale lungă până la Marea Lavră!" „Mulţumesc" – am îngăimat. „Părinte – am adăugat – spune-mi, te rog, care ţi-e numele, aş vrea tare mult să-ţi scriu din când în când". A plecat capul zâmbind, ruşinat parcă; şi mi-a spus: „Oh, nu! -eu sunt absolut nimic!" Mi-a întors spatele şi a plecat cu acelaşi mers mărunt şi grăbit spre cine ştie ce tainică ascultare. Am pornit-o şi eu mai departe, coborând către mare. Era mai albastră ca niciodată. Jos la arsana, caicul aştepta, aşa că am rupt-o la fugă. Doar atunci când Mânăstirea Vatoped abia se mai zărea prin pâcla dimineţii, mi-am adus aminte că-l rugasem cu o seară în urmă, pe prietenul meu, monahul Absolut nimic, să-mi spună ceva despre smerenie.

Am început astfel această a doua parte a notelor mele de călătorie, pentru că viaţa monahilor de aici, şi de pretutindeni dincolo de gesturile obişnuite ascunde sensuri tainice, al căror înţeles îl poţi pricepe uneori după mult, mult timp.

La Muntele Athos, ceasurile unei zile se numără după ora bizantină, care se modifică după anotimp, astfel încât întotdeauna ora zero coincide cu apusul soarelui. La Athos, ca şi la Ierusalim şi Sinai, Utrenia şi Sfânta Liturghie se fac întotdeauna noaptea între orele 2 şi 5. Apoi monahii se retrag la chilie pentru două ore de odihnă. La sunetul clopotului se adună cu toţii la trapeză pentru masă, apoi fiecare merge la ascultarea sa. După-amiaza la ora patru se face Vecernia. Apoi din nou masa de obşte la trapeză şi din nou în biserică pentru Pavecerniţă şi Acatistul Buneivestiri. Din această pricină pelerinii trebuie să ajungă la oricare din mânăstiri până la orele 5–6 seara, pentru că după această oră porţile se închid. La 8 seara călugării se culcă. La miezul nopţii toaca şi clopotele îi trezesc, fiecare îşi face pravila la chilie şi-apoi din nou la biserică pentru Utrenie şi Liturghie.

Fiecare monah mai poartă o denumire după ascultarea pe care o are de îndeplinit, astfel:

– Părintele pyloros sau portaris ocupă o chilie specială în apropierea porţii mânăstirii, de unde controlează permisele de şedere în Sfântul Munte ale pelerinilor îndrumându-i către.

– Părintele arhondaris, care se ocupă cu cazarea şi hrana pelerinilor;

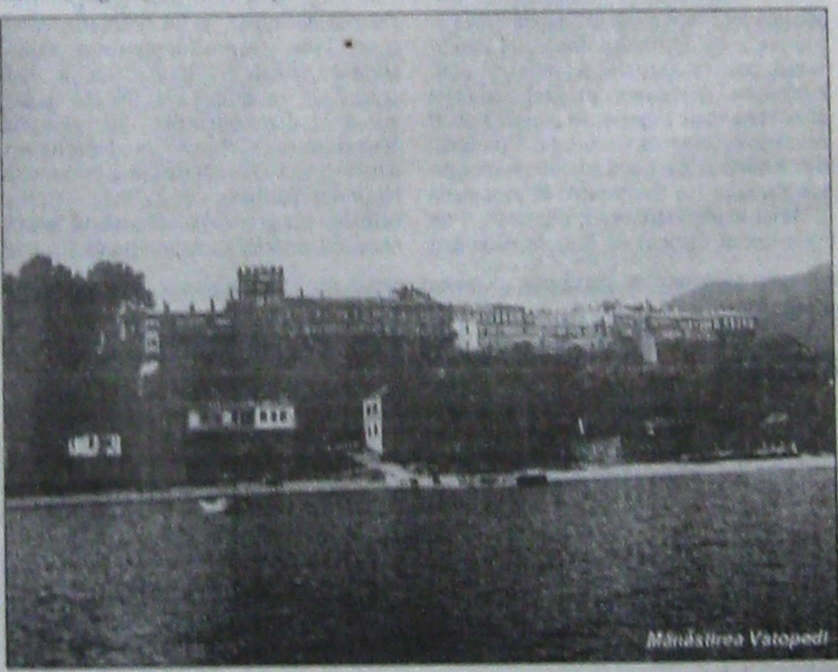

Mânăstirea Vatopedi

– Părintele kodonokoustis sau kambanaris este cel care bate toaca şi trage clopotele la slujbe şi praznice;

– Părintele eclesiarh, ca şi la mânăstirile noastre, este cel care se ocupă de toate cele ale bisericii, de la curăţenie şi până la aprinsul candelelor;

– Părintele vimataris este cel care păstrează sfintele moaşte şi le arată celor ce vor să le vadă şi să se închine lor;

– Părintele anagnost este cel care citeşte cu voce tare lecturile zilnice din Sfinţii Părinţi şi Vieţile Sfinţilor, ce se fac în biserică şi la trapeză în timpul mesei.

– Părintele skevofilax este responsabil al tezaurului mânăstirii, unde se află conservate obiectele preţioase.

Pe lângă ascultările enumerate mai sus, unii dintre monahi sunt iconari, sculptori, lucrători de fesuri ori metanii, croitori, tâmplari. Mărfurile şi le vând fie prin mânăstirile de care aparţin, fie prin prăvălioarele altor călugări din Kareya, capitala Sfântului Munte. Aici găseşti toate cele necesare vieţuitoarelor din Athos: de la lumânări şi tămâie până la alimente şi [...]toare de barcă. În perioada călătoriei [...] Kareya, călugării porniseră lucrările pentru [...] staţie de benzină proprie şi o pistă de aterizare pentru elicoptere. În tot muntele există [...]teva cabinete medicale de care se îngrijesc monahii, desigur acei ce în viaţa civilă au fost medici şi care acum îşi pot practica în continuare profesia în cadrul unei mânăstiri.

Hrana monahilor atoniţi este extrem de simplă, limitându-se la pâine, ulei, vin, [...]line, legume fierte, fructe, halva şi câteodată peşte. Nu se mănâncă niciodată carne. Masa se serveşte de două ori pe zi, iar între mese [...]meni nu are voie să mănânce fără binecuvântare. Toate mânăstirile menţin vie tradiţia ospitalităţii atonite, conform tuturor pelerinilor ce se află în Sfântul Munte li se oferă cazare şi masă gratuit.

În Athos se află 20 de mânăstiri socotite importante. Zece din ele se află pe latura nord-estică şi zece pe partea sud-vestică. Ele sunt următoarele, în ordinea lor ierarhică: 1. Marea Lavră; 2 Vatoped; 3. Ivirou; 4. Hilandar; 5. Dionisiou; 6. Cutlumuş; 7. Pantocrator; 8. Xeropotamou; 9. Zografou; 10. Dochiariou; 11. Caracalou; 12. Filoteu; 13. Simon Petra; 14. Sfântul Pavel; 15. Stavronichita; 16. Xenofont; 17. Grigoriou; 18. Esfigmenou; 19. Sfântul Panteleimon; 20. Constamonitou. Acest număr de 20 de mânăstiri este hotărât prin lege şi el nu poate fi schimbat. Stareţii acestor mânăstiri alcătuiesc organul suprem al Muntelui Athos, aşa numita Chinotită, care îşi are sediul în orăşelul Kareya. Chinotita este organul juridic superior şi este condus de câte un egumen din fiecare mânăstire prin rotaţie. Cel dintâi din cei 20 se numeşte „Protos al Sfântului Munte". El este ales la fiecare 1 ianuarie şi este cel mai mare conducător al Muntelui Athos. Al doilea organ de conducere al Sfântului Munte este „Sfânta Epistasă", formată din cinci delegaţi ai celor douăzeci de mânăstiri. Epistasa este organul executiv ce îndeplineşte hotărârile Chinotitei, iar membrii ei sunt aleşi anual la fiecare 1 iunie. La Kareya se află şi un guvernator, reprezentând statul grec. El este numit pe timp de patru ani, este recunoscut de Chinotită şi are la dispoziţia sa un organ de poliţie şi un altul militar pentru asigurarea ordinei în Athos şi pază mânăstirilor.

Cele 20 de mânăstiri au pe teritoriul lor schituri, chilii şi colibe. Mai multe chilii şi colibe la un loc formează aşa-numitele „isihastrion" – sihăstrii atonite. Chiliile au în componenţa lor un număr limitat de călugări şi sunt conduse de obicei de către cel mai vârstnic, care trebuie însă să fie recunoscut de mânăstirea tutelară. Colibele sunt locuite de unul sau doi sihaştri. Cele mai impresionante sunt cele de la Karoulia, un loc stâncos, la câţiva zeci de metri deasupra mării. Sihaştrii de acolo îşi duc viaţa zi şi noapte în asceză şi rugăciune, rupţi de orice contact cu lumea. Ei celebrează şi glorifică fără încetare pe Dumnezeu, cel care a făcut lumea, şi se roagă pentru mântuirea lor şi a întregii omeniri. O dată pe săptămână barca Marii Lavre le aduce pesmeţi şi apă pe care le aşază într-un coş ce este manevrat de sus printr-un scripete. Când coşul nu mai este coborât câteva săptămâni la rând, e semn că sihastrul s-a mutat din lumea aceasta la cele veşnice. Un altul îi va lua locul şi nimeni nu-l va mai putea vedea în lumea aceasta. Un loc important în Sfântul Munte îl ocupă schivnicii. Aceştia sunt monahi care de bună voie primesc acest „jug al lui Hristos", un canon mult mai sever decât al celorlalţi monahi. Ei se supun unui nou ritual al „tunderii", prin care li se schimbă numele pe care l-au primit la intrarea în monahism. De aici înainte ei nu mai au voie să rostească decât şapte cuvinte în zi spre folosul propriu, cuvântul rămânându-le doar pentru rugăciune....

Un vechi medic, convertit şi devenit călugăr, exarh al Patriarhului Moscovei pentru Europa occidentală, Arhiepiscopul Antony Bloom, în lucrarea sa „Living Prayer", considerându-se el însuşi un începător alături de cei cărora li se adresează, recomandă o rugăciune pentru începători, pe care să o rostim împreună. Să-i dăm ascultare:

„Oh, Doamne, eu nu ştiu ce anume să-Ţi cer; Tu singur ştii care sunt adevăratele mele nevoi. Tu mă iubeşti mai mult decât mă pot iubi eu însumi. Ajută-mă să văd adevăratele mele nevoi care îmi sunt ascunse. Eu nu cutez să-Ţi cer nici cruce nici mângâiere. Nu pot decât să Te aştept. Inima mea este deschisă către Tine. Vino şi ajută-mă cu îndurarea Ta, atinge-mă şi tămăduieşte-mă, doboară-mă la pământ şi ridică-mă. Eu slăvesc în tăcere sfânta Ta voinţă şi căile Tale de nepătruns. Mă ofer jertfă Ţie. Îmi pun toată încrederea în Tine. Nu am altă dorinţă decât să-Ţi împlinesc voia. Învaţă-mă să mă rog. Roagă-Te Tu Însuţi în mine!"

(va urma)

Răzvan IONESCU

EXOD

Sibiu ● Iunie 1993 ● Nr. 9 ● GRUPAREA CULTURALĂ TÂNĂRĂ „EXOD"

CREDINȚĂ ȘI RAȚIUNE

Problematica ce confruntă omenirea ridică o întrebare fundamentală: planeta noastră plutește în derivă, ca un ghețar, sau e asemenea unei corăbii, condusă de un cârmaci, spre o direcție anume?

În fapt, prin munca noastră științifică nu am ajuns să știm cum a apărut Pământul, nici Universul. Ipoteza big-bang-ului e infirmată de faptul că volumul total al radiațiilor din univers e mai mic decât cel ce ar rezulta dintr-o presupusă explozie cosmică. Ipoteza Kant-Laplace (ruperea pământului din soare) a fost infirmată de constatarea că nu toate planetele au același sens de rotație. Nu știm dacă pe planetele din jurul stelelor fixe există viață sau nu. Știm doar că în sistemul solar doar pe pământ există viață, pentru că numai el are poziția optimă față de soare spre a permite existența ei. Doar el are atmosferă protectoare contra radiațiilor cosmice și susținătoare a reacțiilor vitale. Ipoteza formării prin concentrarea prafului interstelar cu atomii de hidrogen sub acțiunea gravitației a fost și ea infirmată de constatările echipajelor de cosmonauți (Apollo): stratul de praf lunar are grosimea doar de 1-2 cm. (nu 3-4 cm, cum presupuneau savanții evoluționiști), permițând astfel doar concluzia că vechimea lunii nu este mai mare de câteva mii de ani, deci așa cum afirmă Biblia.

În lipsa răspunsurilor date de rațiunea pură, omul apelează la credință. Credința în Dumnezeu e înnăscută în om. Ea apare în toate culturile și civilizațiile, ca fenomen religios universal, motivat mai ales de confruntarea cu moartea. Experiențele arată însă că credința, neasociată cu rațiunea, rătăcește; după cum rațiunea, neîmpletită cu credința, eșuează.

Care e însă crezul nostru? Acela că am apărut la întâmplare? Acest crez motivează lupta pentru existență, sub forma nimicirii semenului. El a stat la baza rasismului, a nazismului. Voința mea este călăuzită de rațiune, conștiință și dorințe, idealuri. Dacă idealul meu este egoist, voi adopta un comportament distructiv. Rațiunea spune că întâmplarea nu generează niciodată ordinea desăvârșită. Biologia demonstrează că achizițiile comportamentale nu se transmit ereditar; așadar, evoluția nu a putut avea loc. Apoi, există ființe „inferioare" (pe scara așa-zisei evoluții), care dețin organe specifice ființelor „superioare": caracatița (moluscă) are ochi și creier asemănătoare omului. Apoi, evoluționismul nu explică rațional cum a apărut fotosinteza, înmulțirea sexuată, ochiul, creierul etc., ci afirmă pur și simplu: spontan, la întâmplare.

Oricine poate observa că se cere mult mai multă credință pentru a accepta aceste afirmații, decât pentru a accepta afirmația creaționistă a Bibliei. Creaționismul concordă cu excepționalele realizări tehnice din natură, superioare multor invenții omenești, multe din ele nici măcar explicabile până azi (cele 3000 bătăi de aripă/secundă ale muștei, etc.)

Unii se vor întreba: dacă există, de ce nu e văzut Dumnezeu? În Biblie (Isaia 45, 15), El însuși dă răspuns: pentru că se ascunde... ca să nu ne distrugă cu prezența Sa grandioasă, insuportabilă pentru muritori; și Își temporizează adesea răspunsul la cererea noastră, pentru a-l da mai oportun, mai eficient.

În concluzie, rațiunea are limite, dincolo de care este ineficientă. Dar și credința, fără rațiune, este oarbă, rătăcește. Credința e rațională când se ancorează într-un Dumnezeu personal, înțelept, atotputernic, iubitor, contactabil pe căi specifice, precise.

Lumea intră într-o nouă etapă: a problematicii debordante, dar și a credinței fără rațiune, a fanatismului religios, a ocultismului. Acestei lumi, Dumnezeu îi spune: „Aveți credință în Mine!" Deci dacă nu aveți credință, căutați-o! Dar ATENȚIE! Credința trebuie să fie rațională. Altfel va duce la un eșec mai mare decât raționalismul fără credință din care abia am ieșit, după cum se pare. Să avem credință în Dumnezeu; Cel care ni S-a descoperit prin Isus.

CREȘTIN

EXERCIȚIU DE CĂDERE

să-ți trăiești superba inutilitate
la marginea clipelor
și să privești dezarticularea timpului

dincolo de ceas
sărbătorile țin mai mult decât ecoul
unei vieți trecute și liniștite

voiam să strig
deși știam că strigătul nu face
niciodată carieră strălucită

Găvrilă POP

VINOVAȚI CĂ SUNTEM TINERI

(III)

Ceilalți scot plachete pe cont propriu în 50–100 de exemplare, ceilalți își adună poeziile bătute la mașină într-o cărticică de 15 pagini, ceilalți editează reviste de cultură pe xerox!

Pentru că dvs., vechea generație, nu-i remarcați pe tineri decât dacă se înscriu în PAC ori în „România Mare". Trebuie să te căsătorești cu o babă bogată și să scoți două cărți, să lingi tălpile lui Păunescu ori să-ți argumentezi creația cu produse agro-alimentare care ar salva de la inaniție generația de critici consacrați, ca să poți fi tolerat printre marile „spirite" naționale. „Capul ce se pleacă, sabia nu-l taie..." N-am dreptate, domnule Laurențiu Ulici?

Dar nu, să nu faceți ca mine, să nu cumva să vă revoltați în numele unei generații de sacrificiu (din care o parte trăiește bine mersi în străinătate, altă parte ajutându-și părinții-patroni la număratul banilor, alta a fost trecută pe șomaj, alta a umplut închisorile, iar ultimei îi sunt blocate prin toate mijloacele încercările disperate de-a impune o conduită nouă). Nu, în ruptul capului să nu vă aventurați în așa ceva: veți fi declarați eretici, iar istoria literaturii române (scrisă tot de domnii salvați de la moartea prin inaniție de tinerii naivi sau de cei care-au acceptat compromisul) vă va consacra o rubrică ironică de-o să fiți batjocoriți timp de zece generații începând cu asta! Am dreptate, domnilor stimați? Dacă nu, vă invit la o plimbare prin obscuritatea destinelor zdrobite de nobiliara d-voastră ignoranță!

Realitatea vă acuză, stimaților rodați în docte expuneri pe teme de adevăr, frumos, bine, principii fundamentale, întrebări existențiale etc. Nu mai vreau să știu cine va demasca această mascaradă ordinară. Sentințele date până acum sunt simple repercursiuni ale uriașului lapsus judecătoresc. Doamne, „Unde ni sunt visătorii?"

*

Uneori obosesc, mă bate gândul evadării pe-un munte. Resimt dureros inexistența lui Noica, singurul înțelept ce-ar putea da un sens concret acestei lupte cu morile de vânt. Mă plimb prin Păltiniș ca un condamnat prin curtea pușcăriei.

Dar nu se întâmplă nimic extraordinar cu mine și iar începe epuizanta luptă cu morile... Sunt un răzvrătit, mai marilor, sunt un răzvrătit notoriu, mă trădează comportamentul și chiar cărțile mele! Sunt dispus să-mi cedez și ultima celulă în contul libertății, sunt dispus să vă strig în față că n-aveți rușine, n-aveți remușcări, n-aveți dreptate!

(va urma)

Ștefan Doru DĂNCUȘ

REDACȚIA: Director: Mirela Angela DĂNCUȘ
Redactori: Daniel Deleanu, Florin Oancea (poezie, proză, eseu, traduceri, critică literară), Mihai Prodea (grafică), Ion Dorca (politic), Dumitru Chisăliță (social)
Adresa redacției: Str. C-tin Noica nr. 40, Sibiu, cod 2400

fascicule
PENTRU O JUSTIȚIE A IDEILOR

Director: Bogdan George Rădulescu
Secretar de redacție: Răzvan Ventura
Tehnoredactare: Anca Firescu
Desene: Răzvan Curelet
Fotoreproduceri: Florin Ioniță
Editat de S.C. MASCOT PRES S.R.L.
32 pagini - 150 lei
Corespondență și abonamente:
București,
sector 1,
C.P. 41–48

O inițiativă tinerească:

- fascicule -

PENTRU O JUSTIȚIE A IDEILOR

„A fi de dreapta nu înseamnă a fi contra democrației, ci împotiva tendințelor nivelatoare de transformare a democrației într-o mediocrație", citim pe frontispiciul revistei „*FASCICULE – pentru o justiție a ideilor*", ce-și propune să susțină, de pe nici un traseu politic, ideea de dreapta. Lăudabilă inițiativă – lăsăm la o parte discuțiile despre eficiența (doar a) unei asemenea întreprinderi astăzi, în societatea românească – mai ales când cei ce-și propun s-o facă sunt tineri și talentați. Căci celor doi conducători ai revistei, Bogdan George Rădulescu și Răzvan Ventura nu le lipsește nici unul dintre aceste atribute. I-am întâlnit în paginile suplimentului „Cotidianul"-ui coordonat de Dan Mihăescu. Atunci, după o ridicolă muștruluială, criticul le-a dat „semnal verde". Ne bucurăm că și-au găsit cale de manifestare într-o publicație proprie, sperăm cât mai departe de „binevoitorul" și „dezinteresatul" domn.

Sumarul variat și numele „grele" (Eminescu, Alain de Benoist, Louis Dumont, S. Mehedinți, Oswald Spengler, Julien Benda) promit o lectură consistentă și într-adevăr „o justiție a ideilor"; lectorul nu rămâne, din acest punct de vedere, dezamăgit.

O nedumerire însă: departe de noi gândul de a contesta sau nega importanța traducerilor din autorii clasici sau reluarea celor definitorii pentru o problemă, însă raportul 1:1 între acestea și contribuțiile originale ar putea lăsa senzația unei reviste inerte – „depozitar" cultural – „întorcând"-o de la ceea ce ar trebui să devină ea de fapt: dezbatere vie și spațiu „mobil" ce propune, susține, validează sau infirmă eventuale puncte de vedere.

„FASCICULE"-le sunt abia la primul număr și nu ne îndoim că (și) înspre așa ceva va tinde – credem că e și dorința realizatorilor – în viitor.

În ceea ce privește contribuțiile originale, se detașează net, prin acuratețea discursului și substanța materialului, articolul profesorului Gheorghiță Geană. O temă – astăzi aproape inabordabilă din cauza nepregătiților ori ticăloșiților ce s-au apropiat de ea – *naționalismul*, este abordată în stilul caracteristic: clar, riguros, onest de, indiscutabil, specialistul nr.1 al antropologiei culturale pe care-l are România astăzi. Doar un crochiu pentru o abordare teoretică. Dar poate că unul dintre cei mai nimeriți învățători (și) despre naționalismul «în act», prin toată activitatea și atitudinea domniei sale – probitate, rectitudine, modestie – ar fi tot reputatul profesor.

Remarcăm apoi contribuțiile celor doi inițiatori ai publicației, „*Marxismul este un «rasism»*", „*Elemente pentru o altă etică*" și „*Urbanism egalitar*", plăcut scrise, concise, circumscriind precis problematica abordată. Riscul „blocării în bibliografie" rămâne însă. Și ar merita poate semnalat, căci o bună delimitare și înscriere a materialului teoretic își rezervă virtuțile doar atunci când devine, în aceeași măsură, deschiderea cea bună, punct de plecare necesar pentru implântarea efectivă a demersului în realul ce-i oferă – și-i cere – atâtea puncte de contact. Numai astfel confruntarea reală de idei se va declanșa cu adevărat.

Articolele semnate de Ștefan Mamule, Cecilia Harag, Aurelia Dinu, corecte și scrise cu talent, promit evoluții de calitate.

Am lăsat la urmă încercarea d-lui Gh. Ceaușescu, „Democrația și formarea elitelor". Nume des vehiculat în câmpul dezbaterilor teoretice în ultimii trei ani, intervenția d-sale dezamăgește (și) aici. Pretențios și diluat, articolul d-lui Ceaușescu nu reușește să fie decât o sumară și neconcludentă trecere în revistă – în genul lui „de ici, de colo" – a unor teorii politice clasice. Nu ne împiedică nimeni să începem o asemenea întreprindere cu Platon, Aristotel, Polibiu sau Cicero. Bunul simț și minima decență profesională ar trebui însă să ne împiedice să rămânem acolo. Căci o aserțiune de genul: *societăți în care nu există elite*, devine o aberație sau un grosolan fals dacă nu sunt clarificate riguros conceptele uzitate. Diferența dintre *existența elitelor* și *validarea* sau *confirmarea lor* este un aspect ce nu mai poate fi neglijat în domeniul teoretic – fără riscul diletantismului ridicol – de cel puțin 100 de ani încoace. Adică perioada în care a evoluat în câmpul dezbaterii sociologice unul din clasicii fundamentali ai teoriei elitelor: Vilfredo Pareto. Articolul d-lui Ceaușescu nu reușește să fie astfel în final decât un subțire demers jurnalistic, punctat cu sumare considerații spicuite din teoriile politice clasice. Păcat. Iar dl Gh. Ceaușescu nici măcar tânăr colaborator nu mai e...

Oricum, trăgând linie, o inițiativă pentru care îi felicităm din inimă pe inițiatorii ei, o echipă de tineri colaboratori talentați și un profesor ce ar putea deveni acel spirit rector – prin conduită și activitate profesională – de care revista ar putea avea nevoie. Tuturor SUCCES! ■

Silviu RAREȘ

CUM SE VINDE O ŢARĂ (II)

MOTTO: ***„Cea mai blestemată boală de care poate suferi o naţie este perversiunea trădării".***

Cum rămâne cu problema hitlerismului? Simplu. Partidul domnului Duca a făcut cartel electoral cu minoritatea germană, ale cărei legături cu Hitler erau unanim recunoscute. Condiţia pusă de Duca a fost ca să fie schimbat numele batalioanelor de asalt ale domnului Fabricius.

Se căutau însă motive pentru dizolvarea Gărzii de Fier. Domnul Alexandru Vaida declara pe această temă: „Cât timp am fost la guvern, «Garda de Fier» nu s'a dedat la agresiuni contra evreilor. Ea a făcut o propagandă radical-naţională." (Cuvântul, 03.12.1933). Iată şi opinia unui adversar constant al legionarilor: „(...) într-unul din ultimele consilii de miniştrii, d. Armand Călinescu, cel mai în măsură să cunoască lucrurile, a declarat că nu mai poate aplica represiuni fiindcă nu găseşte nici măcar pretextul vreunei vinovăţii faţă de tineretul naţionalist." (Calendarul, 11.11.1933).

Iată şi opinia domnului Corneliu Zelea-Codreanu referitoare la situaţia din campania electorală: „Legionarii n-au provocat pe nimeni. Ei îşi apără cu îndârjire demnitatea şi fiinţa organizaţiei lor. (...) Ni se cere să dăm – ceea ce nu poate da nici un legionar – un exemplu de laşitate, renunţând la demnitatea noastră de oameni şi la protecţia legilor. Aceasta însă nu va fi.

Vom merge în lupta electorală – calea deschisă de lege – şi dacă vom fi atacaţi vom continua să ne apărăm." (România Nouă, 02.12.1933, p.3)

Guvernul Duca va dizolva prin jurnalul Consiliului de Miniştri Nr. 1456 din 9.12.1933 Garda de Fier. Măsura era de trei ori ilegală. Încălca legea fundamentală – Constituţia, la comisia electorală era înregistrată „Gruparea Corneliu Z. Codreanu" şi nu Garda de Fier, în ziua de 9 decembrie nu avusese nici un Consiliu de Miniştri.

Documentul respectiv încălca articolele 25 şi 66 din Constituţia României. El se baza pe articolul 107 din Constituţie şi pe articolul 2 din legea Contenciosului Administrativ din 23.12.1925. Dar lucrurile nu erau în ordine. Conform Constituţiei, actele gurvernului erau responsabile. Actele cu motivare subiectivă şi sustrase răspunderii se numesc prerogative. Iar prerogative, conform Constituţiei, avea doar *Coroana*. Când putea fi dizolvată o mişcare politică? *Dacă ţintea răsturnarea formei de guvernământ*, ori la ora aceea Mişcarea Legionară avea 5 parlamentari, candida în alegeri în condiţiile legii, avea morţi, răniţi, membri agresaţi, în timp ce făcea propagandă electorală în văzul opiniei publice. *Dacă utiliza mijloace ilegale de propagandă*, şi nu s-a găsit aşa ceva. *Dacă era clandestină*, ori nu era. Acuza că avea formaţiuni înarmate nu stătea în picioare. Formaţiuni înarmate avea şi Liga Apărării Naţionale Creştine: batalioanele de asalt; partidul averescan, cămăşile galbene; Partidul Naţional-Ţărănesc – voinicii; iar dl. Duca crease în campania electorală poliţii ale satelor care „arătau" ţăranilor cu cine „trebuie" să voteze.

Actul guvernului se referea la „Garda de Fier". Înţelegând gafa, guvernul dă un nou act care prevedea: „Art.1 Dispoziţiunile jurnalului Consiliului de Miniştri Nr.1456 din 9 decembrie 1933 se aplică în totul Grupării Corneliu Zelea Codreanu". (Calendarul, 12.12.1933, p.6). În toată această perioadă de timp au avut loc însă arestări, percheziţii, violenţe.

Jurnalul Consiliului de Miniştri care prevedea dizolvarea, era datat 09.12.1933. Or în acea zi nu avusese loc nici o şedinţă de consiliu. Actul a fost elaborat de către următorii: V. Antonescu, Gh.Tătărescu, C.Rătescu, V.V.Pella, V.Iamandi şi N. Maxim. Domnii I.G.Duca şi N.Titulescu l-au impus guvernului, jurnalul fiind dus pe la casele miniştrilor pentru a-l semna. Regele *nu a semnat* actul, refuzând să dea un decret regal.

Măsura a fost urmată de proteste unanime. *Universul* nota: „O măsură greşită sau pripită, căutând să suprime o idee sau un curent politic cinstit, nu poate duce la un rezultat bun." (Ţara Noastră, 13.12.1933, p.1). Nae Ionescu sublinia în articolul „Roluri blestemate": „A spune că «Garda de Fier» e mişcarea unor copii şi atâta tot, e a ne fura singuri căciula în miezul nopţii... Deci nu împotriva lui Zelea Codreanu porneşte astăzi aşa de aprig urgia d-lui Duca – ci împotriva mişcării naţionale... D. Duca însă rămâne jalnicul instrument al unei oculte antinaţionale, aşa după cum pe vremuri încercase a fi instrumentul ocultei antidinastice" (Cuvântul, 14.12.1933). Până şi „Adevărul" protesta: „Noi credem, – adăuga „Adevărul", – că o guvernare înţeleaptă, procedând treptat, poate, prin mijloace normale, să ajungă la rezultatul dorit, fără să mai simtă nevoia măsurilor extreme, care în tot cazul constitue o perturbare." (Îndreptarea, 12.12.1933) Foarte interesante sunt declaraţiile oamenilor politici sau ale gazetelor de partid, unele din ele fără nici o simpatie personală faţă de legionari, dar toate indignate de actul guvernului:

„Dizolvarea Gărzii de Fier este ea o măsură justificată? Putea-va linişti spiritele şi restabili ordinea? Noi credem că nu şi vedem în măsura luată de guvern un act de inutilă provocaţiune, plină de urmări grave.(...) Ce a urmărit, prin urmare, guvernul prin dizolvarea Gărzii de Fier? Scoaterea din lupta electorală a unui adversar primejdios pentru el. Dar oare aceasta este suficient pentru a scoate definitiv din viaţa publică o organizaţie politică cu caracter naţional?" (Îndreptarea, 11.12.1933 – ziarul Partidului Poporului).

„Guvernul a luat o gravă măsură dizolvând, printr-un jurnal al consiliului de miniştri, Garda de Fier. (...) el singur poartă răspunderea ce şi-a asumat" (Dreptatea, 16.12.1933).

„(...) Hotărârea guvernului nu mă surprinde. Ea face parte din angajamentele pe care şi le-a luat faţă de cercurile politico-financiare care i-au girat venirea la putere încă de astă vară, de când dl. Ministru de Externe, depăşind atribuţiunile sale de factor constituţional consultativ, prezintă la Paris şi la Londra pe viitorul preşedinte de consiliu.(...)" (Gh. Brătianu în Cuvântul din 13.12.1933, p.8).

„Dizolvarea grupării Codreanu constituie o procedare abuzivă. Şi gravă în consecinţe./ Apărătorii unui regim constituţional parlamentar (...) nu pot proceda la dizolvarea unei grupări politice (...)/ Ceea ce s-a întâmplat azi „Gărzii de Fier" se poate întâmpla mâine oricărui partid.(...)/ Actul guvernului constituie un pas hotărât pentru înscăunarea unui regim dictatorial. " (Grigore Iunian, preşedintele Partidului Radical–Ţărănesc, în Cuvântul din 15.12.1933, p.8)

Însuşi „Neamul Românesc", organul autorizat al profesorului Nicolae Iorga, dezaprobă măsura luată de guvernul Duca, şi adaugă: „(...) E o ironie să se susţină, numai pe bază de zvonuri, că ele ar urmări scopurile duşmanilor. Cum rămâne o enigmă de ce dizolvă o singură organizaţie naţionalistă de dreapta./ Face oare demagogie?/ Dar în acest caz, ar trebui stârpite mai toate partidele opozante, care nu mai ştiu ce să inventeze, ca să înşele pe sărmanul şi credulul alegător sătean. Ameţeau satele cu Arhanghelii? Dar dl. Mihalache şi ai d-sale, nu-şi aduceau preoţii în odăjdii, să ia jurământul credincioşilor votanţi, pe Sfânta Cruce?" (Îndreptarea, 12.12.1933, p.1)

Guvernul Duca îşi îndeplinise cu brio unul din obiectivele pentru care fusese adus la putere. La câteva zile după dizolvare a început eliberarea legionarilor închişi. Ei reprezentau un pericol doar candidând. Încălcarea Constituţiei, a drepturilor cetăţeneşti, protestele oamenilor politici, nu contau pentru domnul Duca şi colegii săi de cabinet.

Şi o întrebare. Cum se numeşte un astfel de guvern, cum se numeşte un astfel de stat în care au loc astfel de fapte, cum se procedează în astfel de situaţii?

C. Primirea şi încetăţenirea unui mare număr de imigranţi evrei.

Această problemă este extrem de delicată prin implicaţiile pe care le comportă. Totodată numărul redus de date şi pasiunea cu care a fost abordată în decursul timpului o face şi mai dificil de abordat. Şi totuşi.

Ziarul care s-a ocupat cel mai serios de această problemă a fost *„Ţara Noastră"*, ziar condus de Octavian Goga. Iată cum prezenta faptele: „Din sursă sigură anunţăm că vor veni în ţară în curând 150.000 evrei din Germania. (...)/ Încă dela instalarea guvernului d-lui Adolf Hitler, Legaţia română din Berlin a fost asaltată de zeci de mii de cereri de paşapoarte ale evreilor care îşi căutau o nouă ţară unde să descindă.(...)/ D-l I.G.Duca, înainte de a forma guvernul, a avut o întrevedere cu un bancher evreu, cu mari relaţii politice şi cu o anumită ocultă, faţă de care şi-a luat obligaţia de a facilita intrarea în ţară a celor 150.000 evrei. (...)/ După informaţiunile noastre, primul ordin pe care l-a dat d. I.G.Duca, după ce a fost numit prim-ministru, a fost ca Legaţia noastră din Berlin să aprobe cererile de viză a paşapoartelor evreilor din Germania, care se vor stabili în România." (17.11.1933. p.4)

Guvernul dezminte în termeni energici cele afirmate mai sus. A doua zi, comentând poziţia guvernului Duca, acelaşi ziar afirmă: „Cei 150 mii de evrei din Germania vor veni în ţara noastră au paşapoarte în tranzit şi nu vor fi goniţi de guvernul d-lui I.G.Duca."

Care sunt probele aduse în favoarea unor astfel de afirmaţii? Prezentăm câteva: „(...) ni se comunică de la Lugoj că pe strada Damaschin Bojincă sunt două case mari pline cu evrei din Germania, care în înţelegere cu evreii mai vechi de acolo boicotează pe comercianţii români. (...) la Nicoreşti, sunt întrebuinţaţi de către unii mari proprietari de vii, evrei din Germania, care au înlocuit pe muncitorii români rămaşi acum fără posibilităţi de câştig. Ţara Noastră, 22.11.1933, p.4); „(...) în Bucureşti unde sunt o mulţime de arhitecţi şomeri, un anume domn Keninger, arhitect gonit din Germania de regimul hitlerist, pentru propagandă subversivă pe care o întreţinea acolo, a acaparat, cu sprijinul aparatului de susţinere, majoritatea lucrărilor din Capitală. Într-un singur an a realizat lucrări de 120 milioane lei, în timp ce arhitecţii români sunt ostracizaţi complet de oculta propagandistă străină". „(Ţara Noastră, 26.11.1933, p.4); „Aflăm că un număr de peste 900 evrei din Cernăuţi, au adresat Ministerului de Justiţie, cereri pentru recunoaşterea cetăţeniei române. 300 de cereri au fost imediat aprobate, iar celelalte vor căpăta un aviz favorabil, după ce vor îndeplini câteva formalităţi" (Ţara Noastră, 24.11.1933, p.4); „Am fost primul ziar, care am anunţat exodul celor 150.000 de evrei expulzaţi de Hitler, spre Ţara Românească./ Autenticitatea informaţiei este astăzi confirmată de apariţia, pe teritoriul României, a primelor convoiuri compacte de evrei rătăcitori./ Ele vin din Franţa (care după ce a ospitalizat câtva timp pe evreii, goniţi de Hitler, le dă azi cu piciorul), din Germania, din Polonia şi din Galiţia." (Ţara Noastră, 21.12.1933, p.4)

Era corectă o astfel de abordare a problemei? Astăzi toate ţările vestice impun bariere în calea imigranţilor şi chiar a celor ce doresc să tranziteze. Dar atunci? *Ţara Noastră* citează un ziar din Cehoslovacia, stat ce nu putea fi acuzat de antisemitism în epocă, care lua atitudine ca urmare a ştirii că în acea ţară urmau să ia fiinţă 20 de colonii de refugiaţi din Germania, organizate de profesorul Oppenheimer din Germania, teoretician cooperator:" (...) protestarea unui ziar din Cehoslovacia: «A-Zet», care aparţine concernului Melantrich, din care face parte şi ziarul «Ceske Slowo» şi care deţine cea mai mare putere de presă din Cehoslovacia. (...) Praga – 6 noiembrie. (...) NOI NU PUTEM EXTINDE DREPTUL NOSTRU DE AZIL ATÂT DE DEPARTE, ÎNCÂT POPORUL NOSTRU PROPRIU SĂ SUFERE DE PE URMA ACESTUIA ATÂT DIN PUNCT DE VEDERE ECONOMIC, CÂT ŞI DIN PUNCT DE VEDERE SOCIAL ŞI NAŢIONAL. Chiar şi până acum, au început să se plângă împotriva concurenţei în creştere a emigranţilor evrei din Germania, Camerele de comerţ şi cooperativele" (Ţara Noastră, 24.11.1933, p.1)

O altă sursă ce nu poate fi bănuită de incorectitudine în această problemă, ziarul „Jewish Cronicle" din Londra, în numărul din 27.11.1933, arăta că: „(...) autorităţile din Paris au început retrimiterea în Polonia a evreilor polonezi, care s-au refugiat din Germania în Franţa. Guvernul francez va permite în viitor şederea în ţară numai refugiaţilor evrei, care posedă cetăţenia germană sau cari sunt fără cetăţenie (...)/ Consulatele franceze din Germania au primit ordine de a acorda viza numai refugiaţilor politici. (Ţara Noastră, 05.12.1933, p.4)

Dacă la aceasta adăugăm calculele făcute de către diverşi analişti ai vremii ce arătau că dintr-o cerere de 24.000 de lucrători pentru Palestina, guvernul de acolo eliberase doar 3.000 de permise de muncă pentru noi imigranţi (Ţara Noastră, 05.12.1933, p.4), este limpede că, într-o serie de ţări europene, sub pretextul tranzitului sau pur şi simplu staţionând ilegal, numărul populaţiei evreieşti crescuse simţitor. Deocamdată cifra de 150.000 de evrei nou veniţi în România este greu de demonstrat.

Ce se poate spune în încheiere?

Aducerea la putere a guvernului Duca şi acţiunile acestuia pot fi caracterizate în fel şi chip. Dar o întrebare e necesară.

Care a fost rezultatul pentru NAŢIUNEA ROMÂNĂ şi pentru ROMÂNIA?

Şi un îndemn.

Nu uitaţi lecţiile istoriei. Unele sunt mai actuale ca niciodată. ■

Răzvan GARBUR

DIN SUMARUL NUMERELOR PRECEDENTE:

Anul I Nr 1 Martie 1992
● Programul Mişcării Pentru România
● Extrase din Statutul Mişcării
● Să facem un Congres *Mihai Eminescu*
● Primele interviuri ale Mişcării

Ediţie Specială 27 Martie 1992
● DRUMUL CRUCII
● Mesajul copiilor Basarabiei către forţele vii ale Ţării

Anul I Nr 2 17-23 Septembrie 1992
● Mesajul Liderului Mişcării adresat electoratului Român
● Prin tineret pentru România!
● România la răspântie *Conf. Univ. Dr. Ilie Bădescu - Preşedintele Senatului MPR*
● Candidaţii Mişcării pentru Parlamentul României

Anul I Nr 3 Octombrie 1992
● Cuvântul cel dintâi către tineri *Părintele Gheorghe Calciu*
● Generaţia Mărturisirii *Ilie Bădescu*
● Satanism în România *George Roncea*
● Doctrina faptei *Marian Munteanu*
● Sfânta Treime *Convorbiri cu Părintele Galeriu*

Anul I Nr 4 Noiembrie 1992
—Dl Duiliu Sfinţescu - Doctor Honoris Causa
—Comentariu politic *Dr Corneliu Dida*
● Pacea, comuniştii şi dracu' *George Roncea*
● Lecţia de religie
● Mişcarea legionară - Dezbateri
● Generaţie - *Un studiu de Mircea Vulcănescu*

Anul I Nr 5 Decembrie 1992
● Colind Ceresc *Radu Gyr*
● Naşterea Domnului *Convorbire cu Părintele Ieromonah Adrian Făgeţeanu*
● Petre Ţuţea - Un an de la dispariţie
● Scrisoare deschisă Dlui Corneliu Coposu *Duiliu Sfinţescu*
● New Age *George Roncea*

Anul II Nr 1(6) Ianuarie 1993
● Aniversare - Eminescu
● Rosturile unei Mişcări de tineret *Dan Dungaciu*
● Raport MPR privind „Noul Ierusalim"
● Interviu cu Doamna Măriuca Vulcănescu
● Scrisoare către foştii legionari *Marian Munteanu*

Anul II Nr 2(7) Februarie 1993
● Cum să ne organizăm *Regulamentul Interior al MPR*
● Starea studenţimii române
● Bucureştiul şi bucureştenii - scrisoare netrimisă - *Ştefan Doru Dăncuş*
● Criza dunăreană *Dr Corneliu Dida*
● Suntem cu ochii pe voi!

Anul II Nr 3(8) Martie 1993
● Aniversare - Mircea Eliade
● „Ortodoxia e viitorul omenirii" *Convorbire cu Părintele Stăniloae - Marian Munteanu*
● Despre un virtual „Război pentru Transilvania" *George Roncea*
● Gruparea culturală tânără „EXOD"
● Corneliu Zelea Codreanu *Portret de Stelian Stănicel*
● Basarabia - „Prutul nu este o graniţă pentru Noua Generaţie"

Anul II Nr 4(9) Aprilie 1993
● „În Hristos suntem nemuritori" - Despre Sfintele Sărbători de Paşti ● *Convorbire cu Părintele Voicescu*
● KGB -ul împotriva Bisericii în Basarabia
● Noua Ordine Mondială *Dennis L. Cuddy*
● Cultură sau politică ● Eseu *Dan Dugnaciu*
● Recunoştinţă către Edgar Papu *Ilie Bădescu*
● Dezbateri - Comunicat *Prof. Univ. Nicolae Iliescu*
● Radu Gyr - Comemorare

Ediţie Specială de Paşti 18 aprilie 1993
HRISTOS A ÎNVIAT!
● Domnul va petrece în mijlocul nostru *Mihai Eminescu*
● Isus în Ţara mea *Nichifor Crainic*
● Înviere *Nae Ionescu*
● As'noapte Isus… *Radu Gyr*
● Vom învia, vom birui! *Corneliu Z. Codreanu*

Anul II Nr 5 (10) Mai 1993
● Comunicat *Marian Munteanu*
● Cum se vinde o ţară *Răzvan Garbur*
● Trei ani de la demonstraţia din Piaţa Universităţii
● Pelerin la Sfântul Munte *Răzvan Ionescu*
● Cum ne educă „Educatorii" *Sandra Cristea*
● Testamentul lui Codreanu
● Personalităţi Traian Brăileanu
● Suntem cu ochii pe voi!

O SCRISOARE

Vă scrie un elev de 15 ani care doreşte ca acest articol să ajungă la sufletele tuturor creştinilor de la noi din ţară. Eu cred că nu contează vârsta, ci sufletul. Eu am aderat la Mişcarea Pentru România deoarece eu mă consider creştin şi îmi iubesc ţara.

Aş vrea doar să spun că Mişcarea Pentru România nu este Mişcarea Legionară nr.2. Totuşi o asemănare foarte importantă este că ea se bazează pe Dumnezeu şi Naţiune. Un fel de deviză este „Nimic fără Dumnezeu". N-aş vrea ca acest articol să sune ca o reclamă „folosiţi pasta de dinţi Colgate". Aceste câteva cuvinte le scriu din inimă. Asemănarea dintre noi şi Mişcarea Legionară este că şi ei au fost tineri ca şi noi iar apariţia lor s-a efectuat pe un plan de criză ca şi acum. O deosebire importantă este că şi noi acceptăm democraţia, pe când ei nu. Noi nu dorim decât să afirmăm România pe mapamond. Noi nu suntem de acord cu ideea că nu se poate face nimic în România. Noi adolescenţii de astăzi putem şi vom dovedi că avem şi dorinţă dar şi un dinamism extraordinar. Sper că acest mic articol să ajungă la sufletele tuturor creştinilor.

Andrei Cski
15 ani

BINECUVÂNTARE

Bucureşti (ARPRESS – „România liberă", 24 mai 1993). „Binecuvântez începutul reînvierii neamului nostru. Binecuvântez bucuria de a fi contemporan cu tinerii minunaţi de la **Mişcarea** (organul de presă al partidului MIŞCAREA PENTRU ROMÂNIA, n. red.). Binecuvântez din toată fiinţa pe liderul Marian Munteanu, omul care a suferit, care a fost batjocorit de hulitorii lui Dumnezeu (...). Dumnezeu să te ocrotească, să-ţi dea putere şi înţelepciune pentru bucuria neamului nostru. Te binecuvântez în Isus cel Înviat", scrie la 19, mai Părintele ortodox Gheorghe Cristescu din Lugoj, adresându-se preşedintelui MPR într-o scrisoare care a parvenit azi ARPRESS. Aproape în aceleaşi zile când preotul orotdox scria aceste rânduri, conducerea FDSN, partid de guvernământ, anunţa că va declanşa o campanie împotriva partidelor de dreapta (între care se înscrie şi MIŞCAREA PENTRU ROMÂNIA, chiar dacă alte partide aşa-zis de dreapta sunt mai degrabă o diversiune, n. red.), care va merge până la cererea de scoatere a acestora în afara legii, omiţând cu totul pericolul pe care îl reprezintă partidele de stânga.

IMPORTANT

Căutăm difuzori voluntari pentru publicaţia „Mişcarea". Toţi cei interesaţi sunt rugaţi să ia legătura cu redacţia sau cu reprezentanţii MPR din ţară. Oferim un procent de 20% din costul publicaţiilor vândute (10 lei pentru fiecare exemplar).

Abonamente

Abonamentele la „Mişcarea" se pot contracta prin toate ghişeele poştale şi prin filialele RODIPET S.A..

Publicaţia „Mişcarea" este trecută în Catalogul presei interne la nr. 4137.

Responsabilitatea pentru conţinutul textelor publicate aparţine exclusiv semnatarilor. Punctele de vedere susţinute în paginile „Mişcării" nu pot fi atribuite formaţiunii politice MPR.

Mişcarea Pentru România **îşi asumă responsabilitatea numai pentru documentele sau comunicatele publicate de către reprezentanţii săi autorizaţi sub semnătură oficială (cu precizarea funcţiei deţinute în cadrul MPR).**

Publicarea unor articole (integral sau fragmente) apărute în paginile „Mişcării" nu este permisă decât cu acordul scris al Redacţiei.

Publicaţia „Mişcarea" este editată de **Mişcarea Pentru România**, formaţiune politică înregistrată la Tribunalul Municipiului Bucureşti, prin Decizia civilă nr. 33/23. 12.1991, dosar nr. 31/P/1991. Direcţia publicaţiei este asigurată de Departamentul Relaţii Publice al MPR.

Adresa: Str. Scărlătescu nr.14, Sector 1, Bucureşti, 78158.
Telefon: 659.45.72; Fax: 312.41.15
Cont deschis la Banca Română pentru Dezvoltare
Sucursala Municipiului Bucureşti (BRD– SMB), nr. 40729.96.133178

REDACŢIA

George Roncea – Prim Redactor
Alexandru Zlatco – Şef departament social
Sandra Cristea – Şef departament cultural
Claudia Buruiană
Pavel Mureşanu
Bogdan Munteanu – Secretar de redacţie
Karina Knapek – Fotoreporter
Victor Roncea
Dan Dungaciu
Laura Lotreanu
Ştefan Doru Dăncuş – Corespondent Sibiu

Program relaţii cu publicul:
miercuri şi vineri, orele 16.00 – 20.00

POŞTA REDACŢIEI

1. Tuturor celor care ne-au trimis **cereri de înscriere**, precum şi celor care ne-au scris în legătură cu posibilitatea participării la acţiunile Mişcării Pentru România, le precizăm că, cel puţin într-o primă etapă, nu există nici un fel de restricţie. Ulterior însă, cei care doresc să devină aderenţi, sunt supuşi unui test, a cărui bibliografie a fost publicată în n 7(2) al publicaţiei noastre. O redăm mai jos:

Bibliografie obligatorie pentru admiterea în MPR:
P.P.Panaitescu - Istoria Românilor. Manual de liceu, Editura Didactică şi Pedagogică, 1990.
Mihai Eminescu - două articole din opera politică (la alegere).
Nicolae Bălcescu - Mersul Revoluţiei în istoria românilor (orice ediţie; vezi „Mişcarea", nr. 3, oct. 1992).
Constituţia României - 1991.
MPR - Statutul, Programul şi Regulamentul Interior (partea I- Aderentul şi Grupul Politic).

Precizăm de asemenea, că primul ciclu de teste s-a încheiat la 10 mai, iar următorul va avea loc în toamnă.

Puteţi trimite solicitările de înscriere şi pe adresa redacţiei şi veţi primi în timp util materialele necesare legătură cu organizarea şi funcţionarea MPR.

2. Cititorilor care ne-au scris în legătură cu problematica privind **Mişcarea Legionară** dorim să le precizăm fap că nu ne privesc şi nu ne interesează divergenţele care există în prezent între foştii legionari. Documente publicate de noi încearcă doar să prezinte aspecte mai puţin cunoscute ale istoriei poporului român.

3. **Revista VATRA - Freiburg, Germania.** Materialele pe care ni le-aţi trimis sunt de mare interes pentru stud problematicii naţionale. Vă mulţumim şi ne exprimăm regretul că, deocamdată, nu putem asigura o trimite ritmică a publicaţiei noastre. Vă trimitem colecţia completă.

4. **Sufaru Gheorghe - Iaşi, Ilie Berghezan - Sibiu, Prof. Gheorghe Curăscu - Reşiţa, AFDP - Gura Humorul** Vă mulţumim pentru scrisori şi vă adresăm rugămintea de a ne trimite orice date şi documente despre rezistenţa comunism pe care le deţineţi. Aşteptăm materialele dvs sau vă aşteptăm la sediul redacţiei.

5. **Societatea pentru cultură şi literatură română din Bucovina, Gălăneşti - Ateneul Mihai Eminescu:** Salut iniţiativa dvs. de a reînvia tradiţia societăţilor culturale la sate. Vă trimitem cu plăcere cărţile solicitate şi aştept să ne mai scrieţi. Ne puteţi solicita în orice problemă în care v-am putea fi de folos.

6. **Ghionu Marian - Brăila**: Vă mulţumim pentru sugestiile făcute în legătură cu ziarul nostru. În rest, sperăm v-aţi lămurit citind prezentul număr al „Mişcării".

7. **Rădulescu Cătălin - Ploieşti**: Pentru neclarităţile pe care le aveţi privind doctrina MPR, precum asemănările şi deosebirile dintre Mişcarea Legionară şi MPR vă recomandăm să citiţi Comunicatul dlui. Mar Munteanu din numărul trecut şi respectiv extrasele din textul conferinţei domniei sale (ţinută la Bucureşti) această temă, publicate în prezentul număr.

8. **Florea Cristian - Galaţi**: Vă mulţumim pentru materialele trimise. Ne vom gândi la propunerea priv îmbunătăţirea „Dicţionarului Enciclopedic". Aşteptăm colaborarea dvs. în continuare.

9. **Daniel Vlad - Huşi**: Am primit poezia „Sub tricolor" pe care ne-o trimiteţi spre publicare. Am dori şi noi ştim mai multe despre autorul ei, Vasile Militaru, „intelectual român de dreapta din generaţia interbelică, car plătit cu ani grei de puşcărie atitudinea sa profund anticomunistă". Vă mulţumim pentru urări şi vă aşteptăm cu scrisori.

10. **Leonard - Bucureşti**: Îţi mulţumim că, deşi suferind, te-ai gândit la noi şi ne-ai trimis câteva gânduri care reţinem pentru cititorii noştri:

— Trebuie să fii corect din convingere şi nu din constrângere.
— Trădarea este cea mai josnică manifestare a omului.
—Cine iubeşte adevărul, îl respectă, indiferent de consecinţele lui.
— Greşeala tăinuită şi tolerată generază viciul.

Îţi mulţumim, dragă prietene şi îţi dorim multă sănătate.

11. **Tuturor celor care ne-au scris** le mulţumim pentru sugestii şi de asemenea pentru cuvintele frumoas adresa revistei noastre.

Am trimis cărţi în condiţiile pe care le-am anunţat (adică plata lor ramburs şi a taxelor poştale), tuturor cititor care ne-au solicitat.

Notă: Este vorba de lucrările **„Din luptele tineretului român 1919 - 1939"** Editura Fundaţiei Buna Vestire, lei şi de lucrarea **„Istoria Mişcării Legionare"** a preotului Ştefan Palaghiţă Editura Roza Vânturilor. 1350 lei.

Dragi Cititori,

Suntem bucuroşi să publicăm articole şi reportaje cu privire la temele tratate în cadrul rubricilor noastre precum în general, cu privire la orice temă ce prezintă interes pentru generaţia noastră. Ar fi bine ca materialele trimis nu fie prea voluminoase şi, pe cât posibil, să fie dactilografiate la două rânduri.

Vă rugăm să precizaţi vârsta, profesia, adresa exactă şi numărul de telefon la care puteţi fi găsiţi.

Vă aşteptăm!

DATE BIOGRAFICE

Născut la 16 iunie 1890, în oraşul Brăila.
1909 –1912: urmează Facultatea de Litere şi Filosofie la Universitatea din Bucureşti (studiază matematica, biologia şi filosofia). Îşi ia licenţa cu disertaţia: „Problema metodei Eticii lui Spinoza".
1910: Debutează la „Noua Revistă Română" a lui C. Rădulescu Motru.
1916: Internat câteva luni într-o tabără de prizonieri civili în Germania.
1919: Doctor în filosofie.
1919 – 1922: Director la liceul militar „Mânăstirea Dealul"; predă filosofia şi limba germană.
Profesor de logică, metafizică, teoria cunoştinţei, filosofia religiei şi psihologie la Universitatea din Bucureşti şi la Institutul Naţional de Educaţie Fizică din Bucureşti.
1919: Debutează la „Ideea Europeană" a lui C. Rădulescu – Motru.
2 mai 1926: Debutează la ziarul „Cuvântul".
1 iunie 1929: Director la „Cuvântul".
1931 – 1932: Deputat independent.
1934: Arestat şi implicat în procesul I.G.Duca.
1936: Scrie editorialele ziarului „Vestitorul".
1937 – 1938: Publică articole de fond în „Predania" şi „Buna Vestire".
1938: Arestat şi internat în lagărul de la Miercurea Ciuc. Eliminat din Universitate.
1939: Eliberat. Arestat din nou.
1940: Eliberat. Asasinat de un agent al lui Moruzoff.

DIN OPERA PROFESORULUI

Nae Ionescu:

1937 – **ROZA VÂNTURILOR** (Republicată în 1973 – München, 1990 – Bucureşti).
1957 – **ÎNDREPTAR ORTODOX**, Wiesbaden.
1941 – **ISTORIA LOGICEI**, al doilea curs (1929–1930), Bucureşti (Republicată în 1988 – Paris).
1942 – **METAFIZICA I** (Republicată în 1991 – Bucureşti).
1943 – **LOGICA**. Logica generală. Ultimul curs (Republicată în 1993 – Bucureşti).
1944 – **METAFIZICA II**, (Republicată în 1991 – Bucureşti).
1963 – **FENOMENUL LEGIONAR**, Roma (Republicată în 1993 – Bucureşti).
1993 – **NELINIŞTEA METAFIZICĂ**, Bucureşti.

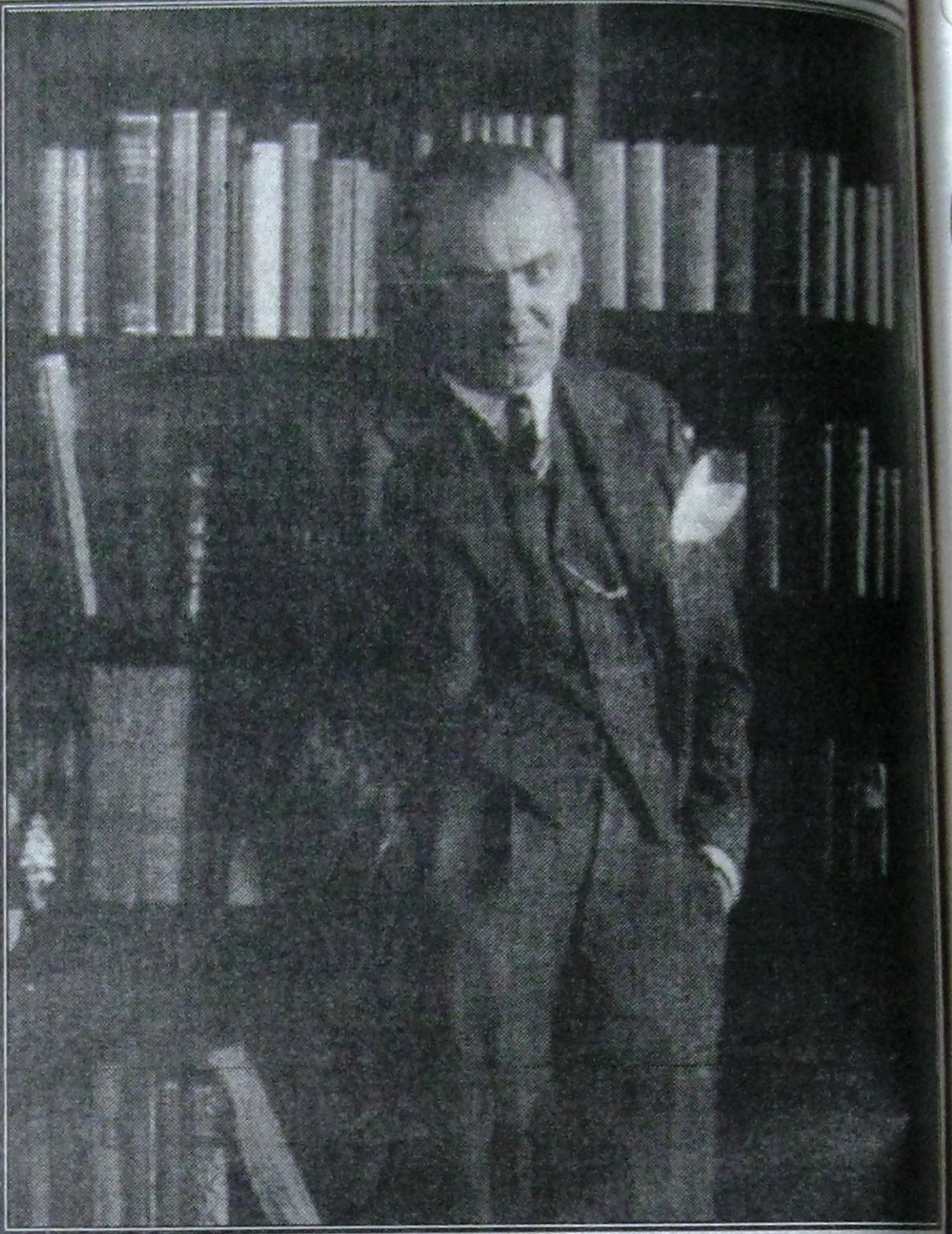

NAE IONESCU 16 iunie 1890 – 15 martie 1940

PRIMEJDIA CELOR „DE PE URMĂ"

Au început încă de pe acum să se desemneze – pentru ochiul deprins a vedea morfologic – momentele procesului dialectic al naţionalismului românesc. De aceea nu e deloc prematur a vorbi de primejdiile care pândesc această mişcare, – sau cel puţin de unele din ele.

Naţionalismul românesc a trecut de faza în care era atacat ca atare. Fie că e vorba de o poziţie în sine greu de atacat, fie că momentul istoric lasă prea puţin loc pentru o asemenea duşmănie pe faţă, trebuie să recunoaştem că adversarii fireşti – şi sunt foarte mulţi – ai naţionalismului nu au acceptat decât incindental şi în orice caz foarte risipit o luptă deschisă, cu toate că prilejuri s-au înfăţişat destule. Astfel încât se poate afirma că, principial, dacă nu chiar doctrinal, naţionalismul a învins din chiar momentul în care – dialectic sau prin simpla afirmaţie a faptei – a izbutit să se formuleze.

Iar dovada acestei izbânzi stă în năvala mărturisirilor de credinţă naţionalistă pe care le înregistrează în ultima vreme viaţa noastră obştească.

Să nu ne înşelăm însă, – avem de a face cu izbândă numai aparentă, sau în orice caz foarte primejduită. Iar primejdia vine de la calitatea noilor aderenţe. De unde nevoia de a ne da seama de ele, cu atât mai mult, cu cât nici nu e prea greu.

Să încercăm deci.

Între noii naţionalişti va trebui să deosebim mai întîi pe cei de cea mai proastă calitate, dar nu şi cei mai puţin primejdioşi: pe acei oameni publici excesiv de personali care nu au crezut niciodată în nimic, care nu au nevoie să creadă în ceva, pentru simplul motiv că singura lor preocupare e... să se ţină la suprafaţă; în orice împrejurare, – cu orice preţ. Manevrele lor au început deja. Şi dacă asemenea manevre nu au reuşit atunci când au încercat o apropiere de sâmburele sănătos al mişcării, ele nu au fost lipsite de succes când a fost vorba de ramuri mai puţin viguroase ale naţionalismului românesc. Faţă de aceşti aderenţi se cere nu rezervă, – ci inamiciţie categorică. Sunt doar duşmanii de ieri ai naţionalismului, şi cu ei nu e împăcare posibilă. Elementar: un duşman nu trebuie câştigat, ci distrus. Iar instituţia, organizaţia sau mişcarea care îşi iartă inamicii e substanţial putredă şi sortită ca atare pieirii.

Sunt – între aderenţi – mai departe, acei oameni care încearcă să toarne realităţi istorice perimate în noile forme ale vieţii. „Cum, există cineva care să nu fie naţionalist? Este naţionalismul o doctrină? Nu e naţionalitatea (şi naţionalismul) o stare naturală? Că doar de când există România modernă totul numai naţional a fost: şcoală naţională, biserică naţională, industrie naţională, capital naţional. Până şi partidele politice sunt naţionale: naţional-liberal, naţional-ţărănesc şi mai ştiu eu cum". Da şi nu. Mai ales nu. Căci naţionalismul acesta al statului românesc modern, este naţionalismului liberal, copil legiuit al veacului al 18-lea, care defineşte naţiunea juridic, prin totalitatea cetăţenilor; e naţionalismul chiar al ultimei noastre constituţii după care toţi locuitorii ţării care îndeplinesc anumite condiţii sunt români, indiferent de originea lor etnică; e naţionalismul economiei liberale care consideră drept capital naţional orice capital aparţinând unui cetăţean român sau unei firme juridic româneşti. Asta nu are însă deloc de a face cu naţionalismul vremii de astăzi, care se delimitează natural şi nu juridic, organic şi nu contractual. Aderenţii naţionalişti ai acestei categorii nu pot fi acceptaţi; ei trebuie – întrucât nu ar fi ofensivi – pur şi simplu respinşi şi lăsaţi să moară cu momentul istoric care i-a creat.

Mai există, în sfârşit, o a treia categorie de naţionalişti: acei care sprijinind naţionalismul pe etnicism, au o idee până la un punct justă de ceea ce înseamnă naţionalismul dar care fiind ei înşişi oameni vechi, nu fac decât să cunoască – şi încă numai imperfect –, dar în nici un caz nu pot să trăiască această nouă credinţă. De aci inconsecvenţă în desfăşurarea doctrinală a „programului" lor, şi incapacitate vădită în realizarea unui asemenea program. Ca orice fiinţă hibridă, căreia i se refuză, de la Dumnezeu chiar, putinţa de a rodi. Faţă de acest fel de naţionalism atitudinea oamenilor noi trebuie să fie rezervată: să-i lase să încerce a se realiza, pentru ca să... falimenteze. Atitudine cu atât mai îndreptăţită cu cât pe de o parte această specie de naţionalişti nu se poate încadra şi deci nu poate fi întrebuinţată în vremea nouă (pentru că e lipsită de suflul revoluţionar), iar pe de alta nu e atât de puternică încât să poată falsifica sau măcar întârzia mersul vremii.

Iată, deci, trei categorii de aderenţi la mişcarea naţionalistă care, departe de a adăuga ceva la această mişcare, nu ar face decât să o altereze, dacă ar fi acceptaţi în noua comunitate de credinţă. Tinerimea românească trebuie să ştie că naţionalismul de azi e o nouă formulă de viaţă, o nouă stare a lumii, un nou ev al istoriei. Realizarea mai repede şi mai completă a acestei formule atârnă de existenţa unui sâmbure sănătos al mişcării, conştient de răspunderile şi îndatoririle lui.

Iar între aceste îndatoriri, cea dintâi e desigur: aspra intransigenţă doctrinară, ce nu se obţine decât cu ruperea tuturor punţilor care duc în afara obştei de jertfă şi de iubire a noului naţionalism românesc.

„Şi cei dintâi ca şi cei de pe urmă"?

Asta nu e întotdeauna adevărat. Mai ales când cei dintâi au făcut proba focului, iar cei de pe urmă, – nu.

Nae Ionescu

ICONAR, I, 4, 1935